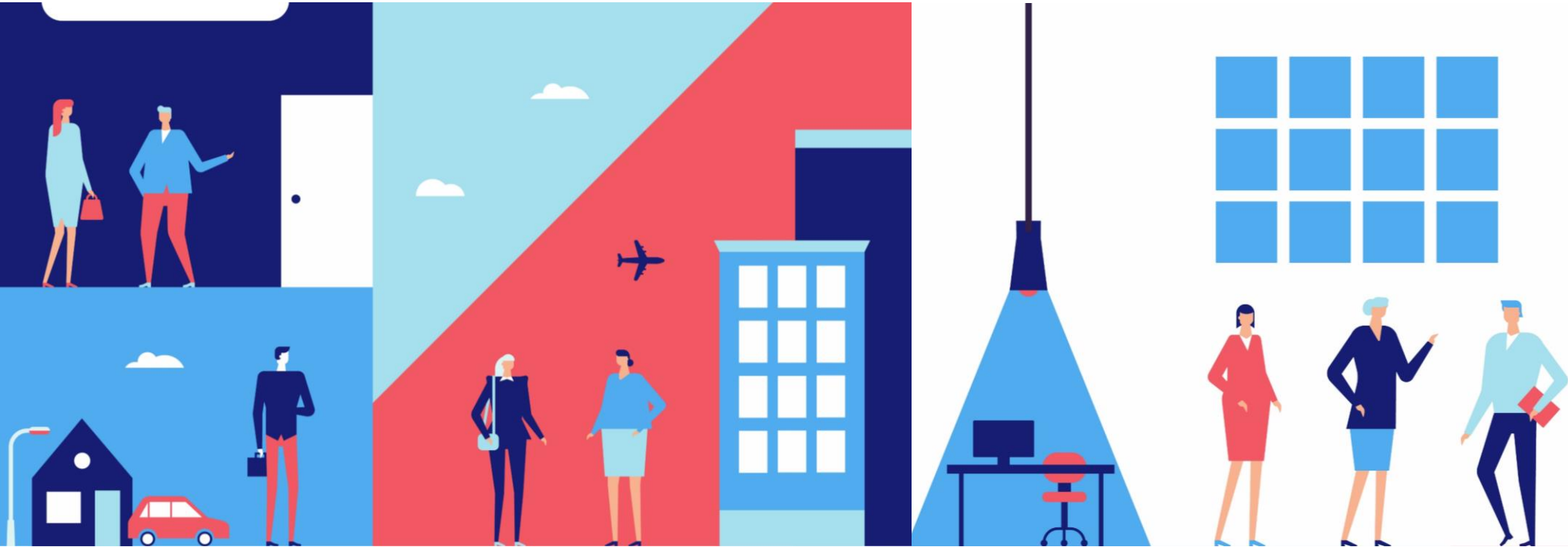

DECISIO

MONITOR INTERNATIONALS 2010-2022 REGIORAPPORTAGE LEIDEN

Datum
Status rapport
Opgesteld door

16 april 2024
Definitief
Simone Vos (s.vos@decisio.nl)

In opdracht van:

20.500

werkzame internationals in regio
Leiden¹

6.350 kenniswerkers

14.150 arbeidsmigranten

¹Exclusief werkende statushouders,
ontheemde Oekraïners en studenten

De regio Leiden bestaat in deze monitor
uit de gemeenten Leiden, Katwijk,
Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en
Zoeterwoude.

21.670

internationals woonachtig in regio
Leiden²

6.375 kenniswerkers

5.230 arbeidsmigranten

1.730 statushouders

2.320 studenten

1.215 inkomensafhankelijke
partners³

4.800 kinderen

²Exclusief ontheemde Oekraïners,
inkomensafhankelijke partners met
Nederlandse partner (3.105 partners in 2022),
internationals zonder inkomen en zonder
partner en geprivilegieerden.

Aantal en ontwikkeling

In 2022 werkten er 6.350 internationale kenniswerkers en 14.150 arbeidsmigranten in de regio Leiden. De aantallen groeiden respectievelijk met gemiddeld 4,8 en 8,7 procent per jaar tussen 2010 en 2022.

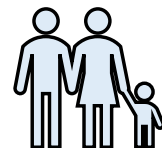
Woonsituatie en –kenmerken

In 2022 woonden er 6.375 kenniswerkers in regio Leiden en 5.230 arbeidsmigranten. Respectievelijk groeide de aantallen met gemiddeld 5,0 en 6,6 procent per jaar.

Sectoren

De belangrijkste werksectoren voor kenniswerkers zijn zakelijke dienstverlening en onderwijs. Voor arbeidsmigranten zijn dit groothandel en onderwijs. 71 procent van de arbeidsmigranten werkt via een uitzendbureau.

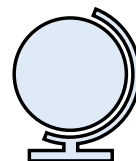
Leeftijd

In 2022 is de grootste groep werkzame kenniswerkers in de regio Leiden 25 tot 35 jaar oud (41 procent). Bij werkzame arbeidsmigranten is de grootste groep 15 tot 25 jaar oud (36 procent).

Inkomen

35 procent van de kenniswerkers in regio Leiden verdient tussen de 50 en 75 duizend euro per jaar. Bij de arbeidsmigranten verdient 75 procent een jaarinkomen tussen de 20 en 30 duizend euro.

Herkomstlanden

In 2022 zijn de belangrijkste herkomstlanden van kenniswerkers in de regio Leiden Polen (17 procent) en Duitsland (11 procent). Voor arbeidsmigranten is dit Polen (72 procent).

Verblijfsduur

64 procent van de kenniswerkers werkt langer dan een jaar in regio Leiden; 36 procent werkt korter dan een jaar in de regio. Bij arbeidsmigranten werkt 29 procent langer dan een jaar in regio Leiden; 71 procent werkt er korter dan een jaar.

HOOFDSTUK 1 INTRODUCTIE

HOOFDSTUK 2 KENNISWERKERS

HOOFDSTUK 3 ARBEIDSMIGRANTEN

HOOFDSTUK 4 STATUSHOUDERS

HOOFDSTUK 5 STUDENTEN

HOOFDSTUK 6 INKOMENSAFHANKELIJKE PARTNERS

HOOFDSTUK 7 KINDEREN

HOOFDSTUK 8 ANALYSE OP WIJKNIVEAU

HOOFDSTUK 11 BENCHMARKANALYSE

BIJLAGE TOELICHTING METHODIEK

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1

INTRODUCTIE

Aanleiding

Decisio voert voor negen expatcenters in Nederland onderzoek uit naar de populatie internationals. Dat is door Decisio vier keer eerder gedaan: in 2015, 2017, 2019 en 2022. In onze analyse onderscheiden we de volgende doelgroepen:

1. Kenniswerkers
2. Arbeidsmigranten
3. Statushouders
4. Studenten
5. Inkomensafhankelijke partners
6. Internationale kinderen

Meer informatie over de definities en afbakening van doelgroepen is terug te vinden [in de bijlage](#). In aanvulling op deze doelgroepen hebben we, op basis van de actualiteit rond de oorlog in Oekraïne, daarnaast op [pagina 33](#) een kader opgenomen over de omvang en enkele kenmerken van de groep Oekraïners die sinds start van de oorlog naar Nederland is gekomen.

Voorliggende rapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de aantallen en kenmerken van internationals in de regio Leiden. Daarnaast zijn de kerncijfers beschikbaar in het bijbehorende tabellenboek.

Aanpak

Voor het inzicht in de populaties internationals in de regio Leiden verzamelden we informatie over hun aantallen, kenmerken en ontwikkeling voor de periode 2010 – 2022. De bron voor deze data is de Monitor Internationals, een door Decisio ontwikkelde database op basis van CBS Microdata. Voor een volledige toelichting op de aanpak en wijzigingen ten opzichte van voorgaande rapportages verwijzen we graag naar de bijlage.

Colofon

Opdrachtgever

Leiden International Centre

Projectteam Decisio

Gerwin van der Meulen

Suzanne Steegman

Floortje Cieraad

Thijs Visscher

Max Celant

Simone Vos

Dit rapport is opgesteld door: Simone Vos (s.vos@decisio.nl)

De adviseurs bij Decisio zijn gespecialiseerd in het thema internationalisering in Nederland. In de laatste jaren voerde Decisio verschillende onderzoeken uit aangaande de populatie internationals in Nederland. Als het gaat om hun economische situatie, maar ook op het gebied van onderwijs en huisvesting. Denk bijvoorbeeld aan haalbaarheidsstudies voor internationale scholen of huisvesting van arbeidsmigranten. Naast analyses over de populatie internationale werknemers in Nederland, voert Decisio ook de monitor naar internationale organisaties in Nederland uit.

Contactgegevens Decisio

Valkenburgerstraat 212

1011 ND Amsterdam

T 020 – 67 00 562

E info@decisio.nl

I www.decisio.nl

HOOFDSTUK 2

KENNISWERKERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

6.350 werkende kenniswerkers in de regio Leiden

In 2022 werkten er 6.350 kenniswerkers in de regio Leiden. Tussen 2010 en 2022 is het aantal in de regio werkzame kenniswerkers bijna verdubbeld: het gaat om een gemiddelde jaarlijkse groei van 4,8 procent. Deze groei ligt iets boven de groei in Holland-Rijnland (4,5 procent), maar iets lager dan het landelijk gemiddelde (5,4 procent).

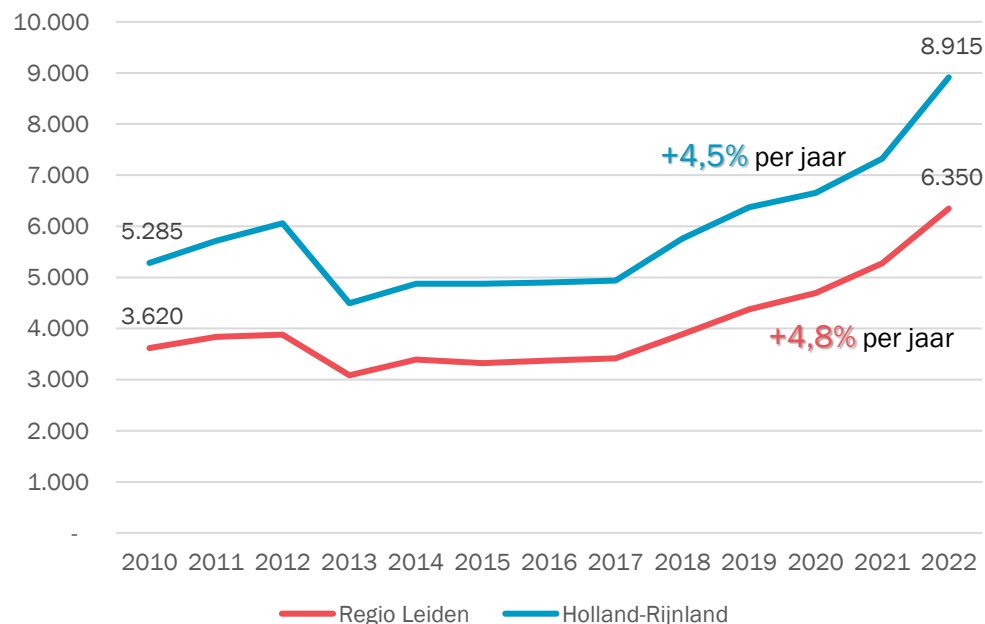
In de coronajaren zette de groei van het aantal kenniswerkers door, terwijl er in veel andere regio's een stagnatie of lichte daling waarneembaar was. Hoewel de stijging in 2020 veel lager was dan in eerdere jaren, is de groei in 2021 en 2022 weer op of boven het niveau van voor de coronacrisis.

80% kenniswerkers werkt in gemeente Leiden

Bijna 80 procent van de kenniswerkers is werkzaam in de gemeente Leiden; in absolute zin gaat dit om 4.935 kenniswerkers. Andere belangrijke werkgemeenten voor kenniswerkers zijn Oegstgeest (540 kenniswerkers) en Zoeterwoude (335 kenniswerkers).

Als we kijken naar de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal kenniswerkers in regio Leiden sinds 2010, valt op dat Oegstgeest en Zoeterwoude de grootste procentuele groei hebben doorgemaakt, namelijk 16 procent en 13 procent respectievelijk. In de gemeente Leiden groeide het aantal met 4,7 procent per jaar; in absolute aantallen zit hier echter de sterkste groei. Tussen 2010 en 2022 komen er ruim 2.000 werkzame kenniswerkers bij in de gemeente. Leiderdorp is de enige gemeente die in 2022 een lager aantal kenniswerkers heeft ten opzichte van 2010. Het gaat om een lichte daling van 145 kenniswerkers.

Ontwikkeling aantal internationale kenniswerkers, 2010 - 2022

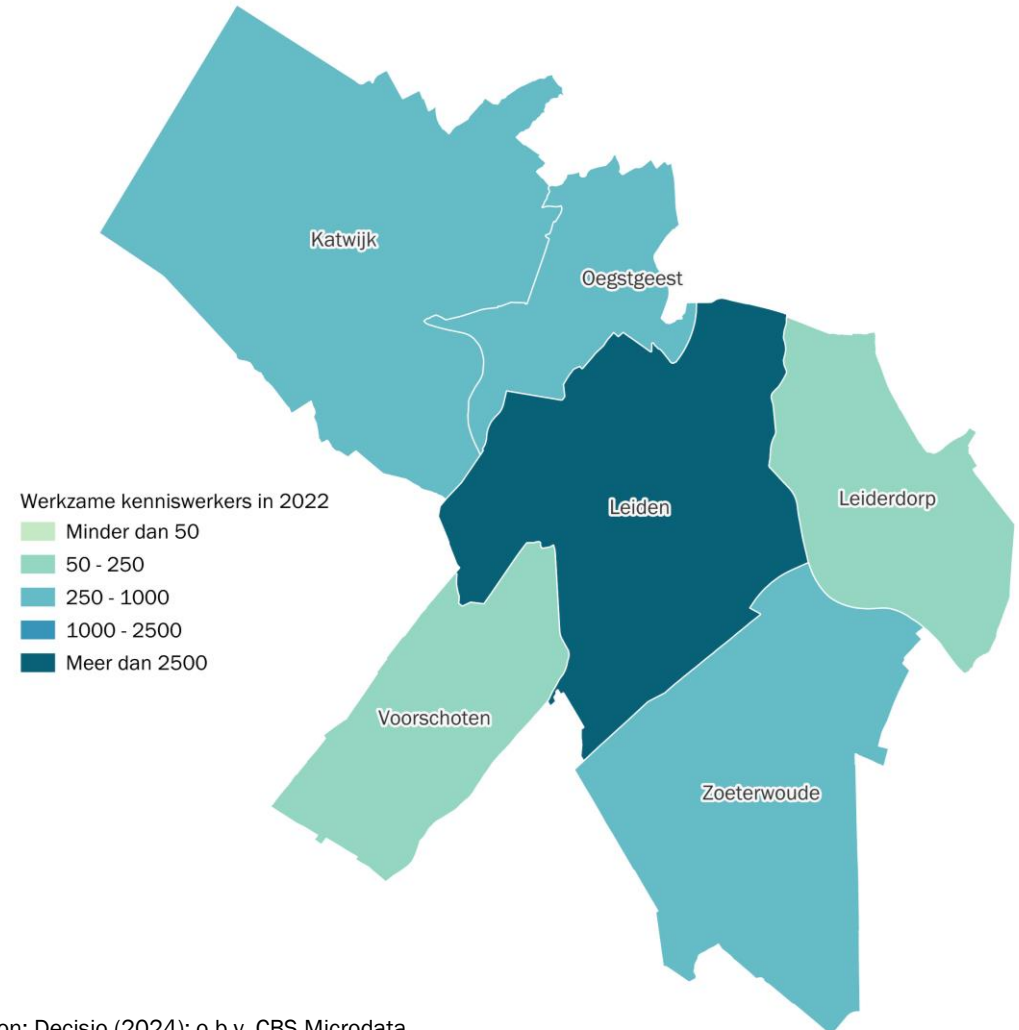
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

In 2022 werkten in de regio Leiden **6.350** internationale kenniswerkers. Ondanks covid-19 groeide het aantal met **900** kenniswerkers tussen 2019 en 2021.

Belangrijkste werkgemeenten internationale kenniswerkers (2022) inclusief gemiddelde jaarlijkse groei tussen 2010 en 2022

Gemeente	Aantal 2010	Aantal 2022	Jaarlijkse groei sinds 2010
Leiden	2.840	4.935	4,7%
Oegstgeest	90	540	16,1%
Zoeterwoude	80	335	12,7%
Katwijk	255	285	0,9%
Voorschoten	95	140	3,3%
Leiderdorp	260	115	-6,6%

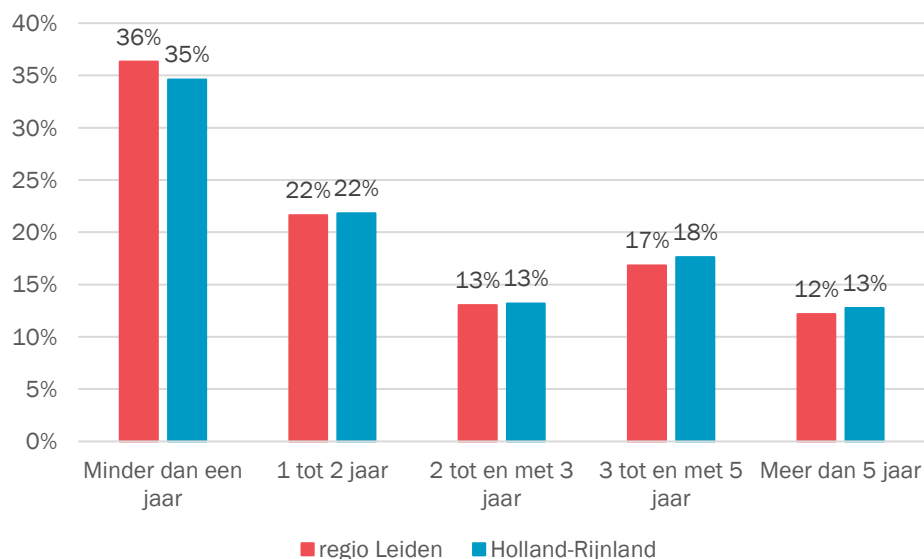

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Ruim 6 op de 10 kenniswerkers werkt langer dan een jaar

64 procent van de kenniswerkers werkt langer dan een jaar in regio Leiden; ruim een derde werkt korter dan een jaar. Deze verhoudingen zijn vergelijkbaar met de regio Holland-Rijnland. In deze cijfers is een effect van de coronajaren terug te zien.

Verblijfsduur kenniswerkers, 2022

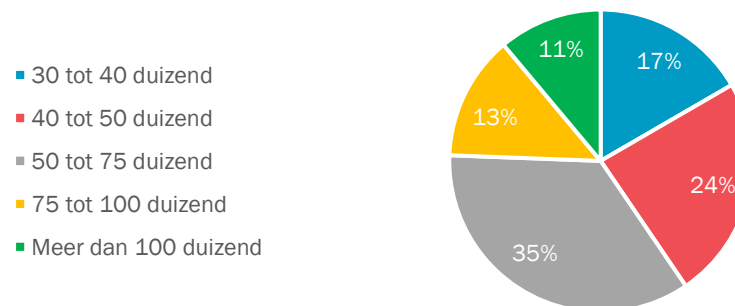
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) kenniswerkers bovenstaande verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en de uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

Ruim een derde van de kenniswerkers verdient 50 tot 75 duizend

35 procent van de kenniswerkers in regio Leiden verdient tussen de 50 en 75 duizend euro per jaar. Nog eens een kwart van de kenniswerkers verdient 40 tot 50 duizend euro per jaar. In het algemeen zijn de inkomens van kenniswerkers sinds 2010 gestegen. Waar in 2010 29 procent van de kenniswerkers in regio Leiden een inkomen heeft van 30 tot 40 duizend, is dat in 2022 gedaald naar 17 procent. Een verklaring voor het stijgen van de inkomens is de inflatie die we de afgelopen jaren in Nederland hebben meegemaakt². De inkomens zijn mee gestegen met deze inflatie. De inkomens in Holland-Rijnland hebben ongeveer dezelfde verhoudingen als in regio Leiden. Ten opzichte van Nederland, verdienen kenniswerkers in zowel regio Leiden als Holland-Rijnland iets minder.

Inkomen kenniswerkers regio Leiden, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

²Bron: CBS (2024), Inflatie

Onderwijs en zakelijke dienstverlening grootste sectoren

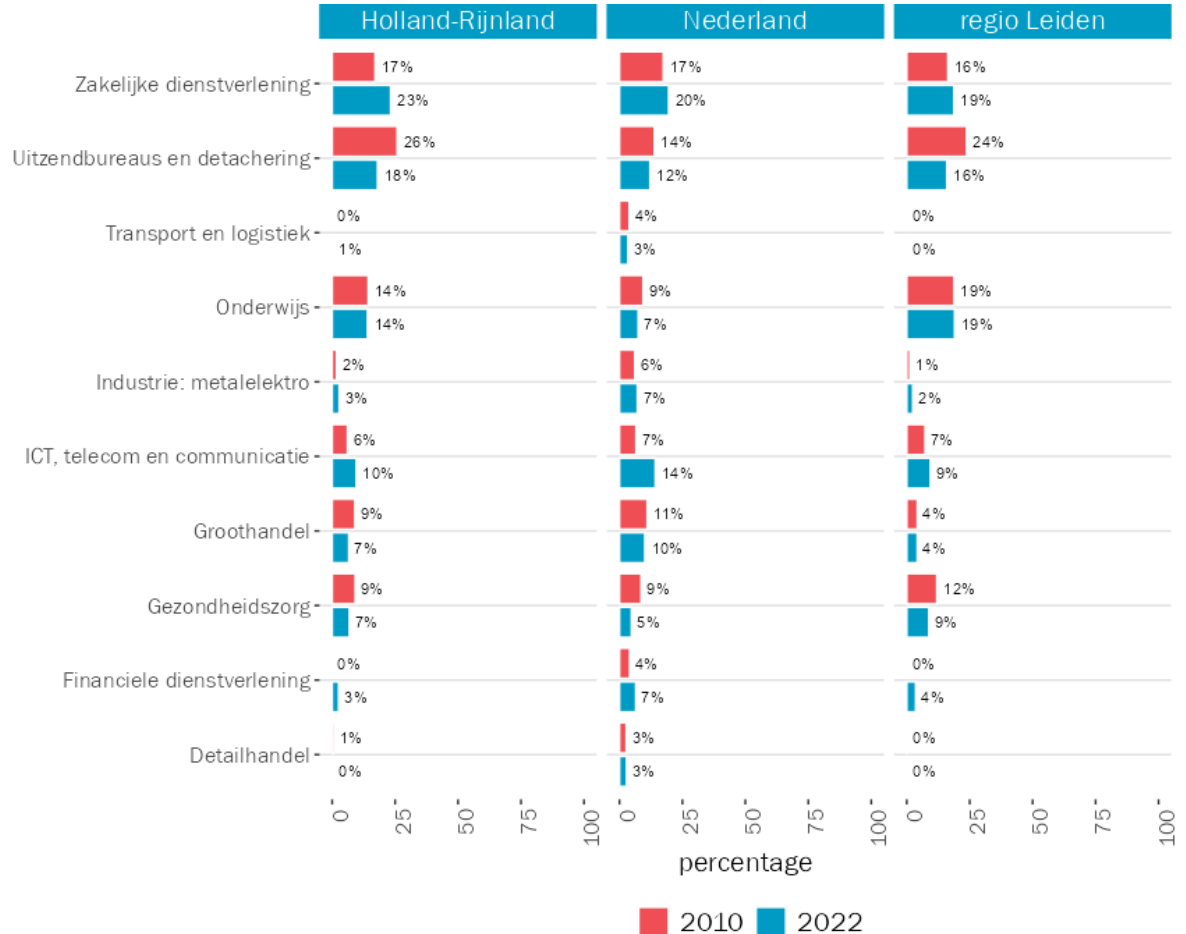
Rechts op de pagina staat een grafiek met de top-10 werksectoren van kenniswerkers in 2010 en 2022.

In regio Leiden werkten 4 op de 10 kenniswerkers in 2022 in zakelijke dienstverlening en onderwijs. Daarnaast werkten er relatief veel kenniswerkers via uitzendbureaus en detachering (16 procent).

De sector uitzendbureaus en detachering heeft de grootste verandering meegemaakt in 2022 ten opzichte van 2010. In 2010 werkte 24 procent van de kenniswerkers in deze sector, terwijl dit in 2022 nog maar 16 procent was. Ook het aandeel kenniswerkers in de gezondheidszorg is licht afgenomen. Daartegenover is het aandeel kenniswerkers in de zakelijke dienstverlening en ICT toegenomen.

Ten opzichte van Nederland werken kenniswerkers in de regio Leiden vaker in het onderwijs en de zorg, terwijl kenniswerkers elders vaker werken in de ICT en groothandel. Dit is waarschijnlijk toe te wijzen aan het feit dat veel kenniswerkers werken op het Leiden Bio Science Park, een life science cluster met onderwijsinstellingen en bedrijven gespecialiseerd in onderzoek, biotechnologie en farmaceutische industrie.

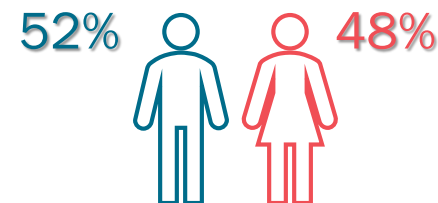
Top-10 werksectoren internationale kenniswerkers, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Kenniswerkers vaker man dan vrouw

De populatie werkzame kenniswerkers in de regio Leiden is vrij evenwichtig: 52 procent van de kenniswerker is man en 48 procent van de kenniswerkers is vrouw. Sinds 2010 is het aandeel vrouwen sterk gegroeid; in 2010 ging het om 42 procent. Hiermee kent de regio Leiden een hoger dan gemiddeld aandeel vrouwen. De man-vrouwverdeling in Nederland is namelijk 59 procent tegenover 41 procent. In Holland-Rijnland is 56 procent van de kenniswerkers man en 44 procent vrouw in 2022.

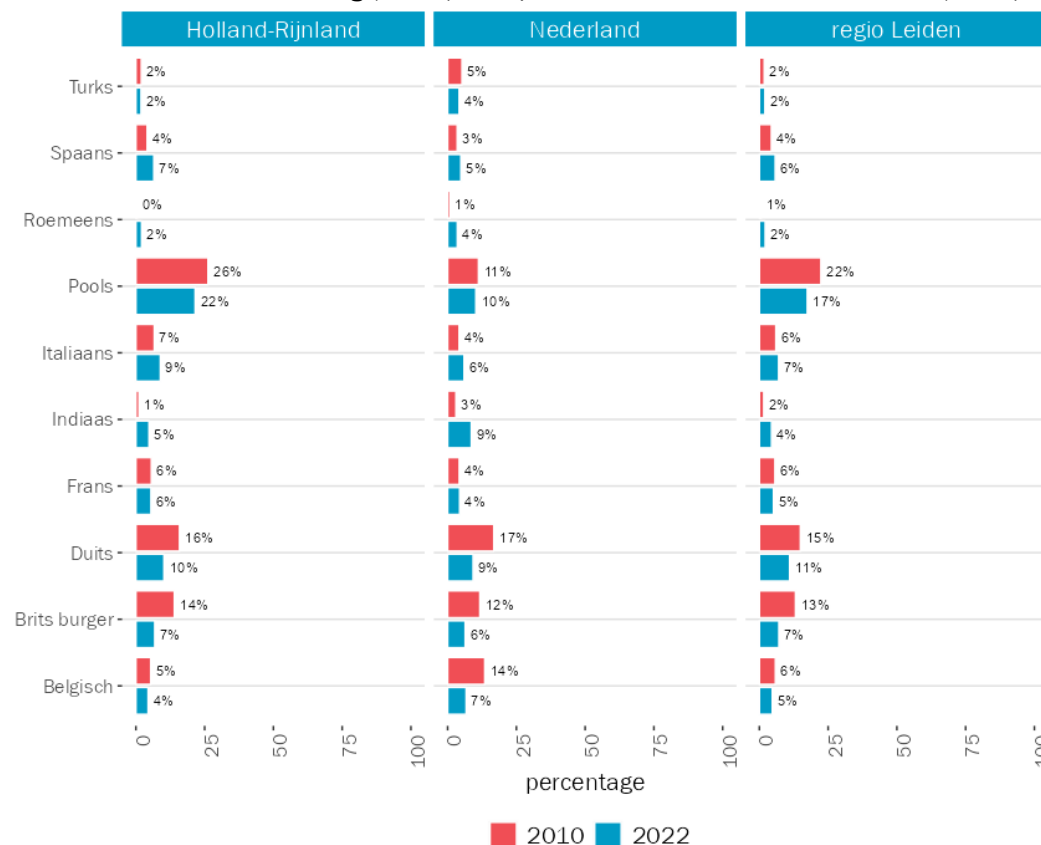
Circa 80 procent van de kenniswerkers jonger dan 45 jaar

In 2022 is de grootste groep werkzame kenniswerkers in de regio Leiden 25 tot 35 jaar oud (41 procent). Het aandeel kenniswerkers neemt met de levensjaren af: zo is 30 procent van de kenniswerkers tussen de 35 en 45 jaar oud, 14 procent is 45 tot 55 jaar en 6 procent is 55 tot 67 jaar oud. Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk aan die in Holland-Rijnland. Tot slot zijn er in de regio Leiden relatief veel jonge kenniswerkers tussen de 15 en 25 jaar oud: waar deze populatie in Nederland circa 5 procent uitmaakt, is dat in de regio Leiden 8 procent.

Polen en Duitsland belangrijkste herkomstlanden

De belangrijkste herkomstlanden van kenniswerkers in de regio Leiden zijn Polen (17 procent) en Duitsland (11 procent) in 2022. Herkomstlanden met een relatief grote afname tussen 2010 en 2022 zijn Duitsland, Polen en het Verenigd Koninkrijk.

Man-vrouwverhouding (boven) en top-10 herkomstlanden kenniswerkers (onder)

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Aantal promovendi naar woongemeente, 2022

Woongemeente	Aantal
Leiden	346
Den Haag	64
Amsterdam	32
Rotterdam	12
Utrecht	11
Delft	8
Maastricht	5
Oegstgeest	5

Aan de Universiteit Leiden zijn
536 internationale promovendi zonder Nederlands arbeidscontract werkzaam bij de Universiteit Leiden

Promovendi Universiteit Leiden

In 2022 waren er 536 internationale promovendi zonder Nederlands arbeidscontract werkzaam voor de Universiteit Leiden. Deze promovendi zijn in Nederland op basis van een (buitenlandse) beurs en/of op eigen financiële middelen.

De belangrijkste woongemeenten voor internationale promovendi zonder Nederlands arbeidscontract waren Leiden en Den Haag. Circa 65 procent woont in de gemeente Leiden; een op de tien woont in gemeente Den Haag. Ook wonen zij in de andere G4-steden Amsterdam, Rotterdam en Utrecht.

Het grootste deel van de internationale promovendi zonder Nederlands arbeidscontract kwam in 2022 van buiten de Europese Unie. De grootste nationaliteit is Chinees: bijna de helft (46 procent) van alle internationale promovendi zonder Nederlands arbeidscontract had de Chinese nationaliteit.

NB: Internationale promovendi zonder Nederlands arbeidscontract dragen geen loonbelasting in Nederland af en maken daarom geen onderdeel uit van CBS Microdata. Gegevens van promovendi zijn om deze reden verstrekt door de Universiteit Leiden (bron: Universiteit van Leiden).

Aantal promovendi naar meest voorkomende nationaliteit, 2022

Nationaliteit	Aantal
Chinees	251
Indonesisch	28
Iraans	20
Italiaans	19
Amerikaans	16
Grieks	12
Turks	11
Braziliaans	10
Chileens	10
Duits	10
Canadees	8
Frans	7
Iers	7
Mexicaans	6
Portugees	6
Belgisch	5
Brits	5
Spaans	5

6.375 wonende kenniswerkers in de regio Leiden

In 2022 woonden er 6.375 kenniswerkers in de regio Leiden. Tussen 2010 en 2022 is het aantal in de regio wonende kenniswerkers bijna verdubbeld: het gaat om een gemiddelde jaarlijkse groei van 5 procent. Deze groei ligt boven de groei in Holland-Rijnland (4,7 procent), maar onder het landelijke gemiddelde (6,7 procent).

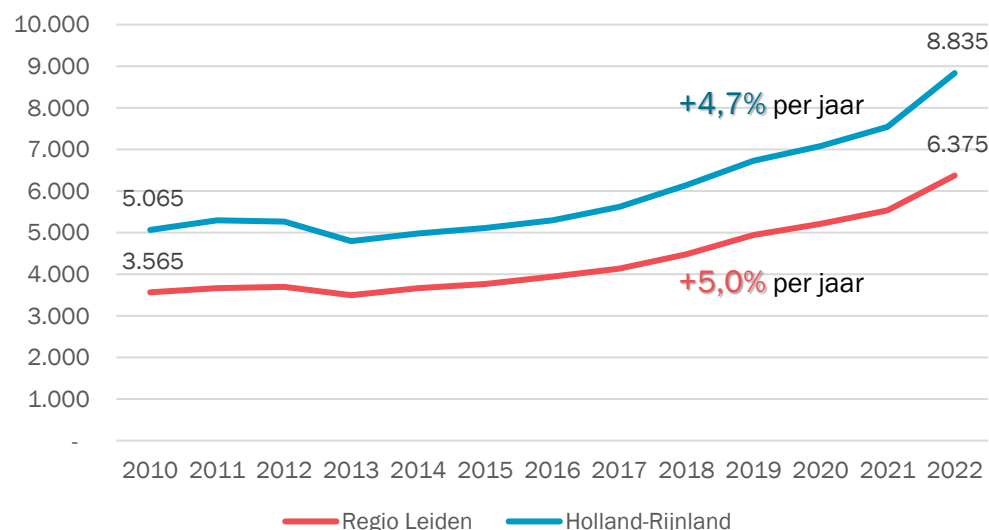
Er wonen bijna evenveel kenniswerkers in de regio Leiden als dat er werken. Ook de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal wonende en werkende kenniswerkers gaat vrij evenredig op (5 procent en 4,8 procent respectievelijk).

Bijna drie kwart kenniswerkers woont in gemeente Leiden

Het grootste deel van de kenniswerkers woont in de gemeente Leiden (73 procent); in absolute zin gaat dit om 4.625 kenniswerkers. Andere belangrijke woongemeenten voor kenniswerkers zijn Oegstgeest (635 kenniswerkers), Katwijk (365 kenniswerkers) en Voorschoten (365 kenniswerkers).

Als we kijken naar de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal kenniswerkers in regio Leiden tussen 2010 en 2022 zien we dat Oegstgeest en Leiden de grootste procentuele groei hebben doorgemaakt, namelijk 5,6 procent en 5,4 procent respectievelijk. In absolute aantallen heeft gemeente Leiden de grootste groei doorgemaakt (+ 2.170 kenniswerkers). Het aantal in Leiden is sinds 2010 verdubbeld.

Ontwikkeling aantal woonachtige internationale kenniswerkers, 2010 - 2022

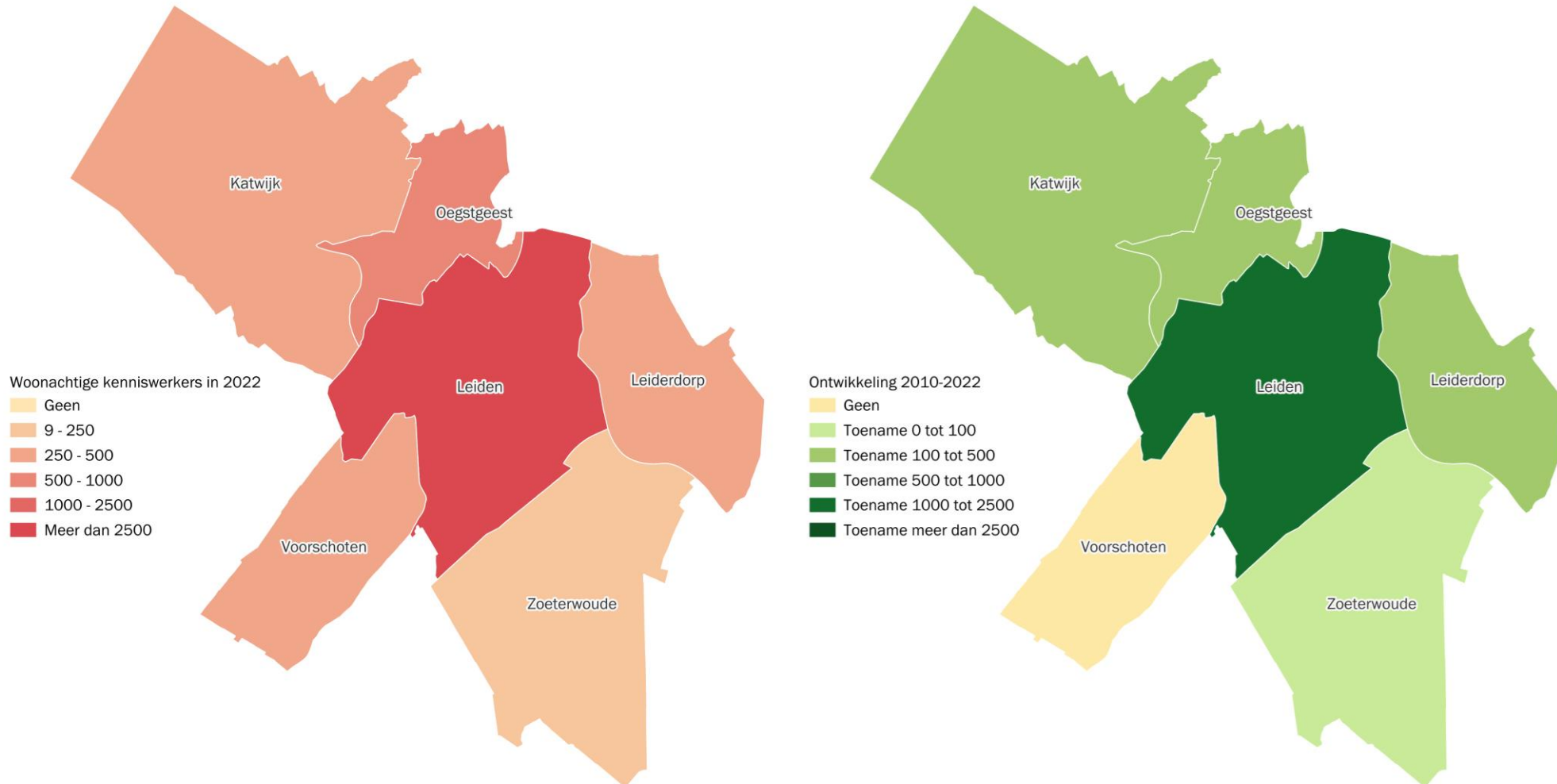

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Belangrijkste woongemeenten internationale arbeidsmigranten (2022) inclusief gemiddelde jaarlijkse groei tussen 2010 en 2022

Gemeente	Aantal 2010	Aantal 2022	Jaarlijkse groei sinds 2010
Leiden	2.455	4.625	5,4%
Oegstgeest	330	635	5,6%
Katwijk	200	365	5,1%
Voorschoten	365	365	0%
Leiderdorp	180	335	5,3%
Zoeterwoude	35	50	3,0%

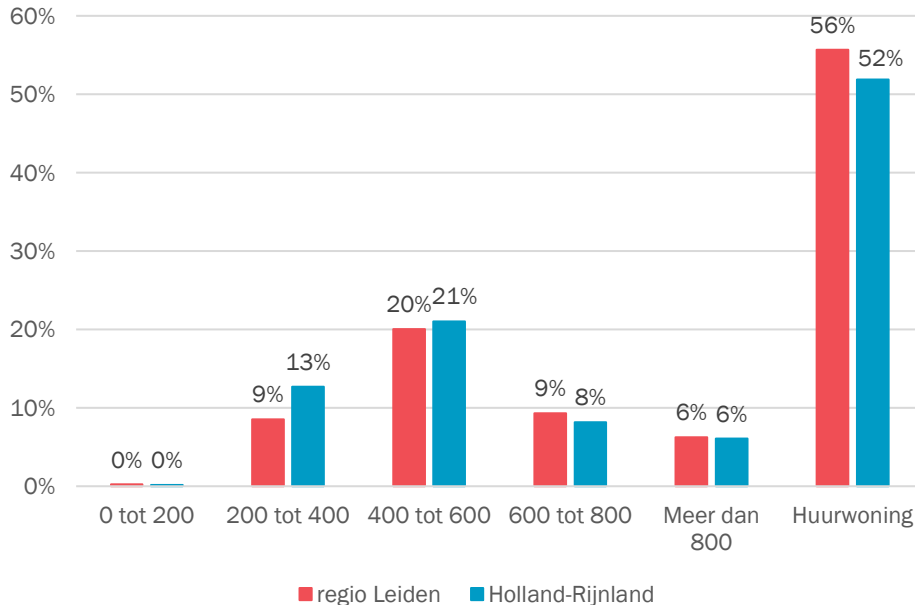
Belangrijkste woongemeenten internationale kenniswerkers in 2022 (l) en ontwikkeling tussen 2010 en 2022 (r)

Zes op de tien kenniswerkers heeft een huurwoning

56 procent van de kenniswerkers woont in een huurwoning. De andere 44 procent is in het bezit van een koopwoning. Het grootste deel van de kenniswerkers heeft een woning met een waarde tussen de 400 en 600 duizend euro (20 procent). De woningwaarde van kenniswerkers in de regio Leiden is vergelijkbaar met het beeld op het niveau van Holland-Rijnland.

WOZ-waarde internationale kenniswerkers in de regio Leiden, 2022

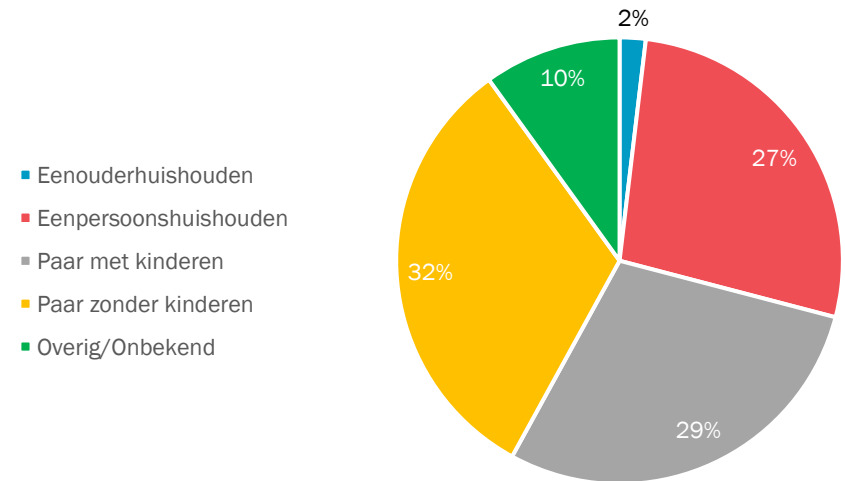

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Meerderheid van de kenniswerkers vormen een paar

In 2022 vormt 29 procent van de woonachtige kenniswerkers in de regio Leiden een paar met kinderen en 32 procent een paar zonder kinderen. 27 procent van de kenniswerkers vormt een eenpersoonshuishouden. Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de regio Leiden en Holland-Rijnland of Nederland.

Huishoudenssamenstelling internationale kenniswerkers in de regio Leiden, 2022

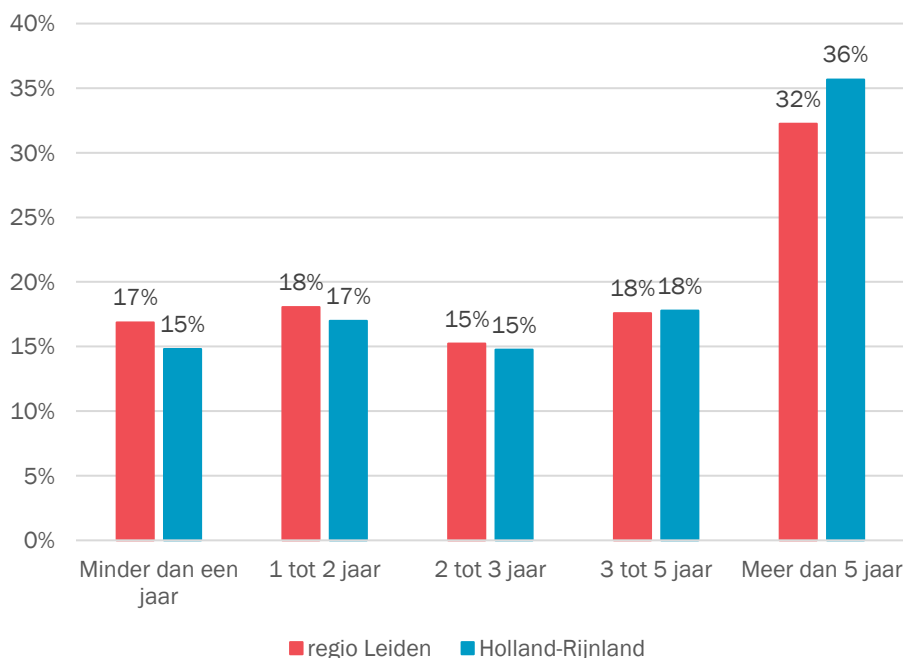

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

8 op de 10 kenniswerkers woont langer dan een jaar in regio Leiden

83 procent van de kenniswerkers woont langer dan een jaar in regio Leiden; 17 procent woont korter dan een jaar in de regio. Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk aan die in Holland-Rijnland.

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) kenniswerkers bovenstaande verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

Woon-werkbalans

Van de in de regio Leiden woonachtige kenniswerkers, is 33 procent ook werkzaam in de regio Leiden. Dit betekent dat 67 procent buiten de regio Leiden werkt.

Pendelstromen

Van de uitgaande pendel, pendelt 35 procent van de in de regio Leiden woonachtige kenniswerkers naar de gemeente Amsterdam. In totaal gaat het om 1.320 werknemers. Den Haag is de op een na belangrijkste werkgemeente: hier werken 465 werknemers uit de regio Leiden. Andere belangrijke werkgemeenten voor internationale kenniswerkers in de regio Leiden zijn Haarlemmermeer en Noordwijk.

Daartegenover staat de inkomende pendel; kenniswerkers die buiten de regio Leiden wonen, maar wel in de regio werken. De belangrijkste woongemeente zijn Amsterdam (715 kenniswerkers) en Den Haag (715 kenniswerkers).

NB pendelstromen: een deel van de internationals werkt via een uitzendbureau (bv. Randstad in Diemen) of een conglomeraat (bv. Ahold in Zaanstad). Hiervoor is niet gecorrigeerd.

HOOFDSTUK 3

ARBEIDSMIGRANTEN

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

14.150 werkende arbeidsmigranten in regio Leiden

In 2022 werkten er 14.150 arbeidsmigranten in regio Leiden¹. Dit is bijna een verdrievoudiging ten opzichte van 2010. Het gaat hierbij om een gemiddelde jaarlijkse groei van 8,7 procent. Deze groei ligt boven die van Holland-Rijnland (6,2 procent) en Nederland (6 procent).

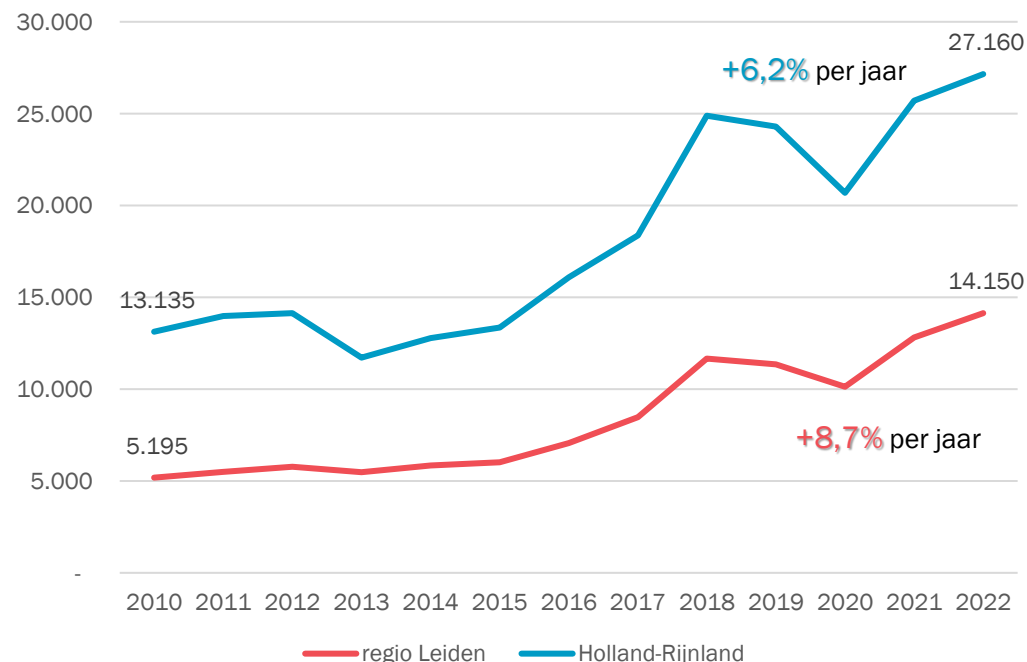
Vanaf 2018 is er een daling te zien welke doorgaat tot 2020 (het jaar van de coronacrisis). Er is echter sprake van een tijdelijke daling, want 2021 laat een herstel zien waarbij het aantal arbeidsmigranten gestegen is naar een niveau dat hoger ligt dan in 2018.

Concentraties van arbeidsmigranten binnen de regio

Het grootste deel van de arbeidsmigranten is in 2022 werkzaam in de gemeente Leiden (86 procent); in absolute zin gaat dit om 12.130 arbeidsmigranten. Andere belangrijke werkgemeenten voor arbeidsmigranten zijn Katwijk (985 arbeidsmigranten) en Oegstgeest (390 arbeidsmigranten)

Als we kijken naar de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal arbeidsmigranten in regio Leiden tussen 2010 en 2022, valt op dat Oegstgeest en Leiden de grootste procentuele groei hebben doorgemaakt, namelijk 15 procent en 9 procent respectievelijk. De gemeente met de grootste absolute stijging tussen 2010 en 2022 is Leiden (+7.815). In geen enkele gemeente nam het aantal arbeidsmigranten af.

Ontwikkeling aantal werkzame arbeidsmigranten, 2010 – 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

¹Vestiging van uitzendbureaus en werklocatie

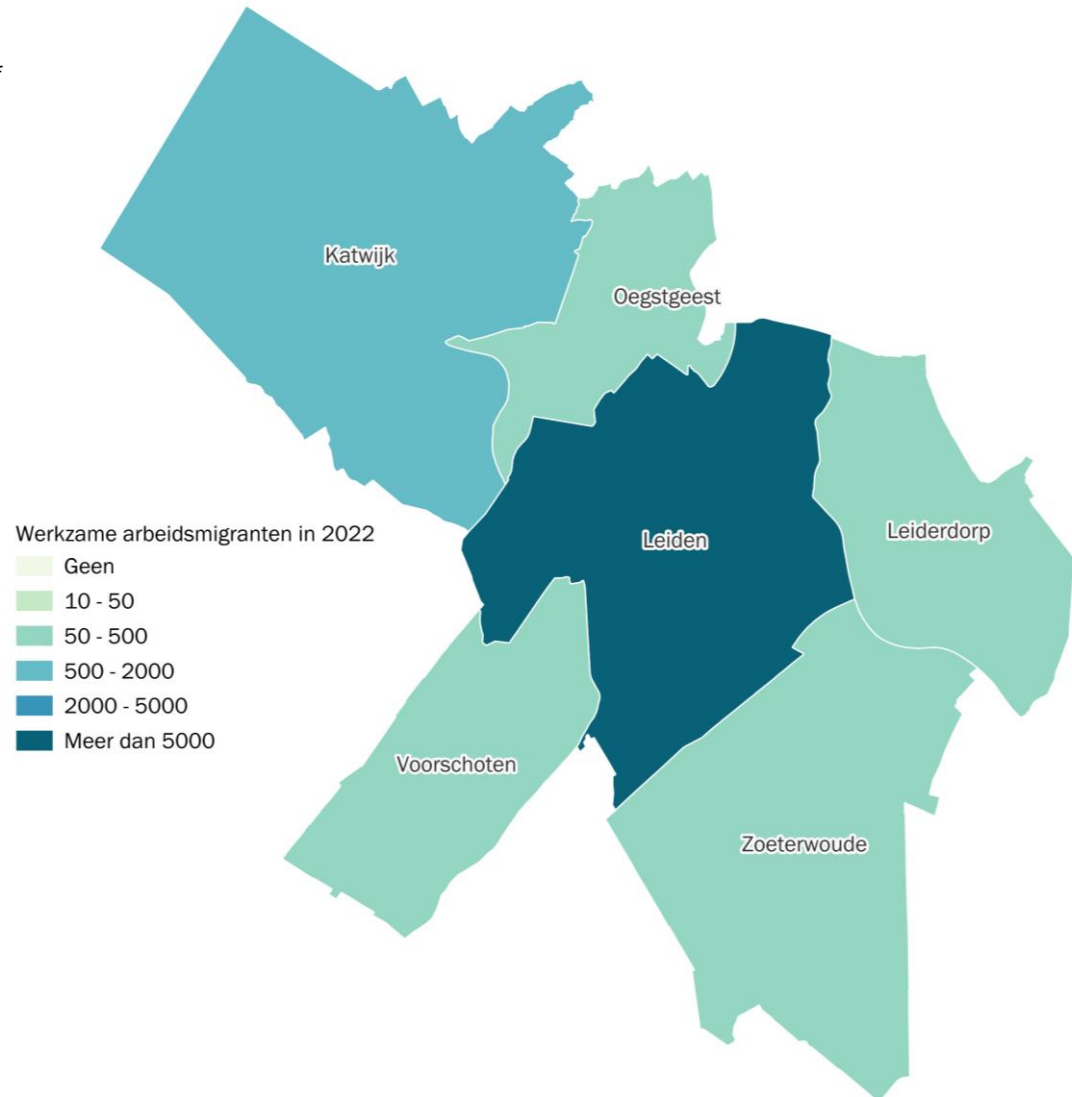
In de CBS Microdata is de werklocatie van arbeidsmigranten geregistreerd als het adres van de werkgever. Indien zij voor een uitzendbureau werken, komt het voor dat het werkadres elders gelegen is omdat zij tijdelijk bij een of meerdere werkgevers worden uitgezonden. Dit daadwerkelijke werkadres is op basis van CBS Microdata niet bekend. Daarom kan er sprake zijn van een lichte onder- of overschatting zijn per werkgemeente.

ARBEIDSMIGRANTEN

Economische situatie

Belangrijkste werkgemeenten internationale arbeidsmigranten (2022) inclusief gemiddelde jaarlijkse groei tussen 2010 en 2022

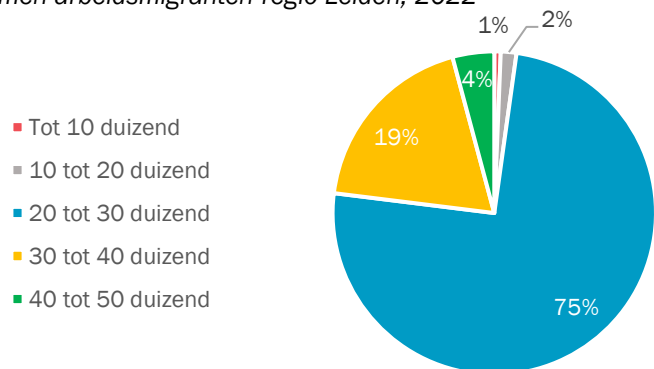
Gemeente	Aantal 2010	Aantal 2022	Jaarlijkse groei
Leiden	4.315	12.130	9,0%
Katwijk	430	985	7,2%
Oegstgeest	75	390	14,7%
Leiderdorp	180	255	2,9%
Voorschoten	110	225	6,1%
Zoeterwoude	85	165	5,7%

Drie kwart van de arbeidsmigranten verdient een jaarinkomen tussen 20 en 30 duizend euro

75 procent van de arbeidsmigranten in de regio Leiden verdient een jaarinkomen tussen de 20 en 30 duizend euro. Nog eens 19 procent verdient een jaarinkomen tussen de 30 en 40 duizend euro.

Inkomen arbeidsmigranten regio Leiden, 2022

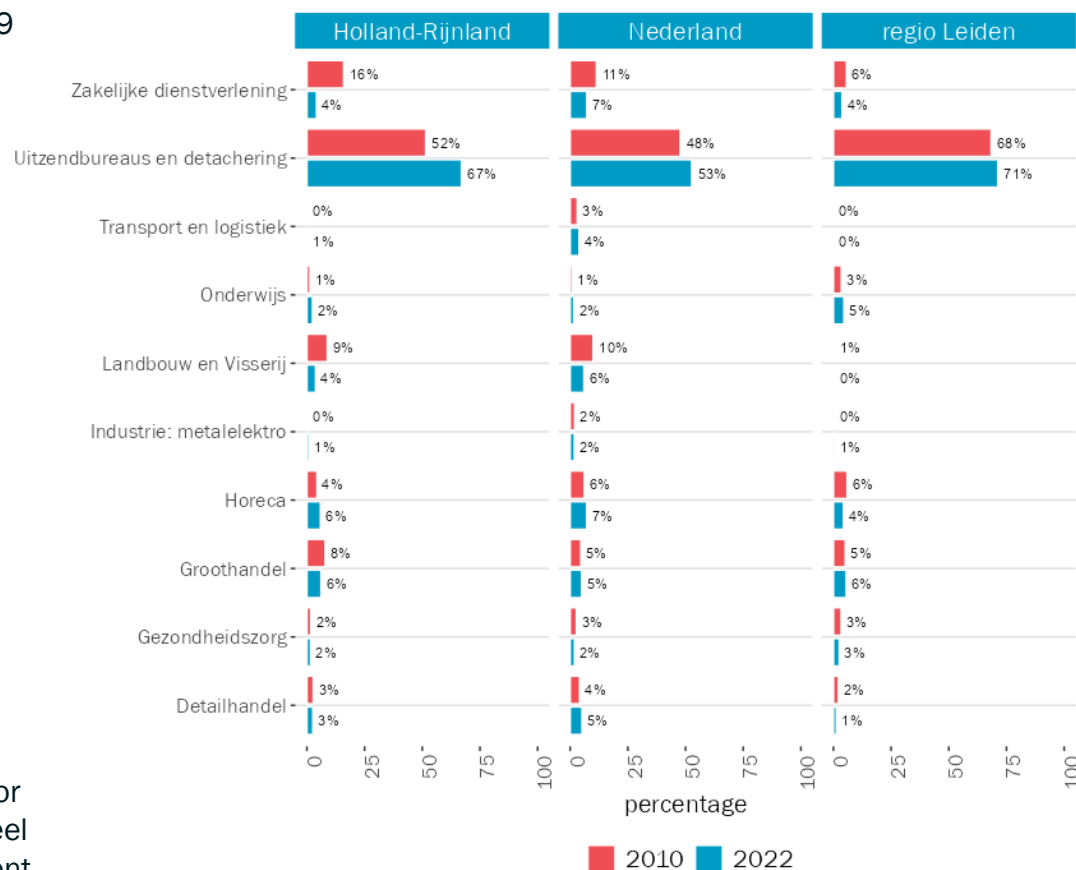
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet op tot exact 100%

Groothandel en onderwijs belangrijkste werksectoren

Groothandel en onderwijs zijn de belangrijkste werksectoren voor arbeidsmigranten in de regio Leiden. Een hoger dan landelijk deel van de arbeidsmigranten werkt via een uitzendbureau (71 procent in regio Leiden ten opzichte van 53 procent in Nederland). Ook Holland-Rijnland kent een hoger dan landelijk percentage dat werkt via uitzendbureaus (67 procent).

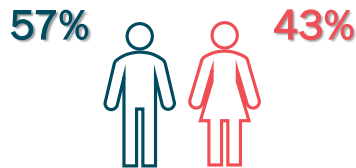
Belangrijkste werksectoren arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

Arbeidsmigranten vaker man dan vrouw

In de regio Leiden is 57 procent van de arbeidsmigranten man en 43 procent van de arbeidsmigranten vrouw. Hiermee kent de regio Leiden dezelfde man-vrouwverdeling als in Nederland. Sinds 2010 nam het aantal vrouwen toe van 36 naar 43 procent. In Holland-Rijnland is 55 procent van de arbeidsmigranten man en 45 procent vrouw in 2022.

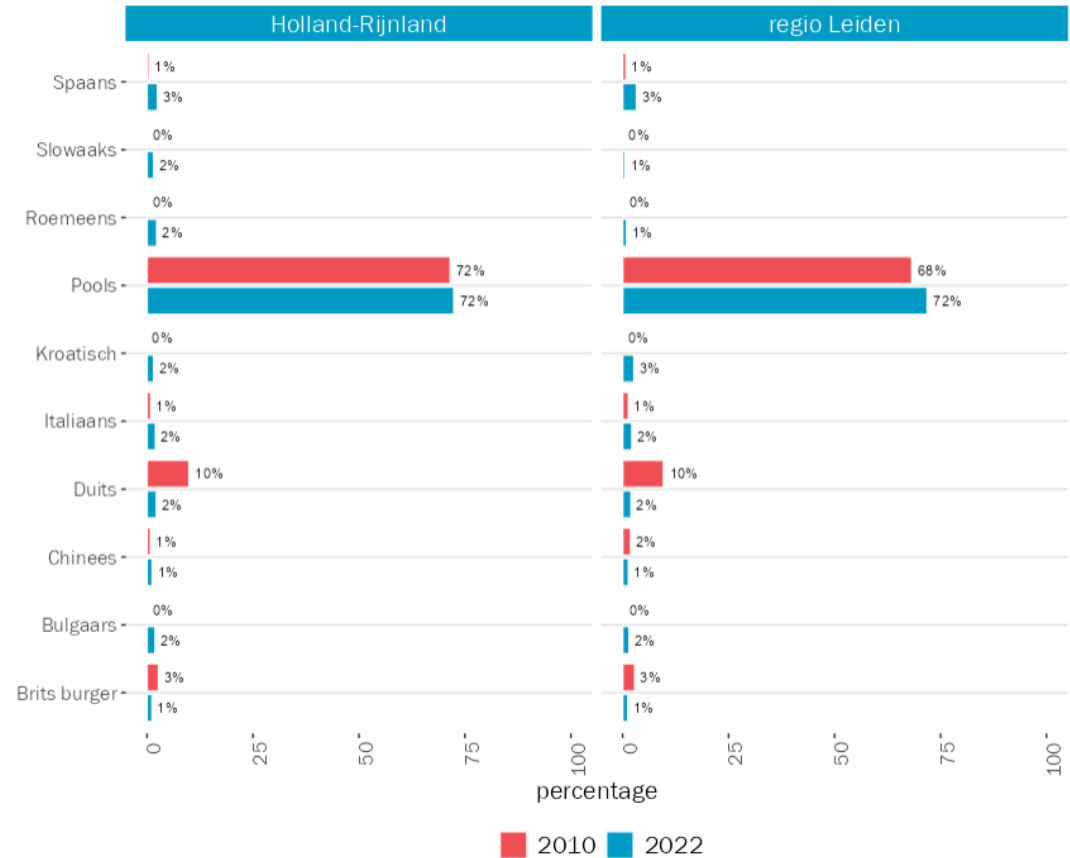
Circa 90 procent van de arbeidsmigranten jonger dan 45 jaar

In 2022 is de grootste groep werkzame arbeidsmigranten in de regio Leiden 15 tot 25 jaar oud (36 procent). Een tweede is de groep arbeidsmigranten tussen de 25-35 jaar oud (35 procent). Er zijn dus vrij veel jonge arbeidsmigranten. Het aandeel arbeidsmigranten neemt met de levensjaren af: zo is 17 procent van de arbeidsmigranten tussen de 35 en 45 jaar oud, 10 procent is 45 tot 55 jaar en 2 procent is 55 tot 67 jaar oud. Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk aan die in Holland-Rijnland. Tot slot zijn er in de regio Leiden relatief veel arbeidsmigranten tussen de 15 en 25 jaar oud: waar deze populatie in Nederland circa 22 procent uitmaakt, is dat in de regio Leiden 36 procent.

Polen belangrijkste herkomstland

Het belangrijkste herkomstland van arbeidsmigranten in de regio Leiden is Polen (72 procent). Het herkomstland met een relatief grote toename tussen 2010 en 2022 is Polen. Het aandeel Duitsers neemt daarentegen af.

Top-10 herkomstlanden arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

De verblijfsduur van internationale werknemers delen wij in 3 categorieën in. Deze categorieën zijn short stay (< 1 jaar maanden), mid stay (1 tot 3 jaar) en long stay (> 3 jaar).

7 op de 10 arbeidsmigranten werkt korter dan een jaar

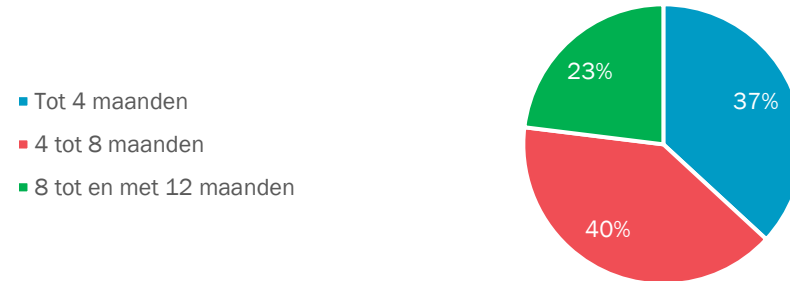
De grootste groep (71 procent) van de arbeidsmigranten werkt korter dan een jaar in regio Leiden². Nog eens 16 procent werkt tussen de 1 en 2 jaar; 6 procent tussen de 2 en 3 jaar. Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk in Holland-Rijnland.

Van de arbeidsmigranten die minder dan een jaar in regio Leiden verblijven verblijft 40 procent 4 tot 8 maanden. Nog eens 37 procent verblijft tot 4 maanden.

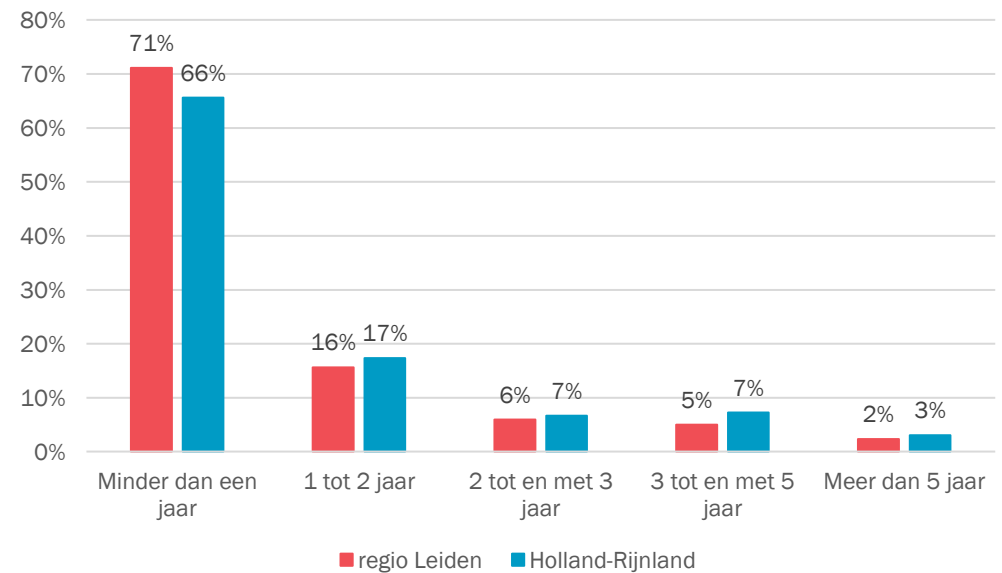
Circa **70 procent** van de arbeidsmigranten werkt korter dan een jaar in Leidse regio

²Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) arbeidsmigranten bovenstaande verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

Verblijfsduur arbeidsmigranten < 1 jaar, in maanden, 2022

Verblijfsduur arbeidsmigranten, 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages mogelijk niet op tot exact 100%

5.230 wonende arbeidsmigranten in de regio Leiden

In 2022 woonden er 5.230 arbeidsmigranten in de regio Leiden¹. Tussen 2010 en 2022 is het aantal in de regio wonende arbeidsmigranten meer dan verdubbeld: een gemiddelde jaarlijkse groei van 6,6 procent. Deze groei ligt iets onder de groei in Holland-Rijnland (6,8 procent) en het landelijk gemiddelde (7,2 procent).

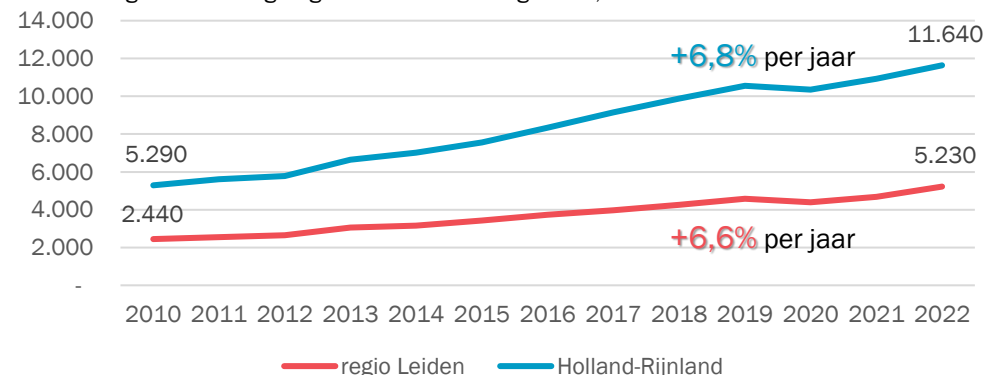
Het aantal wonende arbeidsmigranten ligt ver onder het aantal werkende arbeidsmigranten in de regio Leiden. Dit heeft mogelijk te maken met het feit dat een deel van de arbeidsmigranten zich niet inschrijft bij de gemeente. Daarnaast laat het aantal werkende arbeidsmigranten een grotere jaarlijkse groei zien dan het aantal wonende arbeidsmigranten (8,7 procent en 6,6 procent respectievelijk).

Concentraties van arbeidsmigranten binnen de regio

Het grootste deel van de arbeidsmigranten woonde in 2022 in de gemeente Leiden (67 procent); in absolute zin gaat dit om 3.480 arbeidsmigranten. Andere belangrijke woongemeenten zijn Katwijk (775 arbeidsmigranten), Leiderdorp (335 arbeidsmigranten) en Oegstgeest (325 arbeidsmigranten).

Als we kijken naar de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal arbeidsmigranten in regio Leiden tussen 2010 en 2022 zien we dat Oegstgeest en Leiden de grootste groei hebben doorgemaakt, namelijk 8,3 procent en 7 procent respectievelijk. In absolute aantallen heeft gemeente Leiden de grootste groei doorgemaakt (+1.935 arbeidsmigranten).

Ontwikkeling aantal BRP-geregistreerde arbeidsmigranten, 2010 – 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Belangrijkste woongemeenten internationale arbeidsmigranten (2022) inclusief gemiddelde jaarlijkse groei tussen 2010 en 2022

Gemeente	Aantal 2010	Aantal 2022	Jaarlijkse groei
Leiden	1.545	3.480	7,0%
Katwijk	410	775	5,4%
Leiderdorp	170	335	5,8%
Oegstgeest	125	325	8,3%
Voorschoten	165	260	3,9%
Zoeterwoude	25	55	6,8%

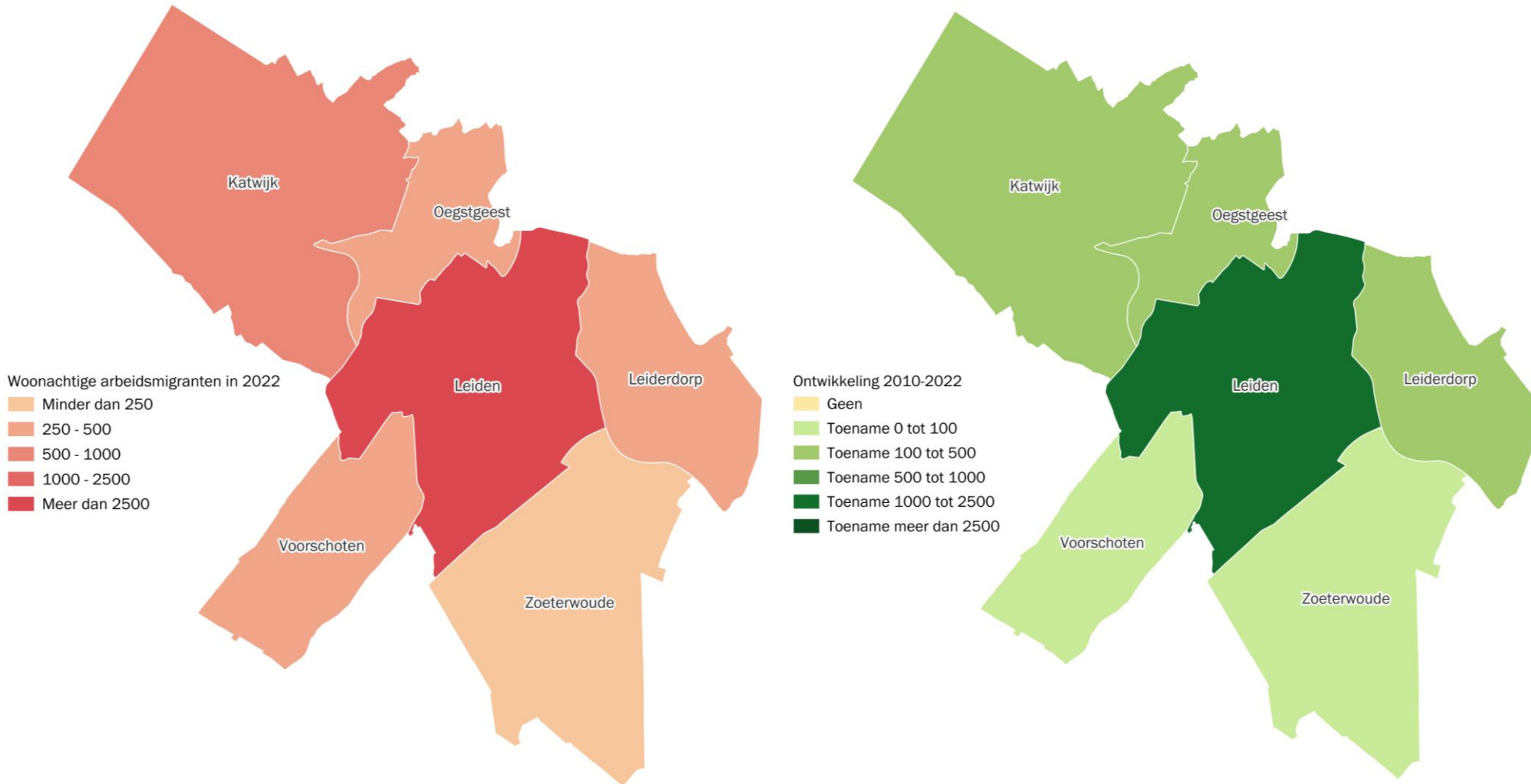
¹Het komt voor dat het woonadres van een arbeidsmigrant niet bekend is via de CBS Microdata. Bijvoorbeeld doordat een arbeidsmigrant, bij seizoensgebonden arbeid, minder dan vier maanden in Nederland verblijft en zich niet bij de gemeente inschrijft (dat is ook geen wettelijke plicht). Of het kan voorkomen dat de arbeidsmigrant onbekend is met het proces van inschrijving en/of zich niet wil inschrijven vanwege de angst voor het verliezen van rechten in het land van herkomst. Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via de CBS Microdata is waarschijnlijk een onderschatting van het daadwerkelijke aantal arbeidsmigranten dat in Nederland woont. Uit eerder onderzoek is de inschatting dat gemiddeld 45 tot 55% van de arbeidsmigranten zich inschrijft.

ARBEIDSMIGRANTEN

Woonsituatie

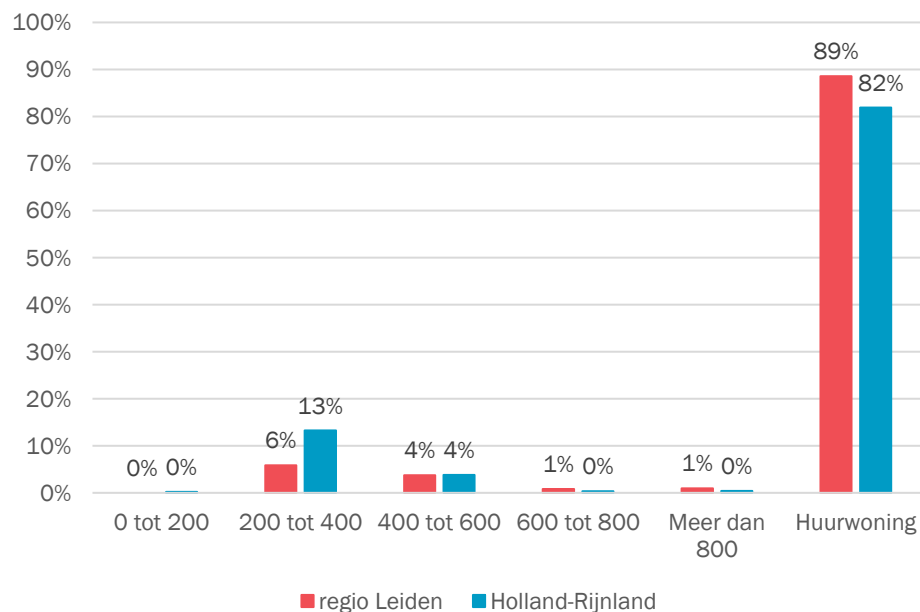
Belangrijkste woongemeenten internationale arbeidsmigranten in 2022 (l) en ontwikkeling tussen 2010 en 2022 (r)

9 op de 10 arbeidsmigranten heeft een huurwoning

Negen op de tien arbeidsmigranten woont in een huurwoning. De andere 11 procent is in het bezit van een koopwoning. Het grootste deel van deze arbeidsmigranten heeft een woning met een waarde tussen de 200 en 400 duizend euro (6 procent). De woningwaarde van arbeidsmigranten in de regio Leiden is vergelijkbaar met het beeld op het niveau van Holland-Rijnland.

WOZ-waarde internationale arbeidsmigranten, 2022

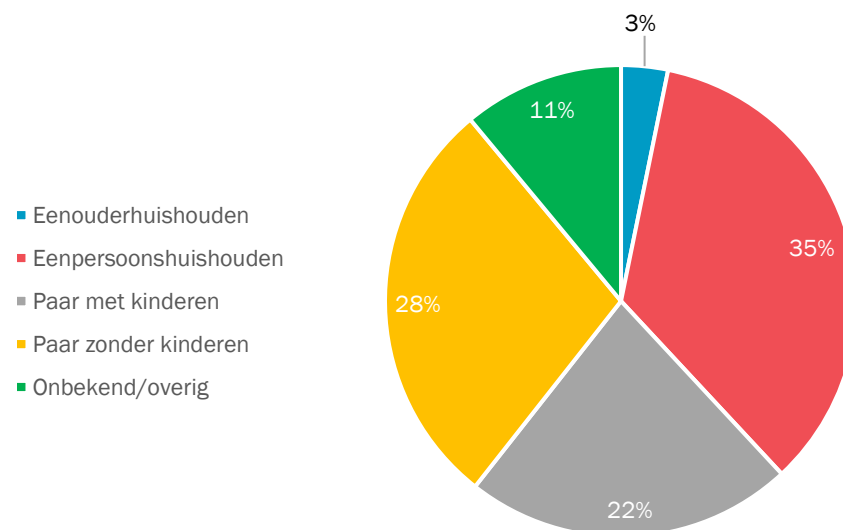
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet op tot exact 100%

Meerderheid van de arbeidsmigranten vormen een paar

In 2022 vormt 22 procent van de woonachtige arbeidsmigranten in de regio Leiden een paar met kinderen en 28 procent een paar zonder kinderen. 35 procent van de arbeidsmigranten vormt een eenpersoonshuishouden. Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen de regio Leiden en Holland-Rijnland.

Huishoudenssamenstelling internationale arbeidsmigranten in de regio Leiden, 2022

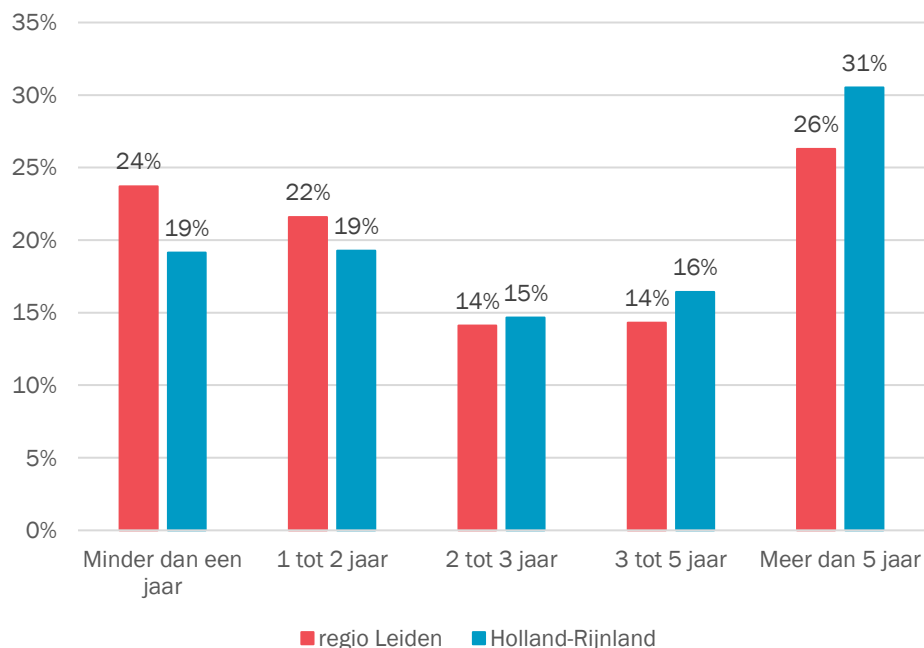

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet op tot exact 100%

Driekwart van de arbeidsmigranten woont langer dan een jaar in regio Leiden

76 procent van de arbeidsmigranten woont langer dan een jaar in regio Leiden; 24 procent woont korter dan een jaar in de regio¹. Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk aan die in Holland-Rijnland.

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) arbeidsmigranten aangegeven verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

Woon-werkbalans

Van de in de regio Leiden woonachtige arbeidsmigranten, is 41 procent ook werkzaam in de regio Leiden. Dit betekent dat 59 procent buiten de regio Leiden werkt.

Pendelstromen

Van de uitgaande pendel, pendelt 23 procent van de in de regio Leiden woonachtige arbeidsmigranten naar de gemeente Amsterdam. In totaal gaat het om 555 werknemers. Andere belangrijke werkgemeenten voor arbeidsmigranten in de regio Leiden zijn: Venray (15 procent), Den Haag (9 procent) en Haarlemmermeer (9 procent).

Daartegenover staat de inkomende pendel; arbeidsmigranten die buiten de regio Leiden wonen, maar wel in de regio werken. Van de inkomende pendel woont 24 procent in Den Haag. Andere belangrijke woongemeente zijn Amsterdam (7 procent) en Noordwijk (7 procent).

NB pendelstromen: een deel van de internationals werkt via een uitzendbureau (bv. Randstad in Diemen) of een conglomeraat (bv. Ahold in Zaanstad). Hiervoor is niet gecorrigeerd.

HOOFDSTUK 4

STATUSHOUDERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

1.730 wonende statushouders in regio Leiden

In 2022 woonden er 1.730 statushouders in de regio Leiden¹. Tussen 2010 en 2022 kende het aantal wonende statushouders een gemiddelde jaarlijkse groei van 3,8 procent. Deze groei ligt onder de groei in Holland-Rijnland (4,5 procent) en het landelijk gemiddelde (4,7 procent).

Vooraf in 2015 en 2016 was sprake van een grote stijging van het aantal statushouders. De Europese vluchtelingencrisis, als gevolg van de (oorlogs)conflicten in Syrië en Irak, was een van de belangrijke redenen hiervan.

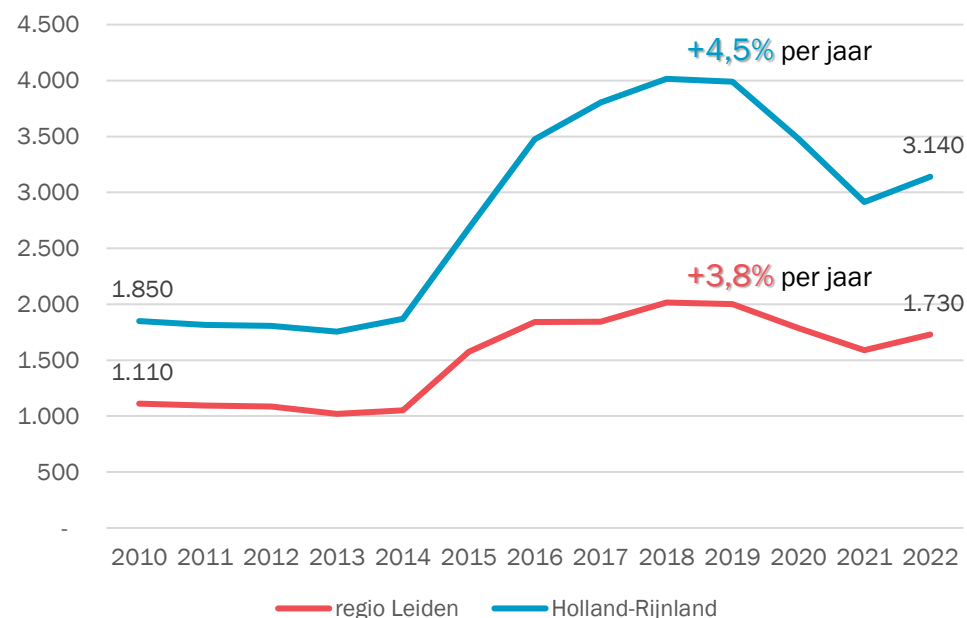
Statushouders wonen verspreid over regio

In 2022 woonde het grootste deel van de statushouders in de gemeente Leiden (37 procent); in absolute zin gaat dit om 645 statushouders. Andere belangrijke woongemeente voor statushouders zijn Katwijk (510 statushouders), Voorschoten (210 statushouders) en Oegstgeest (200 statushouders). Daarmee wonen statushouders vrij verspreid over de regio.

Als we kijken naar de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal statushouders in regio Leiden tussen 2010 en 2022 zien we dat Oegstgeest de grootste groei heeft doorgemaakt, namelijk 13,2 procent. In absolute aantallen heeft gemeente Leiden de grootste groei doorgemaakt (+235 statushouders), wat logisch is gezien het inwoneraantal.

¹Hierin is nog geen rekening gehouden met de leeftijdsverdeling (deel van de statushouders dat binnen de beroepsbevolking valt).

Ontwikkeling aantal woonachtige statushouders, 2010 - 2020

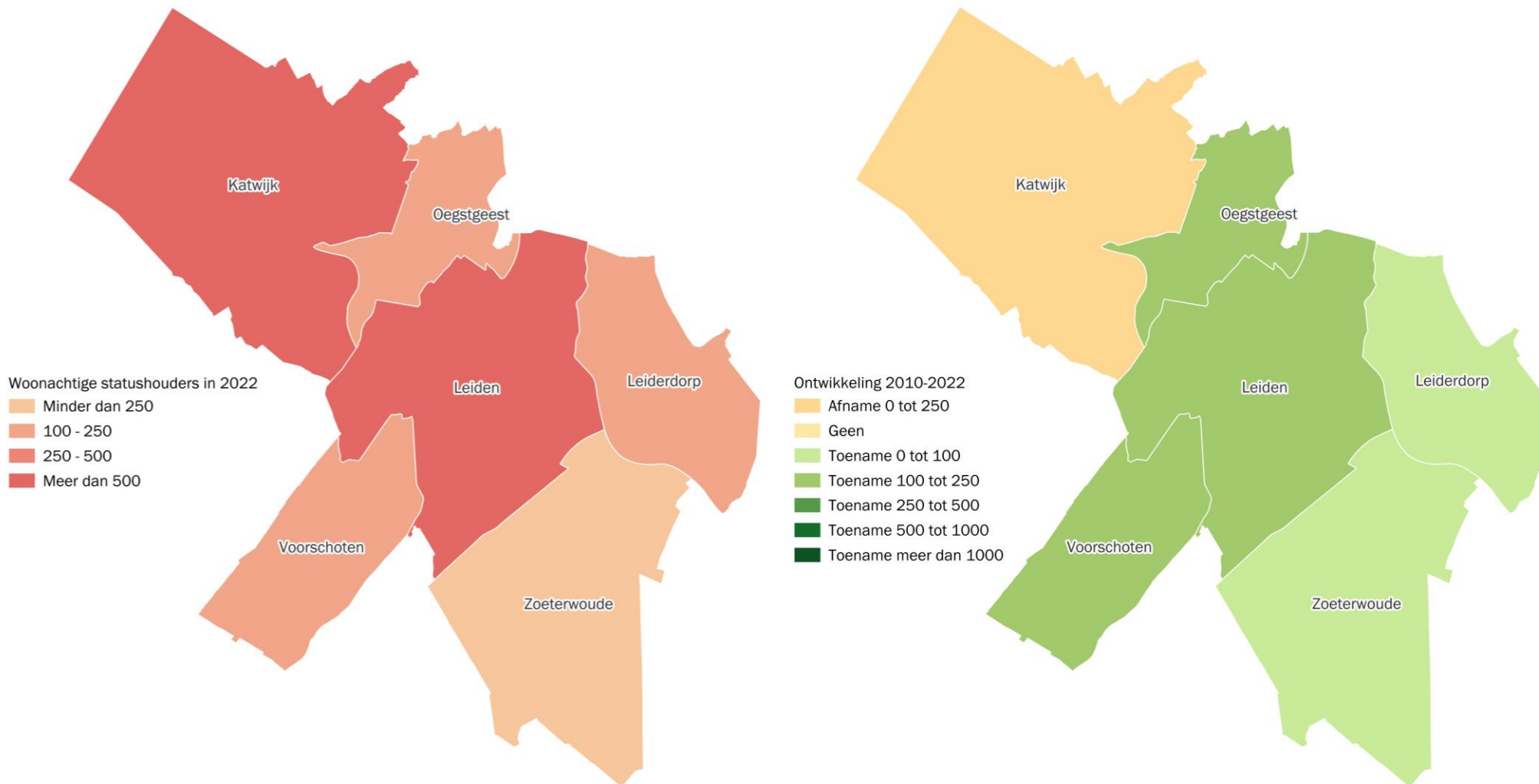

Bron: Decisio (2022); o.b.v. CBS Microdata

In 2022 woonden in de regio Leiden
1.730 internationale statushouders

Belangrijkste woongemeenten statushouders in 2022 (l) en ontwikkeling tussen 2010 en 2022 (r)

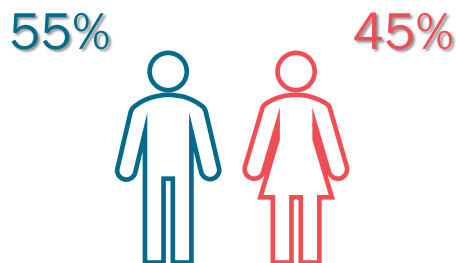
Bijna de helft van de statushouders is afkomstig uit Syrië

Statushouders in regio Leiden zijn vooral afkomstig uit Syrië (48 procent) en Eritrea (11 procent). Dit is vergelijkbaar met het landelijk beeld. Van 12 procent van de statushouders is de nationaliteit onbekend.

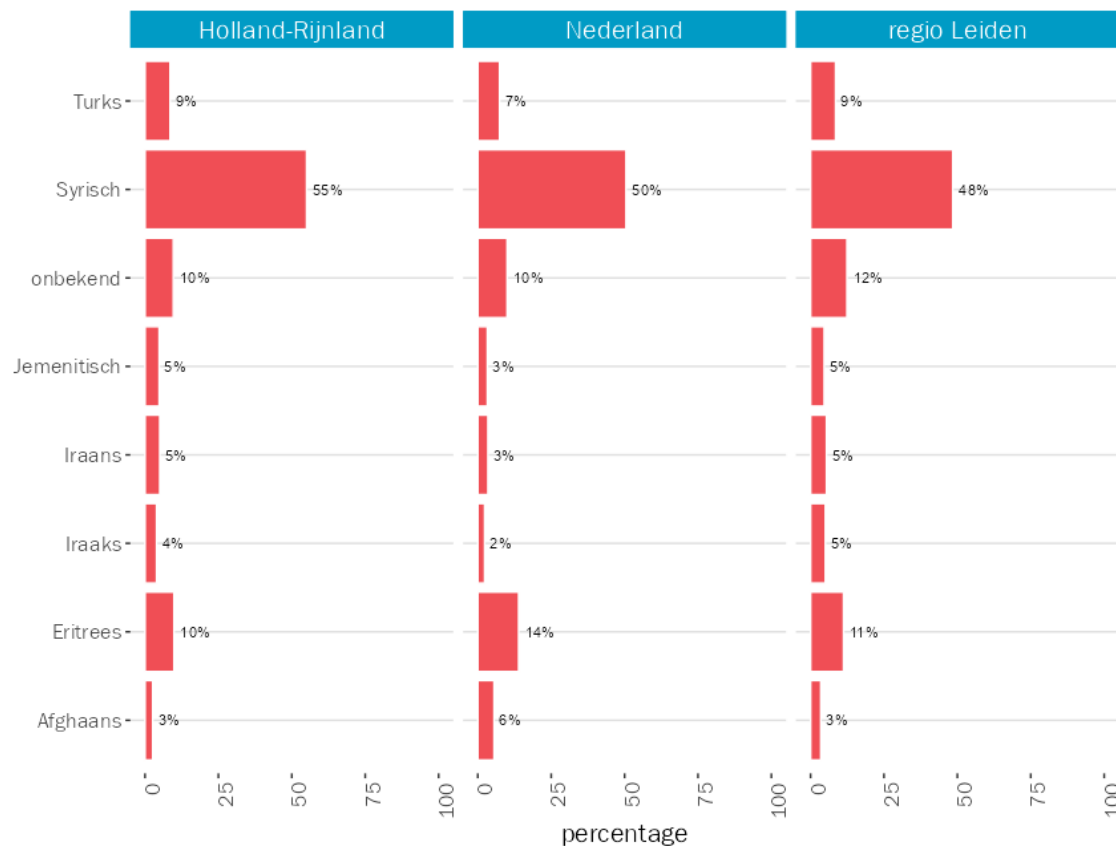
Sinds 2010 is de registratie van de nationaliteit van statushouders verbeterd. In 2010 was van een groot deel van de statushouders de nationaliteit onbekend.

55 procent van de statushouders is man

De populatie statushouders in de regio Leiden kent een oververtegenwoordiging van mannen: 55 procent van alle statushouders is man. Deze verhouding is min of meer gelijk aan het beeld in Holland-Rijnland en Nederland.

Top-8 herkomstlanden statushouders, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

2022

Een derde van de statushouders woont korter dan een jaar in regio Leiden

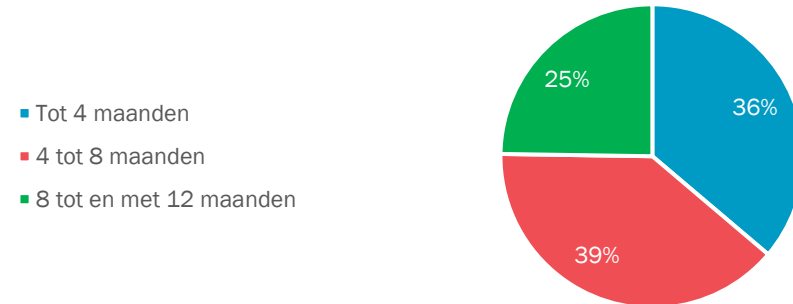
Bijna een derde van de statushouders woont korter dan een jaar in regio Leiden. Nog eens 22 procent woont tussen de 1 en 2 jaar; 12 procent tussen de 2 en 3 jaar. Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk in Holland-Rijnland.

Van de statushouders die minder dan een jaar in de regio Leiden verblijven verblijft de grootste groep (39 procent) tussen de 4 tot 8 maanden. Nog eens ruim een derde van deze statushouders verblijft tot 4 maanden.

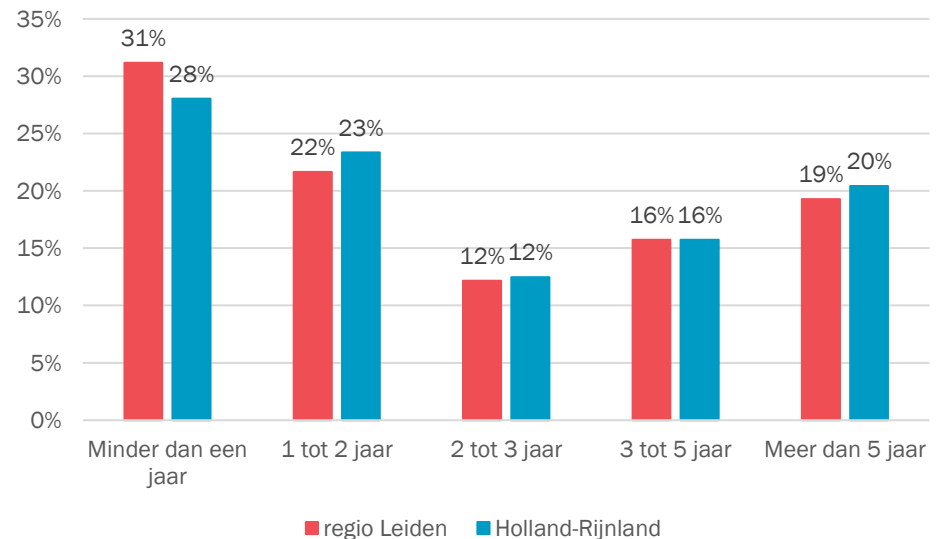
Circa **70 procent** van de statushouders woont langer dan een jaar in Leidse regio

Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) statushouders aangegeven verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

Verblijfsduur statushouders < 1 jaar regio Leiden, in maanden, 2022

Verblijfsduur statushouders, 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

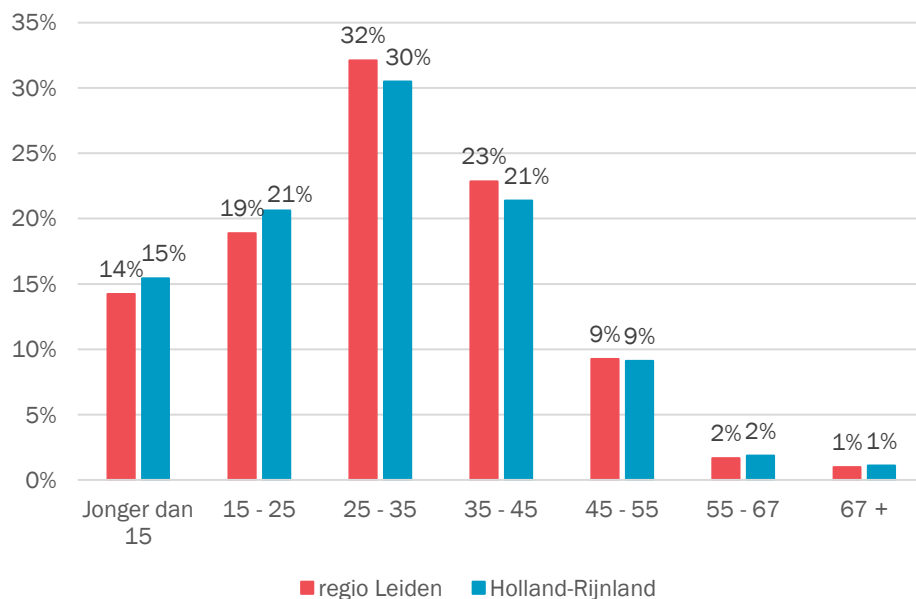
¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages mogelijk niet op tot exact 100%

6 op de 10 statushouders is jonger dan 35

De grootste groep statushouders is 25 tot 35 jaar oud (32 procent). Daarna is de leeftijdsgroep 35 tot 45 het grootst in regio Leiden (23 procent). Deze verhoudingen zijn ook in Holland-Rijnland te zien. Tot slot zijn er in de regio Leiden relatief veel statushouders tussen de 25 en 35 jaar oud: waar deze populatie in Nederland 26 procent uitmaakt, is dat in de regio Leiden 32 procent.

Leeftijd statushouders, 2022

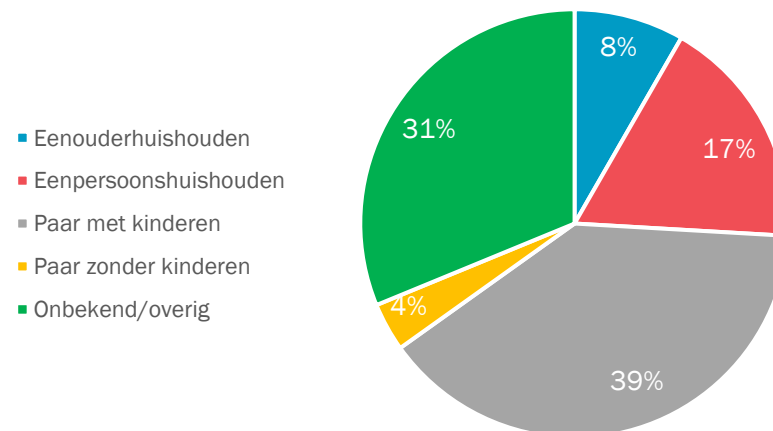
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet op tot exact 100%

4 op de 10 statushouders vormt een paar met kinderen

In 2022 vormt 39 procent van de woonachtige statushouders in de regio Leiden een paar met kinderen. Dit percentage ligt lager dan Holland-Rijnland (51 procent) en Nederland (42 procent).

Huishoudenssamenstelling statushouders in regio Leiden, 2022

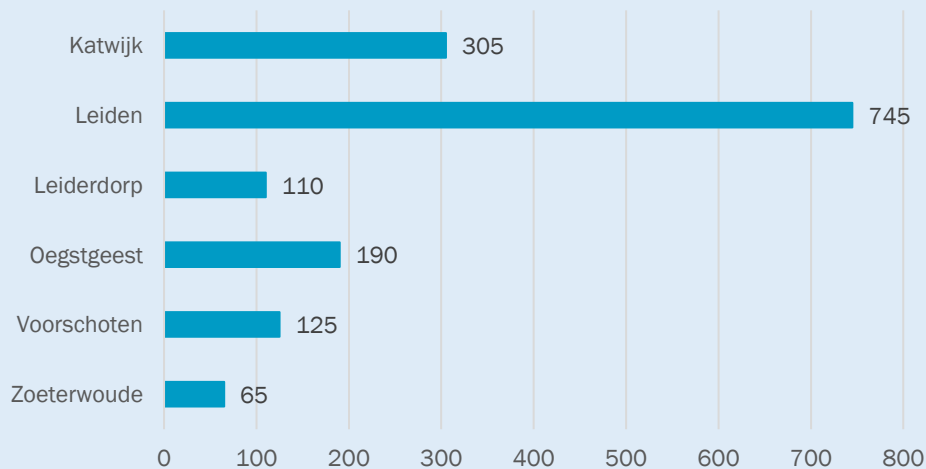
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet op tot exact 100%

KADER: ONTHEEMDE OEKRAÏNERS

Sinds de Russische invasie van Oekraïne in 2022 kunnen vluchtelingen uit Oekraïne tijdelijk in Nederland bescherming krijgen door de Europees vastgestelde Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB). Deze groep heeft, vergelijkbaar met andere internationale groepen, behoeften als het gaat om integratie in een nieuw land. In dit kader gaan we in op de omvang en enkele kenmerken van de groep Oekraïners die sinds 2022 naar Nederland is gekomen. Gehanteerde definities staan in de bijlage.

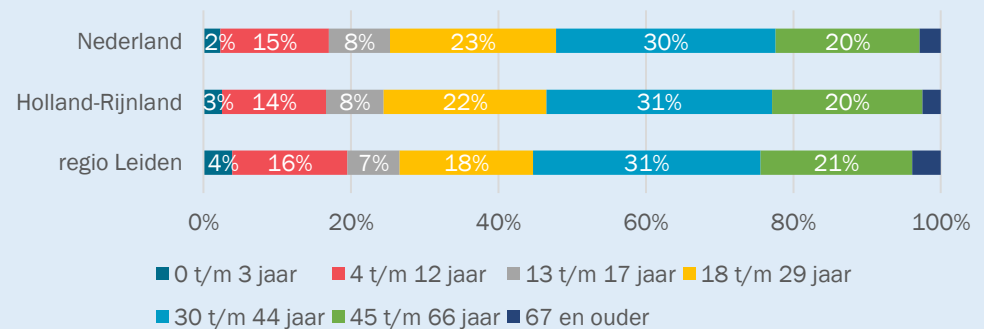
Aantal ontheemde Oekraïners per gemeente in regio Leiden, 2022

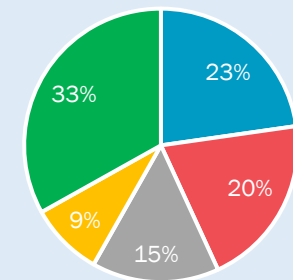
In 2022 woonden er **1.540** ontheemde Oekraïners in de regio Leiden; de helft daarvan woont in gemeente Leiden

In 2022 woonden er 1.540 ontheemde Oekraïners (volwassenen en kinderen) in regio Leiden. Ruim een kwart daarvan (27 procent) is kind; circa de helft is tussen de 18 en 44 jaar oud. Het grootste deel van deze groep is vrouw (63 procent). Kijkend naar de huishoudensamenstelling, dan valt op dat circa een kwart in een eenouderhuishouden woont. Nog eens 20 procent woont in een eenpersoonshuishouden. Van een relatief grote groep is de huishoudensamenstelling onbekend.

Leeftijdverdeling en huishoudensamenstelling ontheemde Oekraïners, 2022

- Eenouderhuishouden
- Eenpersoonshuishouden
- Paar met kinderen
- Paar zonder kinderen
- Overig/onbekend

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

HOOFDSTUK 5

STUDENTEN

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

2.320 internationale studenten in regio Leiden

In 2022 woonden er 2.320 studenten in de regio Leiden. Tussen 2010 en 2022 kende het totaal aantal woonachtige studenten een gemiddelde jaarlijkse groei van 7,1 procent. De gemiddelde jaarlijkse groei van het totaal aantal studenten in regio Leiden ligt boven die van Holland-Rijnland (6,8 procent) en Nederland (6,0 procent).

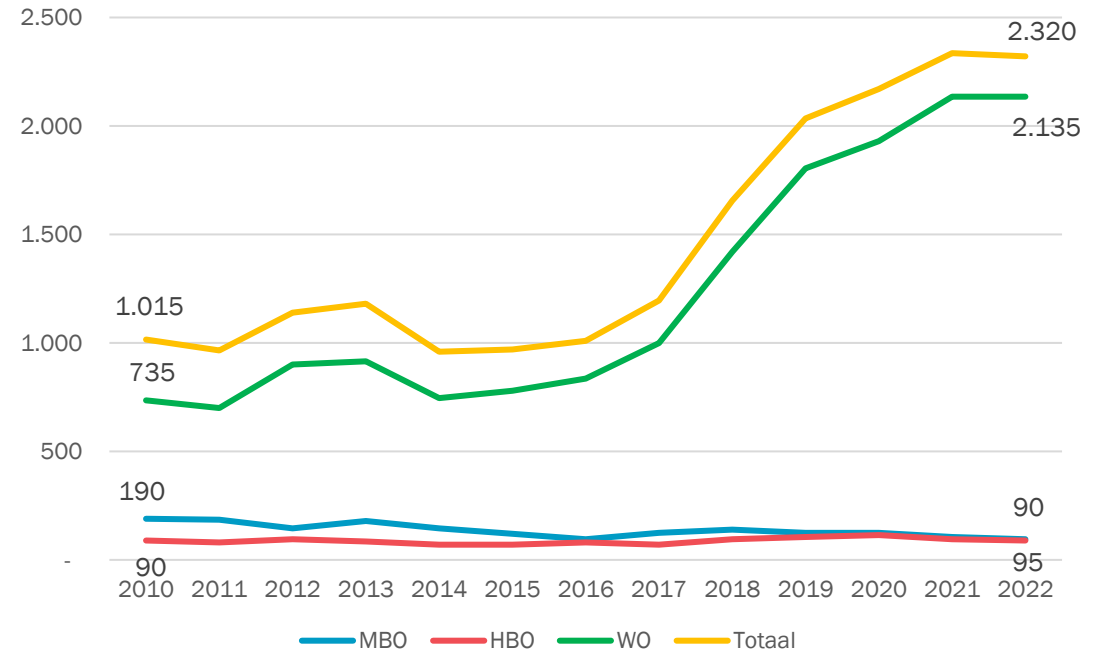
In regio Leiden wonen voornamelijk WO-studenten (92 procent). Het aantal internationale MBO- en HBO-studenten is beperkt met 90 respectievelijk 95 studenten. Ondanks de coronajaren is er toch een groei te zien in het aantal internationale studenten, maar deze groei vakt wat af in 2022.

Concentraties van studenten binnen de regio

Het grootste deel van de studenten woont in de gemeente Leiden (86 procent); in absolute zin gaat dit om 1.995 studenten. Andere belangrijke woongemeenten voor internationale studenten zijn Voorschoten (150 studenten) en Oegstgeest (130 studenten).

Als we kijken naar de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal studenten in regio Leiden tussen 2010 en 2022 zien we dat Voorschoten en Leiden de grootste groei hebben doorgemaakt, namelijk 25,3 procent (+140) en 7,4 procent respectievelijk. In absolute aantallen heeft gemeente Leiden de grootste groei doorgemaakt (+1.145).

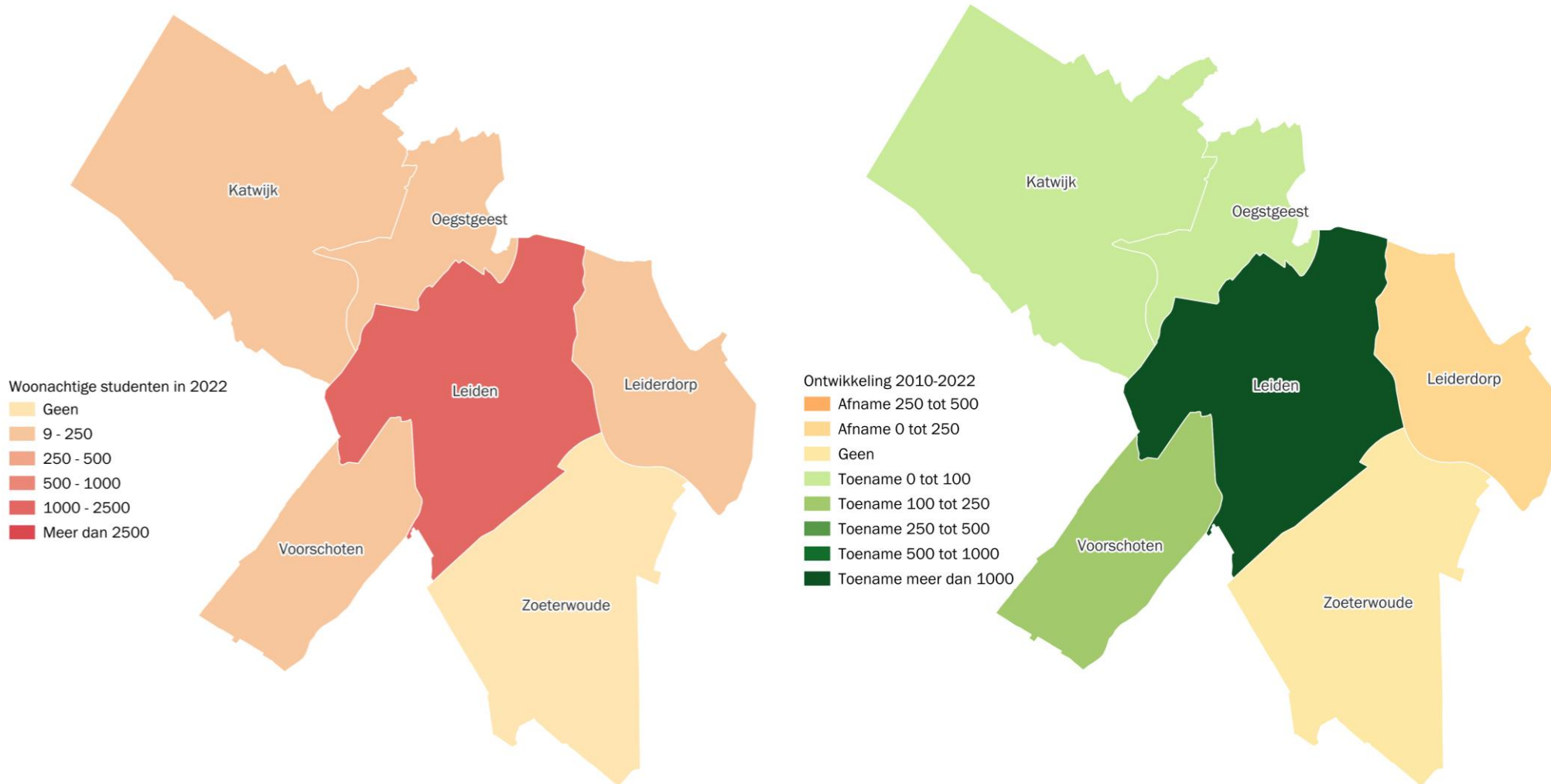
Internationale studenten in regio Leiden, 2022

Bron: Decisio (2022); o.b.v. CBS Microdata

In 2022 woonden in de regio Leiden
meer dan **2.000** internationale
studenten; 92 procent is WO-student

Belangrijkste woongemeenten internationale studenten in 2022 (l) en ontwikkeling tussen 2010 en 2022 (r)

Kwart van de studenten komt uit Duitsland

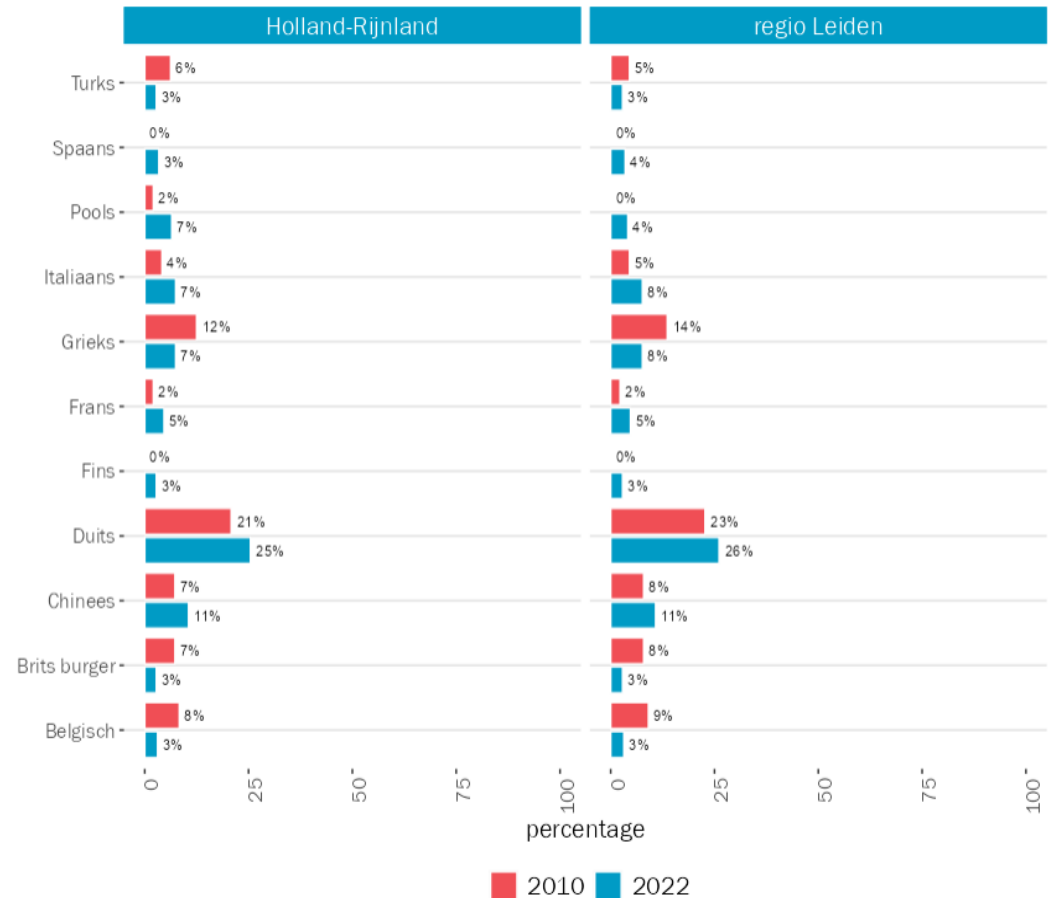
Het belangrijkste herkomstland van studenten in de regio Leiden is Duitsland (26 procent). Herkomstlanden met een relatief grote toename tussen 2010-2022 zijn Spanje en Polen. Het aandeel Grieken, Belgen en Britten is daarentegen afgenomen.

Meer vrouwelijke dan mannelijke studenten

De populatie studenten in regio Leiden kent een oververtegenwoordiging van vrouwen: 65 procent van alle studenten is vrouw. Deze verhouding is min of meer gelijk aan het beeld in Holland-Rijnland. Landelijk is 55 procent van de studenten vrouw en 45 procent man.

Top-10 herkomstlanden wonende studenten, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2022); o.b.v. CBS Microdata

4 op de 10 studenten woont korter dan een jaar in regio Leiden

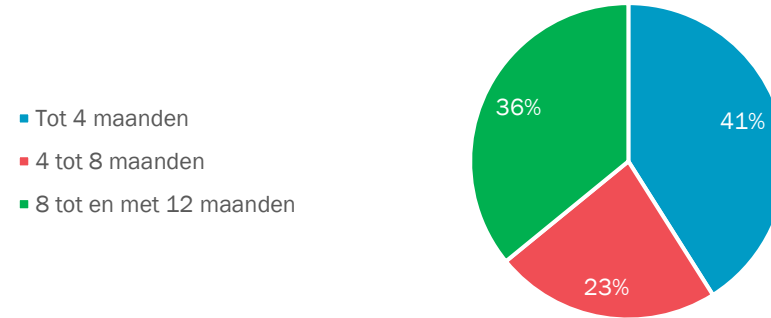
43 procent van de studenten woont korter dan een jaar in regio Leiden. Nog eens 29 procent woont tussen de 1 en 2 jaar in de regio; 11 procent blijft tussen de 2 en 3 jaar. Deze verhoudingen zijn min of meer gelijk in Holland-Rijnland.

Van de studenten die minder dan een jaar in regio Leiden verblijven verblijft de grootste groep (41 procent) tot 4 maanden. Nog eens ruim een derde van deze studenten verblijft tussen de 8 en 12 maanden.

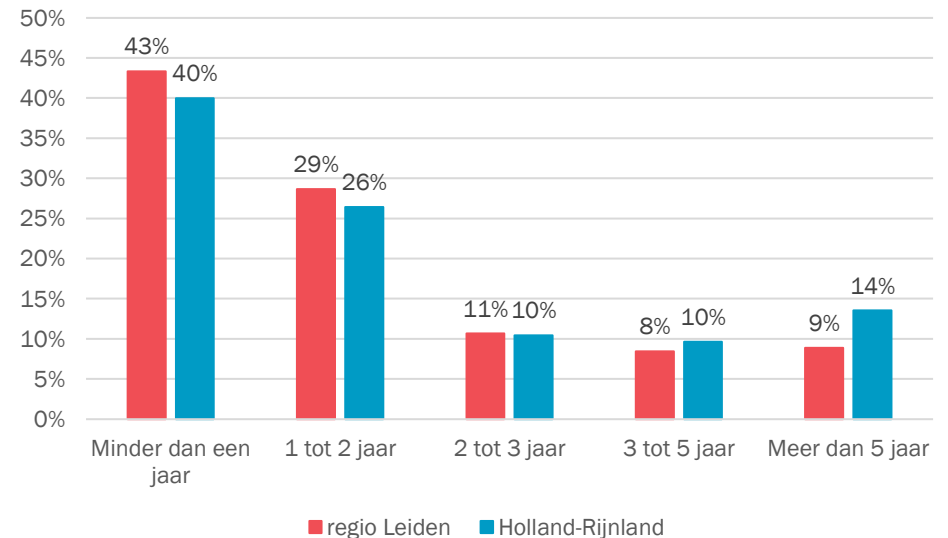
57 procent van de studenten woont langer dan een jaar in de Leidse regio

Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) studenten de aangegeven verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

Verblijfsduur studenten < 1 jaar regio Leiden, in maanden, 2022

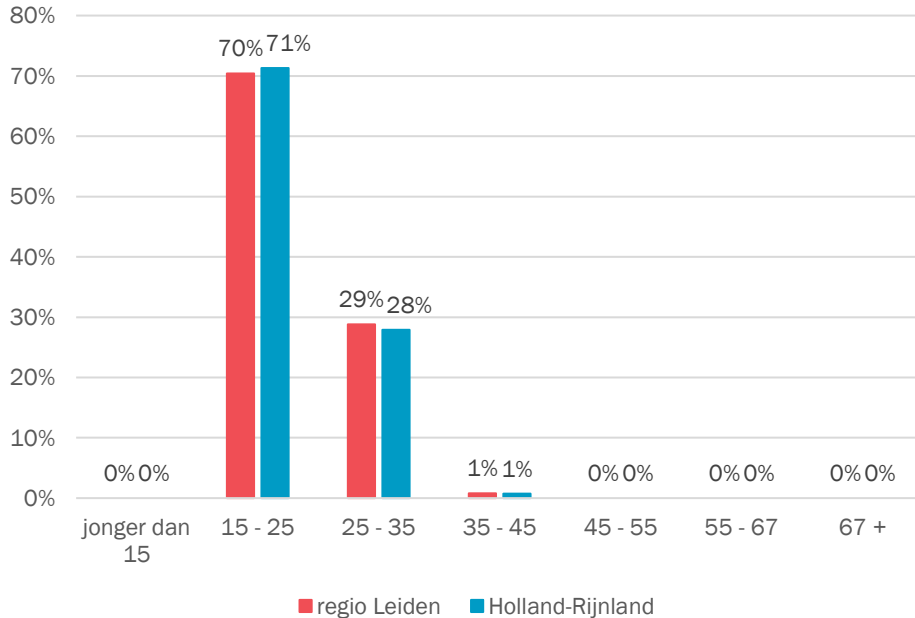
Verblijfsduur studenten, 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages mogelijk niet op tot exact 100%

Leeftijd studenten, 2022

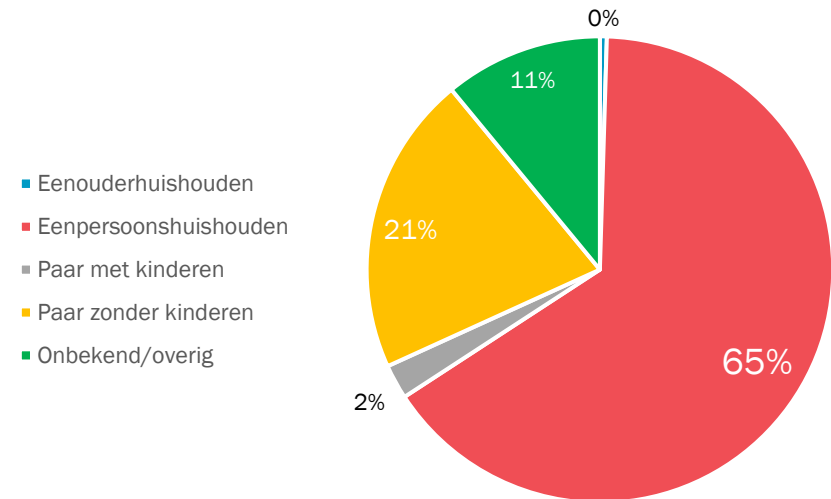

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

70 procent studenten is tussen de 15 en 25 jaar oud

In 2022 is de grootste groep studenten in de regio Leiden 15 tot 25 jaar oud (70 procent). Daarnaast is er een relatief grote groep studenten tussen de 25 en 35 jaar oud (29 procent). Deze verhoudingen zijn ook in Holland-Rijnland te zien. Landelijk is de groep studenten tussen de 15 en 25 jaar groter dan in regio Leiden (70 procent in regio Leiden ten opzichte van 82 procent in Nederland).

Huishoudsamenstelling studenten, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet op tot exact 100%

65 procent studenten vormt eenpersoonshuishouden

In 2022 vormt 65 procent van de woonachtige studenten in de regio Leiden een eenpersoonshuishouden². 21 procent van de studenten vormt een paar zonder kinderen. Deze percentages zijn min of meer gelijk aan die van Holland-Rijnland en Nederland.

²Twee studenten die samenwonen kunnen volgens de definitie van het CBS zowel onder het huishoudtype 'paar zonder kinderen' vallen als 'overig huishouden'.

HOOFDSTUK 6

INKOMENSAFHANKELIJKE

PARTNERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

1.215 inkomensafhankelijke partners

In 2022 woonden er 1.215 inkomensafhankelijke partners in regio Leiden. Tussen 2010 en 2022 is het aantal gegroeid met een gemiddelde jaarlijkse groei van 3,4 procent. Deze groei ligt onder de groei in Holland-Rijnland (4,1 procent) en het landelijk gemiddelde (5,3 procent).

In 2020, het belangrijkste coronajaar, is er een dip te zien in het aantal inkomensafhankelijke partners in regio Leiden. Deze dip herstelt zich niet in 2021; iets wat we wel zien bij de groepen kenniswerkers en arbeidsmigranten. In 2022 daalt het aantal inkomensafhankelijke partners verder. Tussen 2019 en 2022 gaat het om een absolute afname van 280 partners. Deze afname is ook in het landelijk beeld te zien, maar dan in een kleinere mate. In regio Leiden gaat het om een afname van 19 procent tussen 2019 en 2022 en in Nederland is dit 10 procent.

Twee derde inkomensafhankelijke partners woont in gemeente Leiden

Het grootste deel van de inkomensafhankelijke partners woont in de gemeente Leiden (64 procent); in absolute zin gaat dit om 775 partners. Andere gemeenten met een relatief groot aantal inkomensafhankelijke partners zijn Katwijk (135) en Oegstgeest (130).

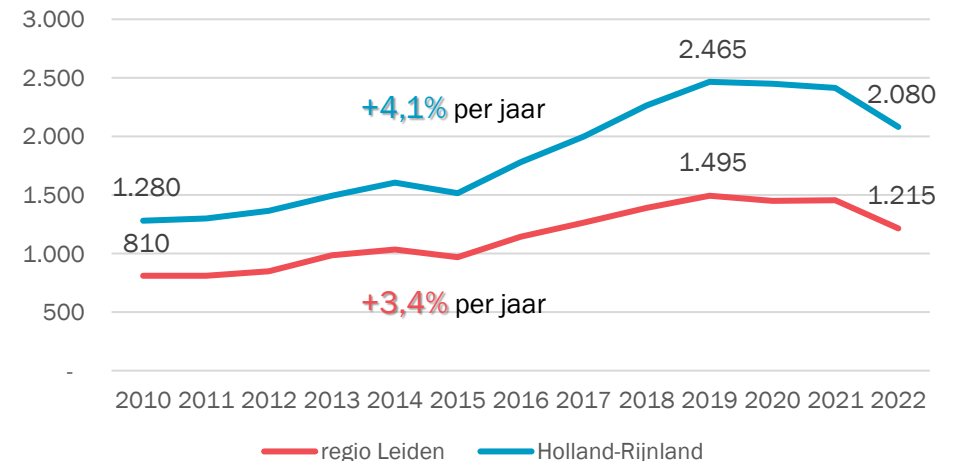
Als we kijken naar de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal inkomensafhankelijke partners in regio Leiden tussen 2010 en 2022 zien we dat Oegstgeest (5 procent) en Katwijk (5 procent) de grootste groei hebben doorgemaakt. In absolute aantallen heeft gemeente Leiden de grootste groei doorgemaakt (+265).

Wie is een inkomensafhankelijke partner?

Inkomensafhankelijke partners zijn personen (15 tot 67 jaar) met een niet-Nederlandse nationaliteit die zelf niet economisch actief zijn, en een internationale partner (gehuwd of ongehuwd) hebben die wel economisch actief is. Zij verhuizen vaak met een kenniswerker of arbeidsmigrant mee naar Nederland.

In dit regiorapport is de definitie van een inkomensafhankelijke partner aangepast ten opzichte van het vorige rapport. In dit rapport worden alleen de inkomensafhankelijke partners met een internationale partner meegeteld. De inkomensafhankelijke partners met een Nederlandse partner vallen niet meer onder de definitie. Als deze wel meegeteld zouden worden zouden er in 2022 4.320 inkomensafhankelijke partners in regio Leiden wonen (1.215 met internationale partner en 3.105 met een Nederlandse partner).

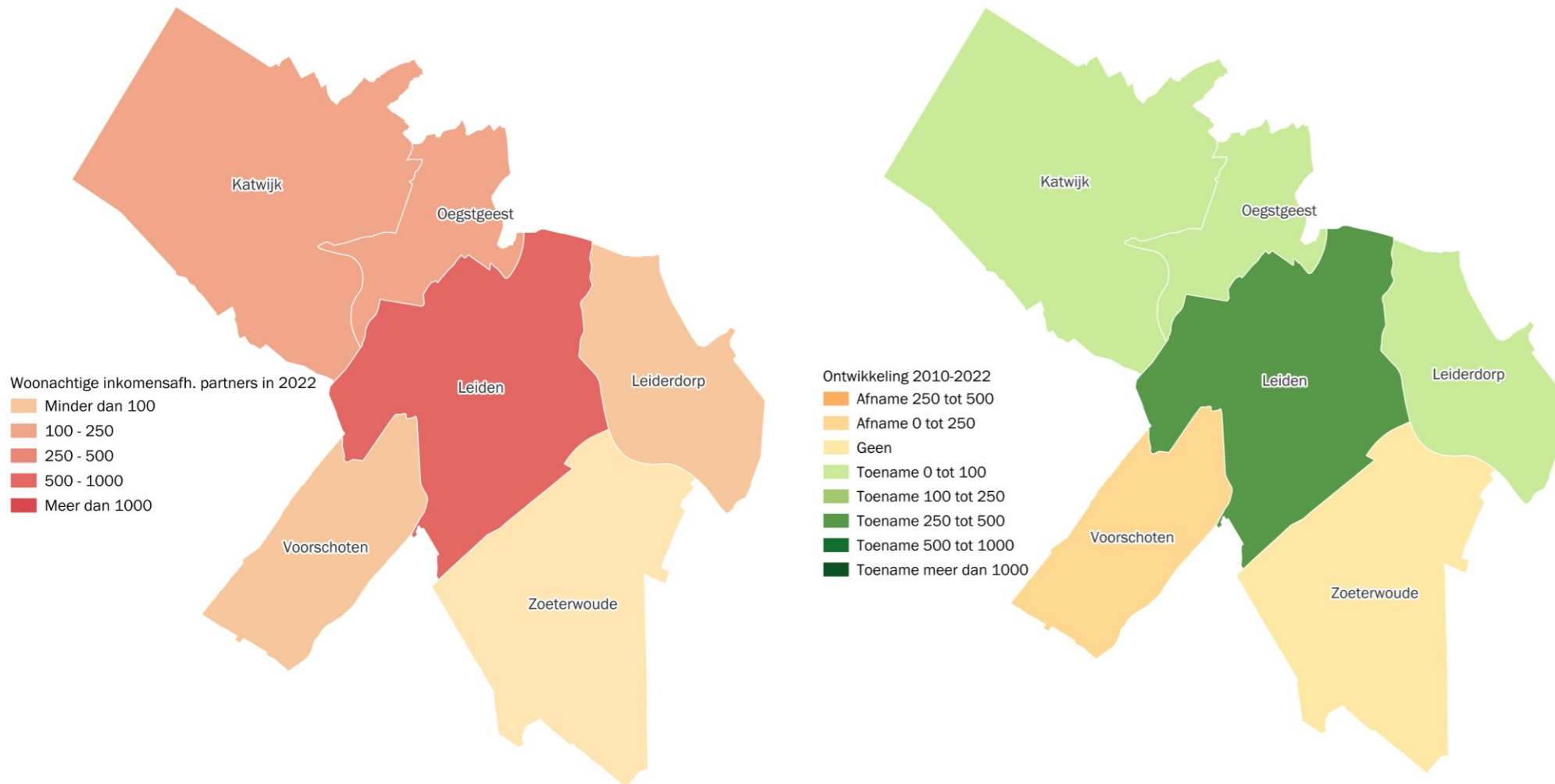
Aantal inkomensafhankelijke partners, 2010 - 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

INKOMENSAFHANKELIJKE PARTNERS

Belangrijkste woongemeenten internationale inkomensafhankelijke partners in 2022 (l) en ontwikkeling tussen 2010 en 2022 (r)

Inkomensafhankelijke partners vaker vrouw dan man

62 procent van de inkomensafhankelijke partners is vrouw en 38 procent is man. In Holland-Rijnland is 58 procent van de inkomensafhankelijke partners vrouw en 42 procent man. Beide regio's hebben een lager percentage vrouw ten opzichte van Nederland. In Nederland is 63 procent vrouw en 37 procent man.

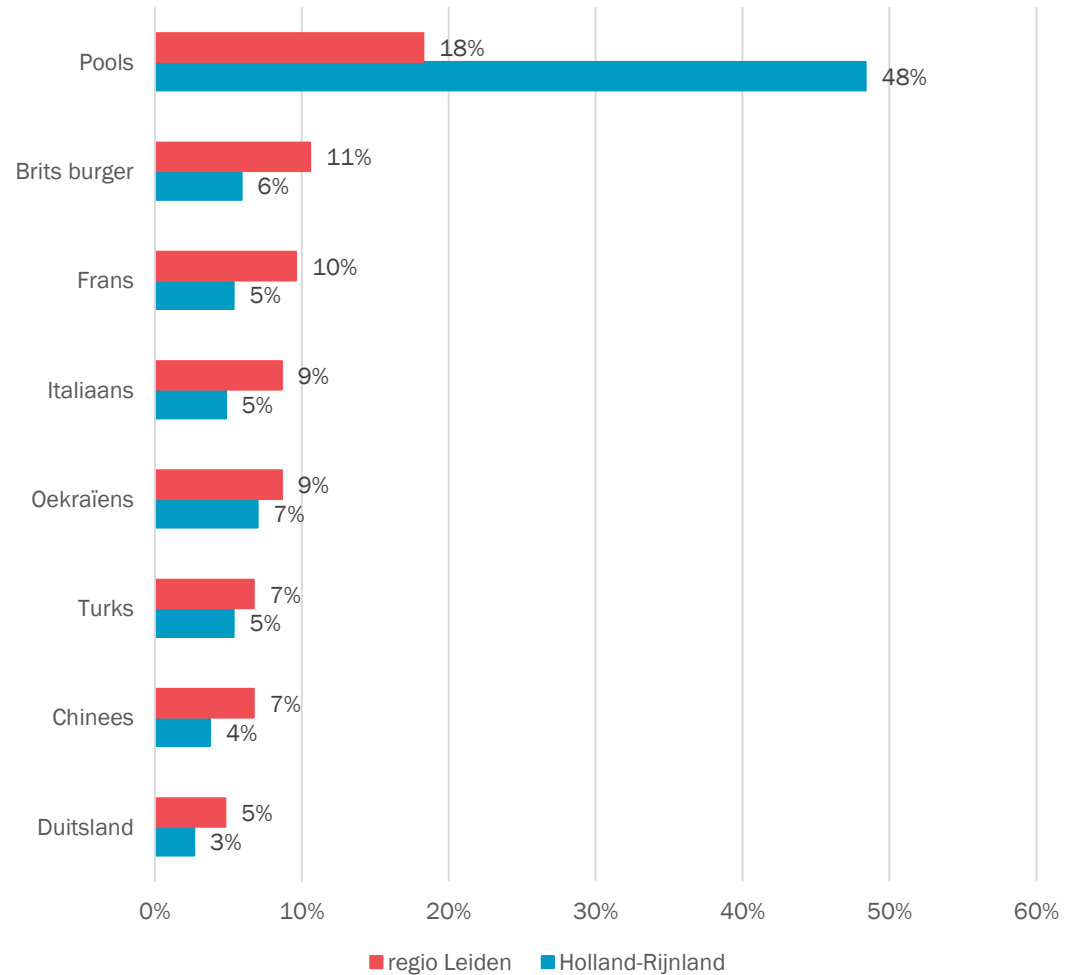

Polen belangrijkste herkomstland

De belangrijkste herkomstlanden van internationale inkomensafhankelijke partners in regio Leiden zijn Polen (18 procent) en het Verenigd Koninkrijk (11 procent). Ook landelijk is Polen het belangrijkste herkomstland. 19 procent van de inkomensafhankelijke partners in Nederland komt uit Polen.

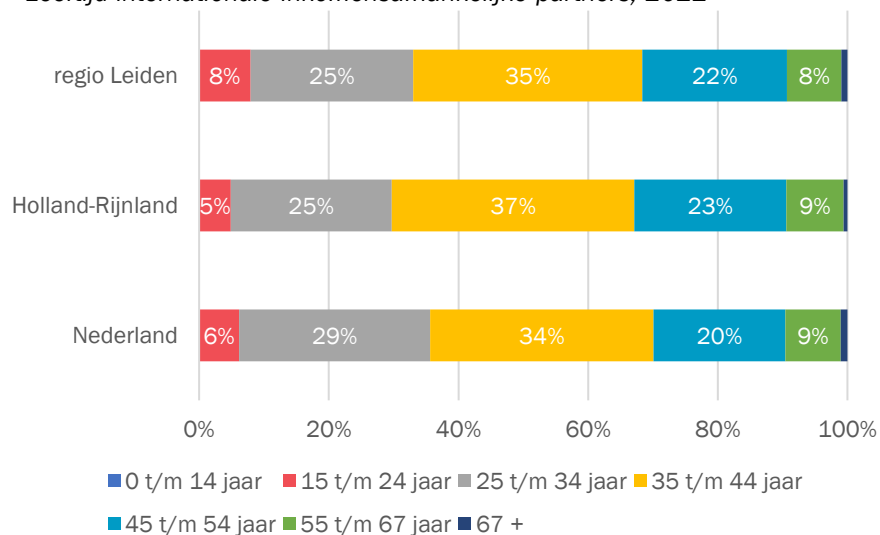
Sinds 2010 is het aandeel Turken en Marokkanen afgenomen. Waar in 2010 17 procent van de inkomensafhankelijke partners uit Turkije kwam is dat in 2022 nog maar 7 procent. In Nederland is er ook een afname te zien in het aandeel Turken en Marokkanen.

Belangrijkste herkomstlanden internationale inkomensafhankelijke partners, 2022

Bron: Decisio (2022); o.b.v. CBS Microdata

Leeftijd internationale inkomensafhankelijke partners, 2022

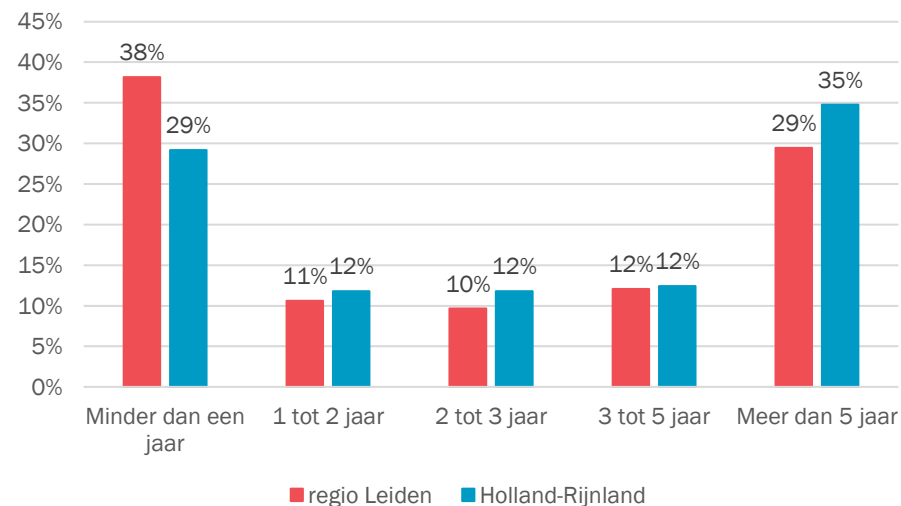

Bron: Decisio (2022); o.b.v. CBS Microdata

Circa 70 procent van de inkomensafhankelijke partners jonger dan 45 jaar

In 2022 is de grootste groep inkomensafhankelijke partners in de regio Leiden tussen de 35 en 45 jaar oud (35 procent). Op de tweede plek staat de groep inkomensafhankelijke partners tussen de 25 en 35 jaar oud (25 procent). 22 procent van de inkomensafhankelijke partners is tussen de 45 en 55 jaar oud.

Verblijfsduur internationale inkomensafhankelijke partners, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet op tot exact 100%

6 op de 10 inkomensafhankelijke partners heeft een verblijfsduur langer dan een jaar

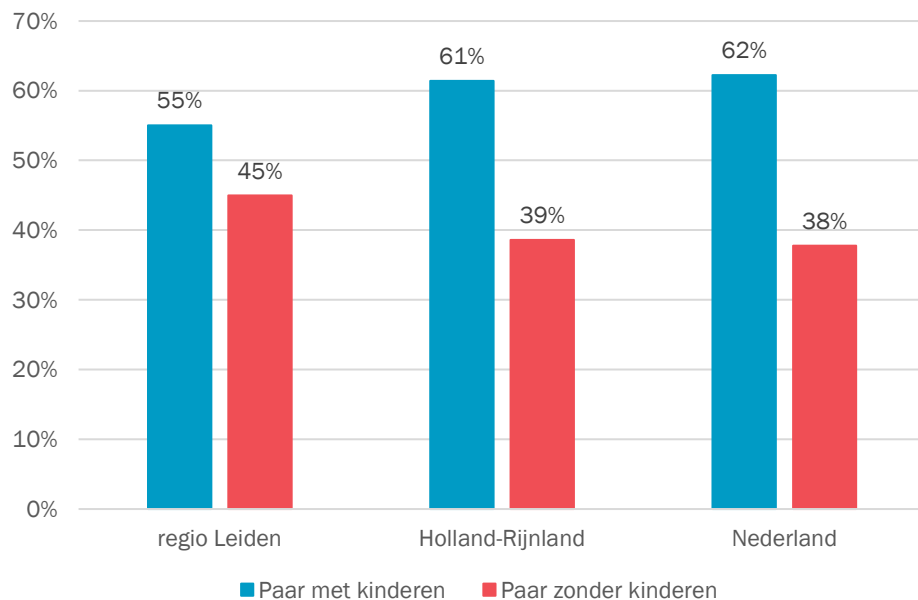
62 procent van de inkomensafhankelijke partners heeft een verblijfsduur van een jaar of langer; 38 procent woont minder dan een jaar in regio Leiden.

NB verblijfsduur: verblijfsduur is een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) inkomensafhankelijke partners bovenstaande verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer is.

Grootste deel inkomensafhankelijke partners vormt een paar met kinderen

Alle internationale inkomensafhankelijke partners maken, logischerwijs, deel uit van een gedeeld huishouden. In zowel regio Leiden, Holland-Rijnland als Nederland gaat het bij meer dan de helft van de huishoudens om een paar met kinderen. In de regio Leiden ligt dit met 55 procent iets lager dan in de regio Holland-Rijnland of landelijk (61 respectievelijk 62 procent).

Huishoudsamenstelling internationale inkomensafhankelijke partners, 2022

Bron: Decisio (2022); o.b.v. CBS Microdata

HOOFDSTUK 7

KINDEREN

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

4.800 internationale kinderen in regio Leiden

In totaal woonden er 4.800 internationale kinderen in regio Leiden in 2022. Dit gaat om kinderen met een of twee internationale ouders. De meeste internationale kinderen zijn kinderen van kenniswerkers. Andere grotere groepen zijn de kinderen van arbeidsmigranten en de kinderen van statushouders.

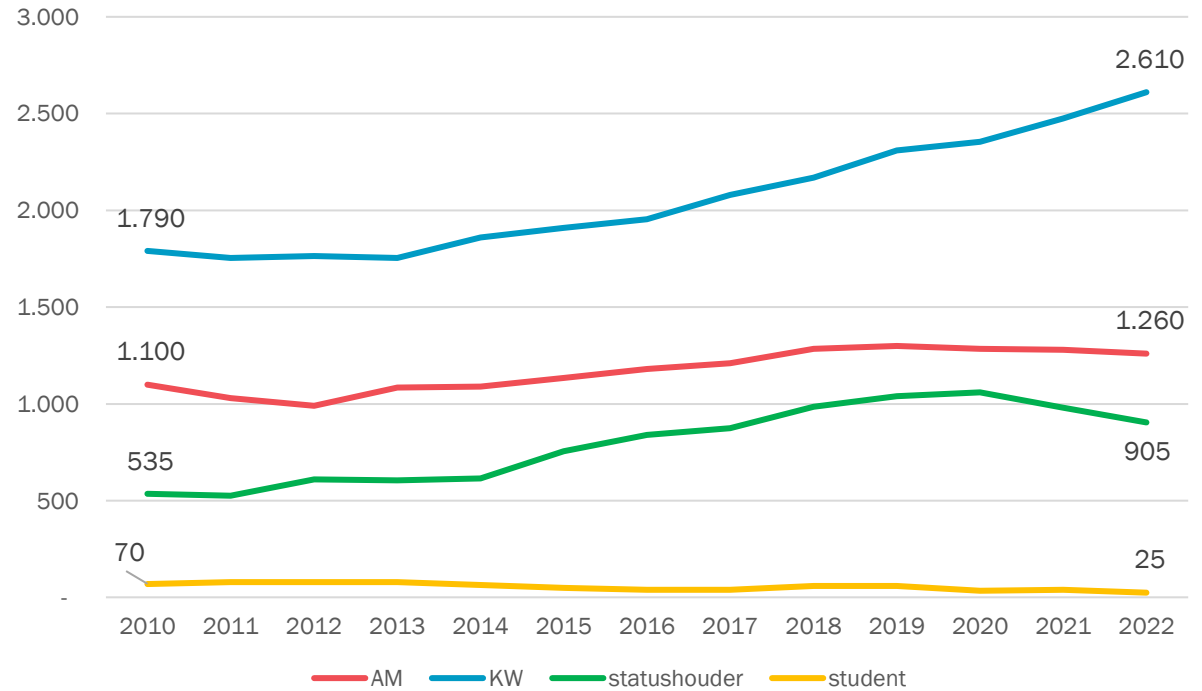
In de regio Leiden groeit het aantal kinderen tussen 2010 en 2022 jaarlijks met gemiddeld 2,7 procent. Dit ligt iets onder de gemiddelde jaarlijkse groei van Holland-Rijnland en Nederland (beide 3,3 procent).

Leiden belangrijkste woongemeente

De meeste internationale kinderen wonen in gemeente Leiden: het gaat in totaal om 2.475 kinderen. Andere gemeenten waar relatief veel internationale kinderen wonen zijn:

- Katwijk 745 kinderen
- Oegstgeest 680 kinderen
- Voorschoten 435 kinderen
- Leiderdorp 400 kinderen
- Zoeterwoude 65 kinderen

Regio Leiden: aantal internationale kinderen naar doelgroep, 2010 - 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

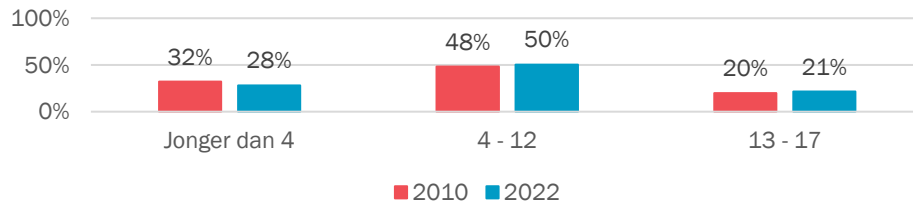
In regio Leiden wonen **4.800** kinderen van internationals
52% daarvan woont in gemeente Leiden

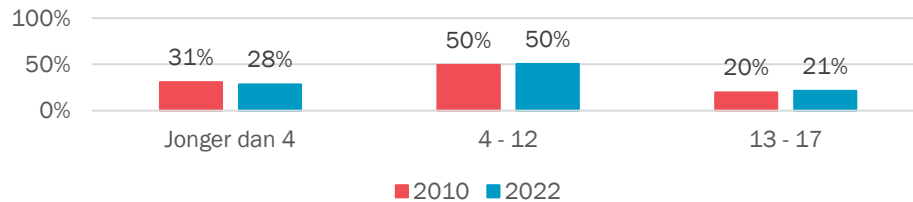
Helft van de kinderen heeft basisschoolleeftijd

De helft van de kinderen van internationals is tussen de 4 en 12 jaar oud. 28 procent is jonger dan 4 jaar. De leeftijdsverdeling van kinderen in de regio Leiden is vergelijkbaar met de leeftijdsverdeling in Holland-Rijnland en de rest van Nederland.

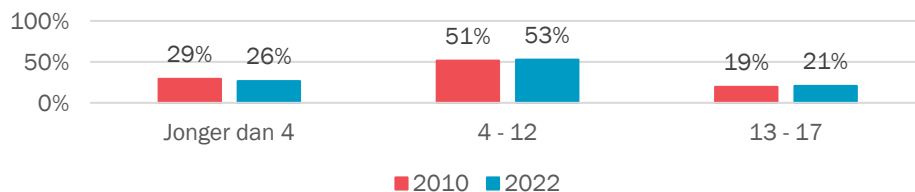
Regio Leiden: leeftijd internationale kinderen, 2010 – 2022

Holland-Rijnland: leeftijd internationale kinderen, 2010 – 2022

Nederland: leeftijd internationale kinderen, 2010 – 2022

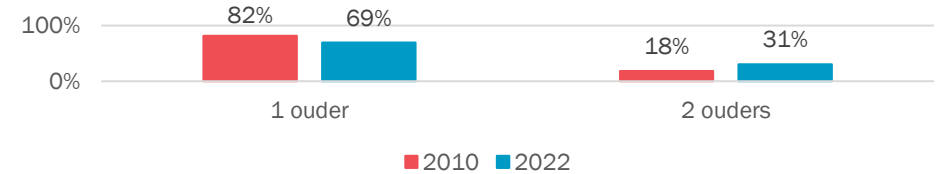

7 op 10 kinderen heeft één internationale ouder

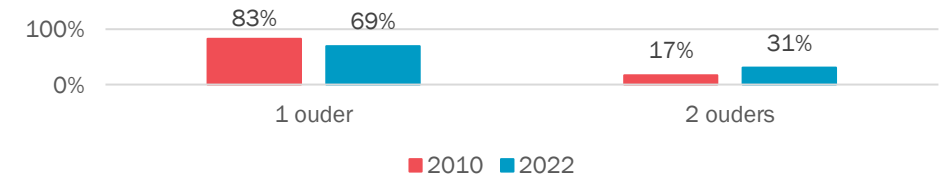
In de regio Leiden hebben kinderen van internationals vaak één internationale ouder (69 procent). In 31 procent van de gevallen hebben kinderen twee internationale ouders. Er zijn geen benoemingswaardige verschillen in 2022 tussen regio Leiden, Holland-Rijnland en Nederland.

In alle regio's is het percentage van kinderen met één internationale ouder gedaald in 2022 ten opzichte van 2010.

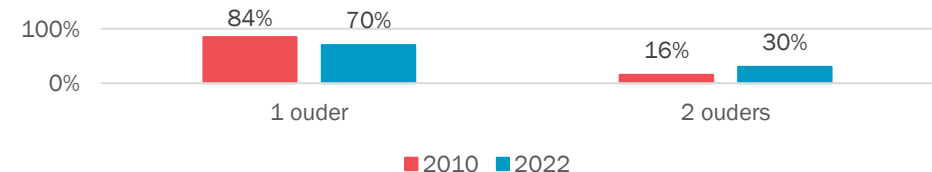
Regio Leiden: ouders van internationale kinderen, 2010 – 2022

Holland-Rijnland: ouders van internationale kinderen, 2010 – 2022

Nederland: ouders van internationale kinderen, 2010 – 2022

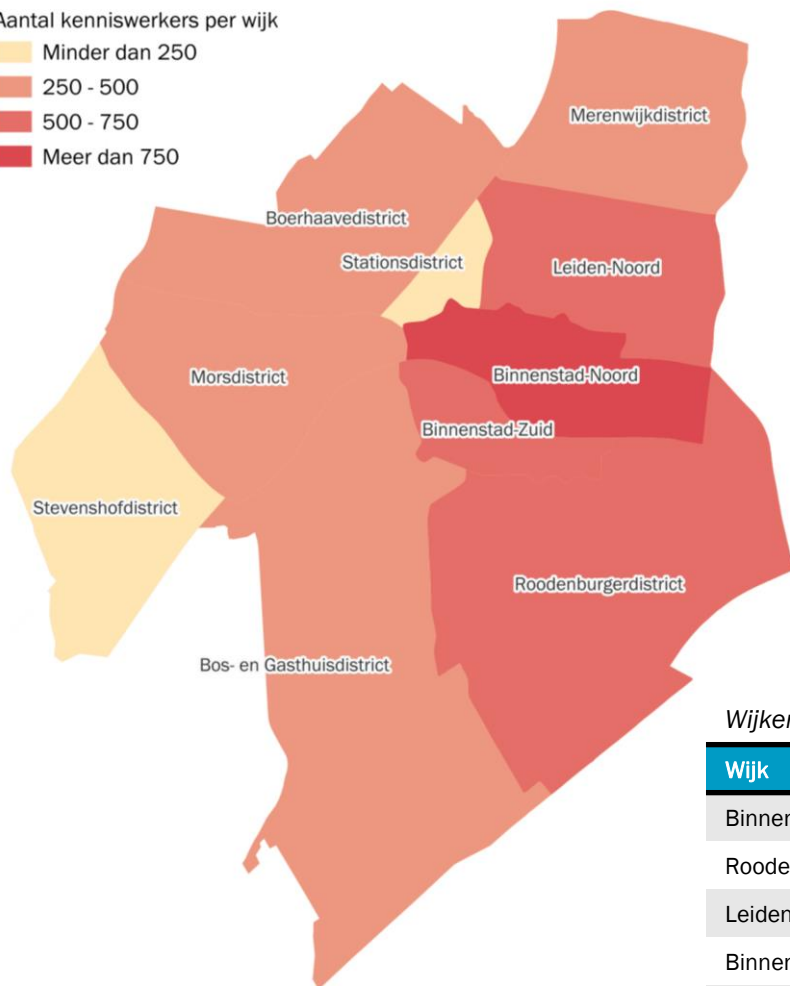
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet altijd op tot exact 100%

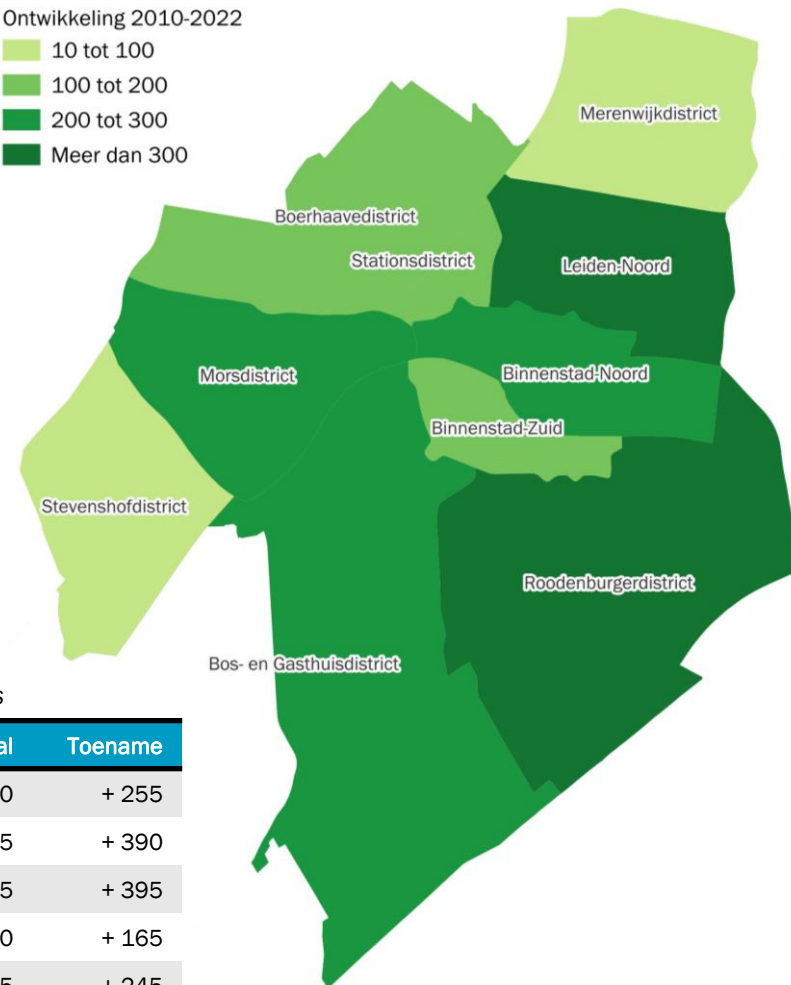
HOOFDSTUK 8

ANALYSE OP WIJKNIVEAU

Aantal kenniswerkers per wijk

Ontwikkeling 2010-2022

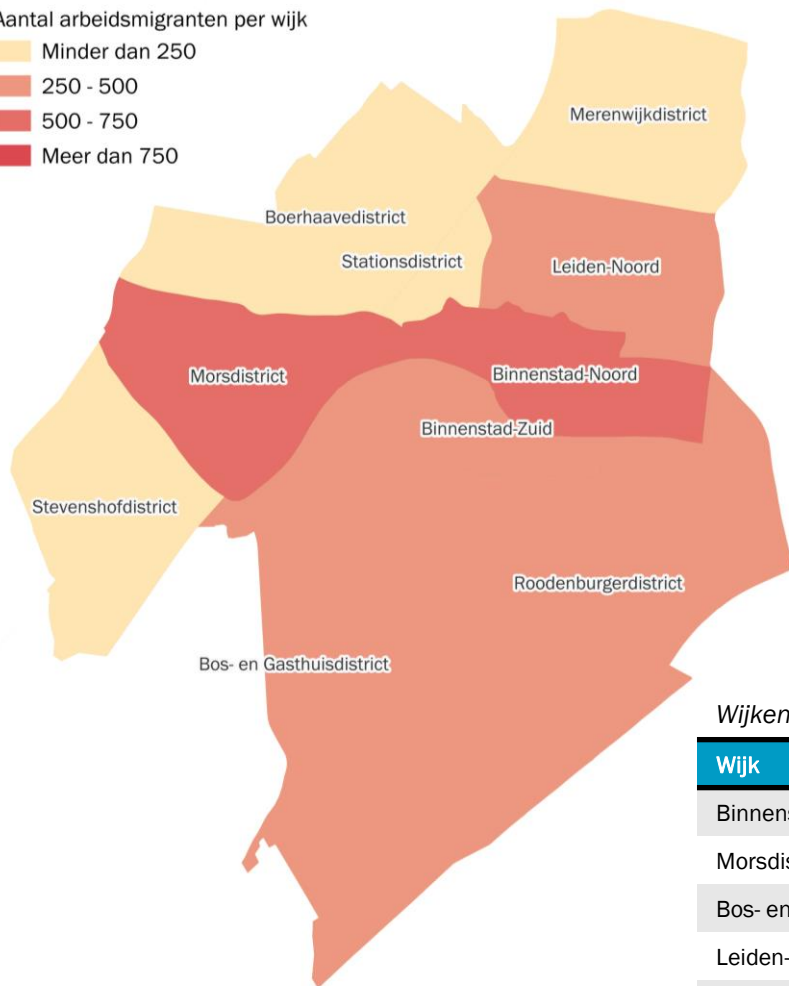
Wijken met meeste kenniswerkers

Wijk	Aantal	Toename
Binnenstad-Noord	840	+ 255
Roodenburgerdistrict	725	+ 390
Leiden-Noord	625	+ 395
Binnenstad-Zuid	580	+ 165
Bos- en Gasthuisdistrict	475	+ 245

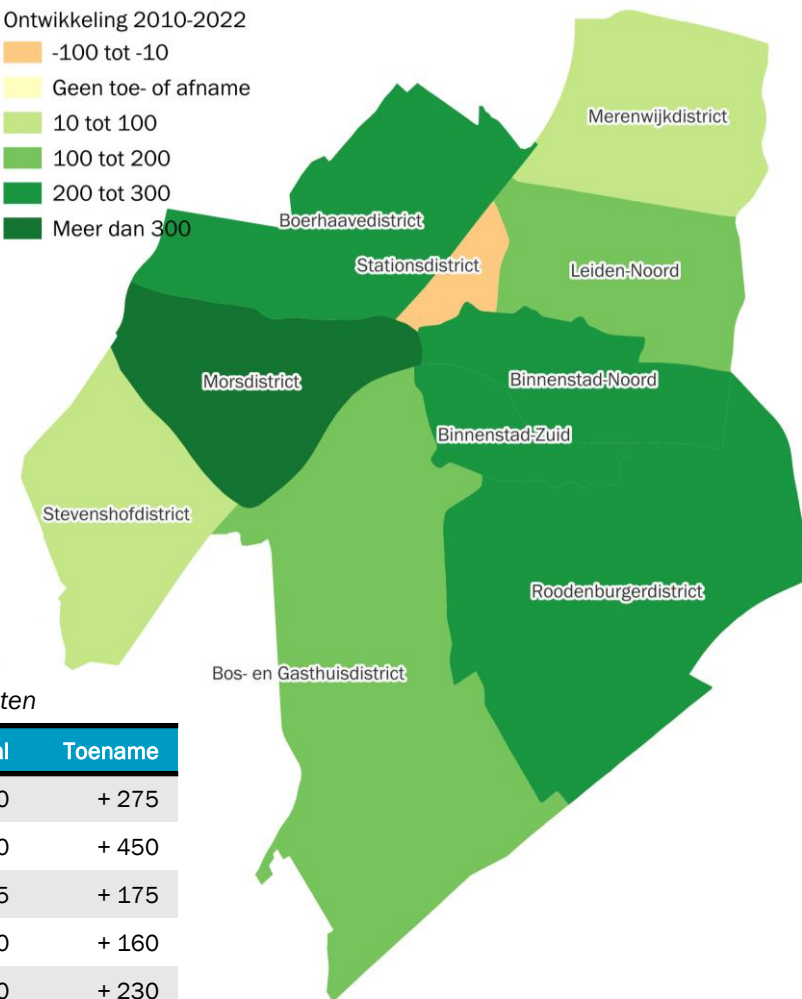
Aantal kenniswerkers per wijk in 2022 en ontwikkeling (in aantallen) tussen 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Aantal arbeidsmigranten per wijk

Ontwikkeling 2010-2022

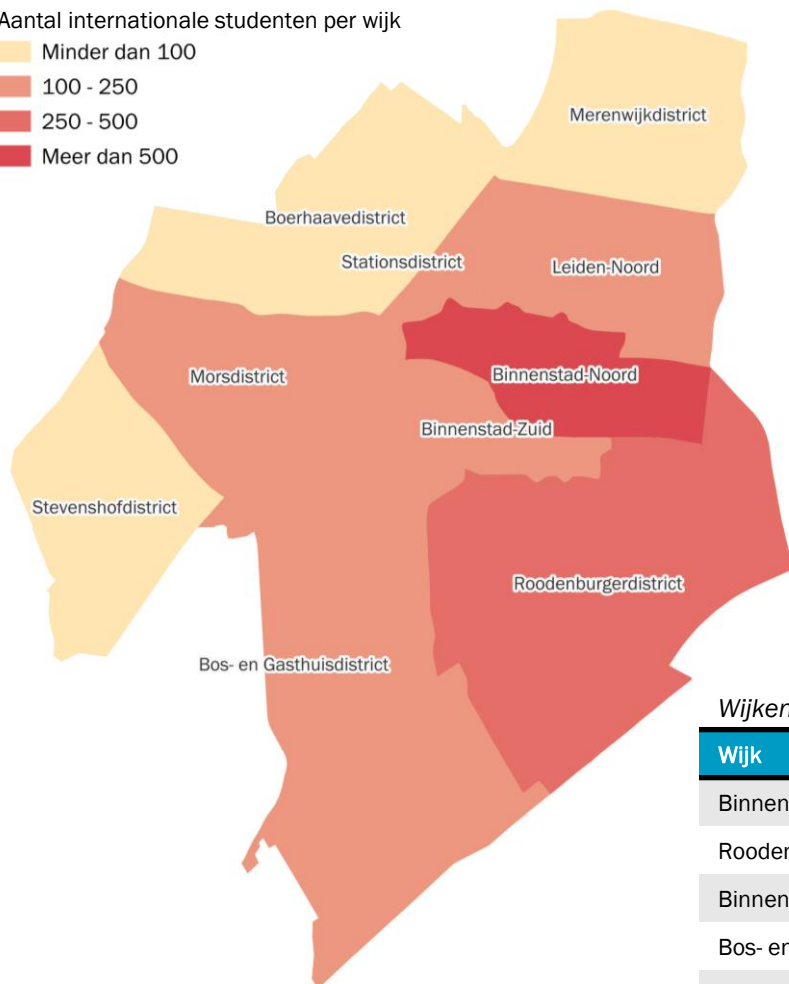
Wijken met meeste arbeidsmigranten

Wijk	Aantal	Toename
Binnenstad-Noord	610	+ 275
Morsdistrict	580	+ 450
Bos- en Gasthuisdistrict	435	+ 175
Leiden-Noord	430	+ 160
Binnenstad-Zuid	370	+ 230

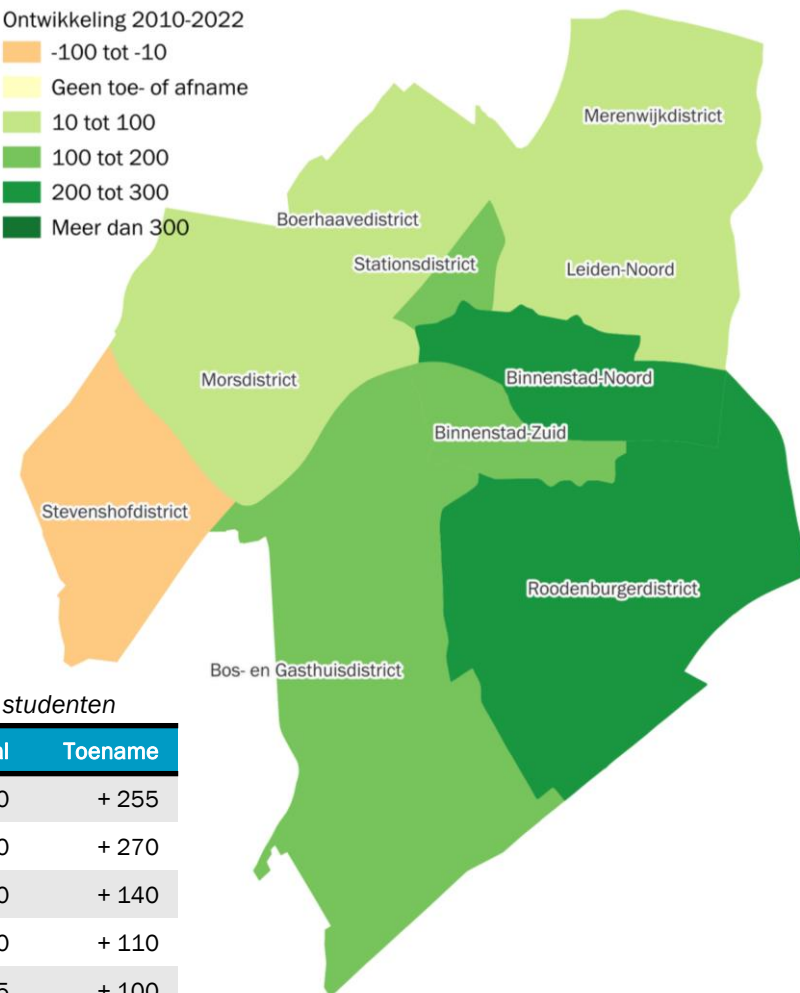
Aantal arbeidsmigranten per wijk in 2022 en ontwikkeling (in aantallen) tussen 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Aantal internationale studenten per wijk

Ontwikkeling 2010-2022

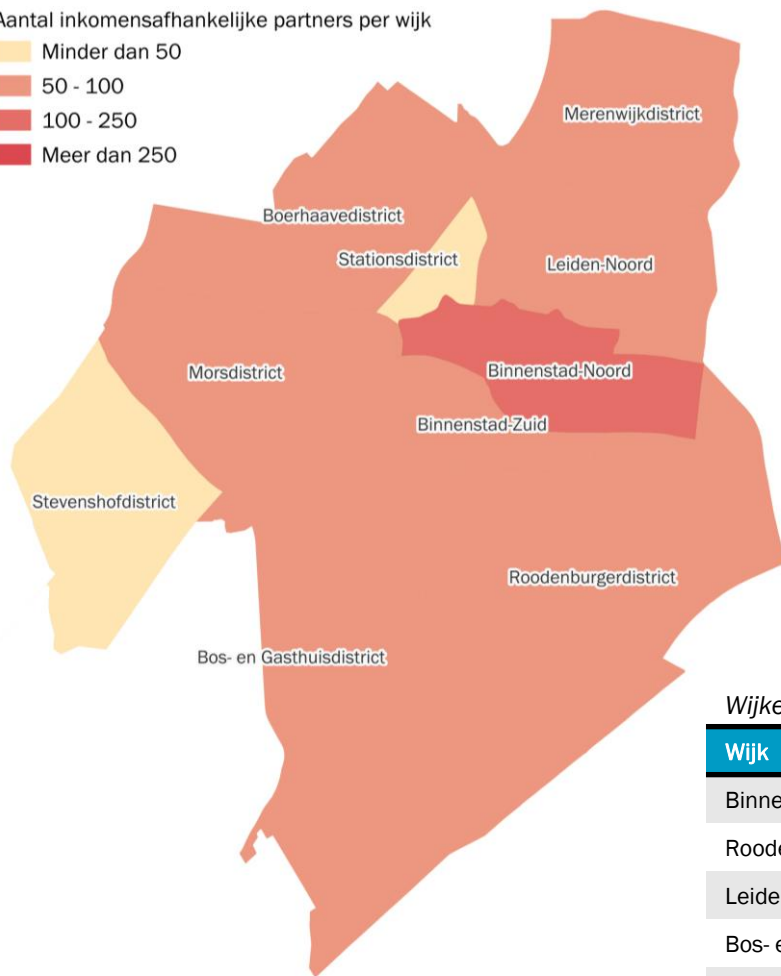
Wijken met meeste internationale studenten

Wijk	Aantal	Toename
Binnenstad-Noord	530	+ 255
Roodenburgerdistrict	320	+ 270
Binnenstad-Zuid	240	+ 140
Bos- en Gasthuisdistrict	230	+ 110
Morsdistrict	175	+ 100

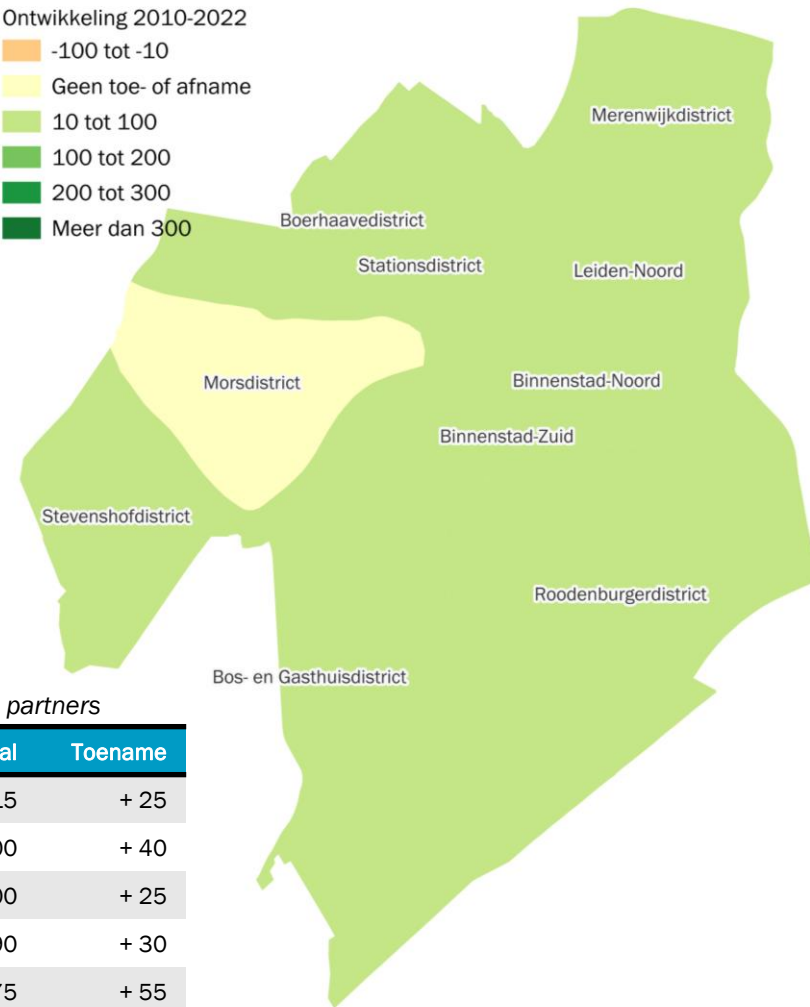
Aantal internationale studenten per wijk in 2022 en ontwikkeling (in aantallen) tussen 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Aantal inkomensafhankelijke partners per wijk

Ontwikkeling 2010-2022

Wijken met meeste inkomensafh. partners

Wijk	Aantal	Toename
Binnenstad-Noord	115	+ 25
Roodenburgerdistrict	100	+ 40
Leiden-Noord	100	+ 25
Bos- en Gasthuisdistrict	90	+ 30
Boerhaavedistrict	75	+ 55

Aantal inkomensafhankelijke partners per wijk in 2022 en ontwikkeling (in aantallen) tussen 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

HOOFDSTUK 11

BENCHMARKANALYSE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Benchmarkanalyse

In de benchmarkanalyse vergelijken we de regio Leiden met drie andere economische regio's. We vergelijken de economisch actieve internationals in deze regio's (dat wil zeggen: internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten) op de jaarlijkse ontwikkeling en hun belangrijkste economische en sociaal-demografische kenmerken. Het benchmarken aan vergelijkbare regio's kan meer inzicht bieden in het concurrentievermogen van regio's op het vlak van internationals.

In de benchmarkanalyse vergelijken we de regio Leiden met drie regio's: Utrecht, Groningen en Twente. In de regioafbakening sluiten we zoveel mogelijk aan bij de afbakening die we gebruiken in andere regiorapporten, zoals voor het International Welcome Centre Utrecht Region (IWCUR) en Expat Center East Netherlands. Regio Groningen bestaat uit gemeente Groningen plus alle aangrenzende gemeenten.

Alle drie de regio's, inclusief Leiden, kennen een verscheidenheid aan kennisinstellingen en hebben een universiteit. Ze trekken ook relatief veel (internationale) studenten aan. In regio Utrecht is er, net als in Leiden, een sterke nadruk op het cluster van life sciences en gezondheid (LSH). Twente daarentegen is een regio met een prominente focus op technologie en innovatie, wat een interessant contrast kan vormen met Leiden.

De drie regio's waarmee regio Leiden vergeleken wordt in de benchmarkanalyse

Regio	Gemeenten binnen regio
Regio Utrecht	Amersfoort, De Bilt, Houten, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht
Regio Groningen	Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo, Westerkwartier
Twente	Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden

Aantal en ontwikkeling Leidse kenniswerkers meest vergelijkbaar met regio Groningen

In 2022 waren er 6.350 kenniswerkers actief in de regio Leiden. Dat is lager dan het aantal in de regio Utrecht (17.835 kenniswerkers), maar hoger dan in de regio Groningen en Twente (elk circa 4.000 kenniswerkers).

Tussen 2010 en 2022 is het aantal werkzame kenniswerkers in alle regio's toegenomen. In de regio's Leiden, Utrecht en Groningen is het aantal (bijna) verdubbeld; alleen in de regio Twente is de jaarlijkse groei veel lager, met gemiddeld 1 procent per jaar. Alle vier de regio's ervaren in de coronajaren een stijging van het aantal kenniswerkers. Deze stijging zette daarna door, hoewel dit in de ene regio sterker was dan de andere.

De cijfers over aantallen en de jaarlijkse ontwikkeling van kenniswerkers in de regio Leiden komen het meest overeen met die van de regio Groningen.

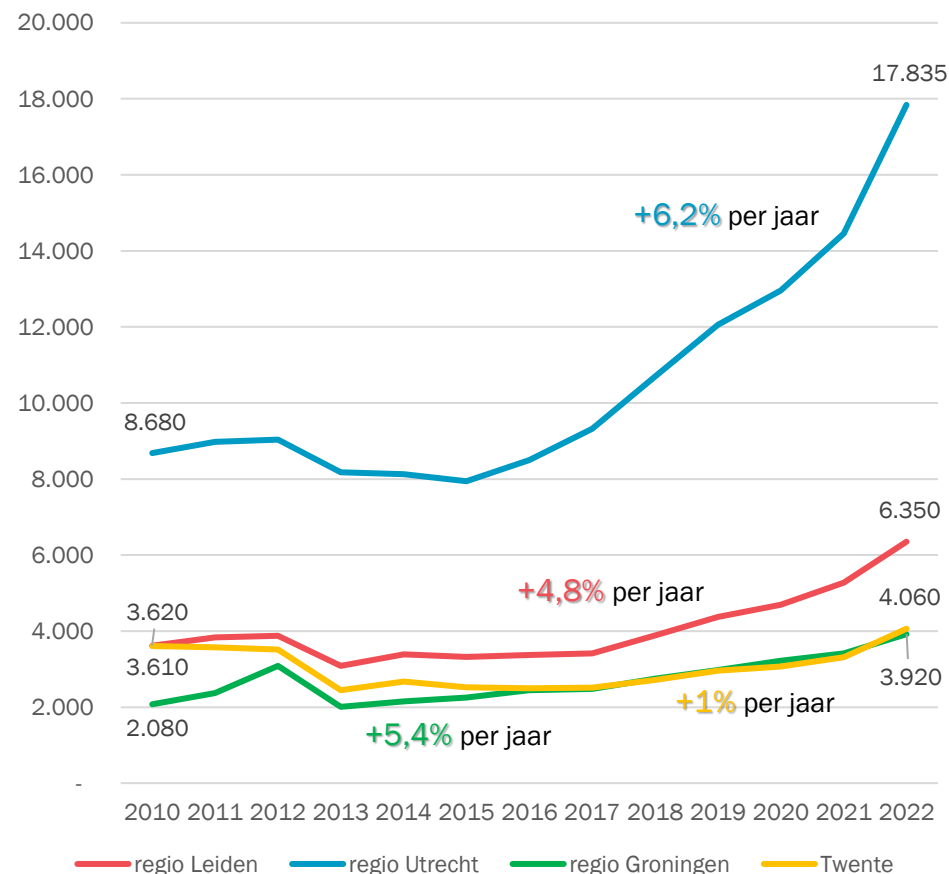
Mate van concentratie

De belangrijkste werkgemeente van elk van de vier regio's is:

- Regio Leiden: gemeente Leiden, met 4.935 kenniswerkers (77,7% op totaal)
- Regio Utrecht: gemeente Utrecht, met 13.460 kenniswerkers (75,4% op totaal)
- Regio Twente: gemeente Enschede, met 2.100 kenniswerkers (51,7% op totaal)
- Regio Groningen: gemeente Groningen, met 3.240 kenniswerkers (82,6% op totaal)

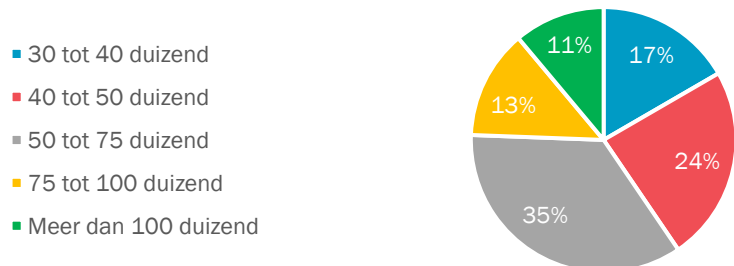
Als het gaat om ruimtelijke concentratie van kenniswerkers in de grootste gemeente binnen de regio's, zijn Utrecht en Groningen het meest vergelijkbaar met Leiden.

Ontwikkeling aantal internationale kenniswerkers, 2010 - 2022

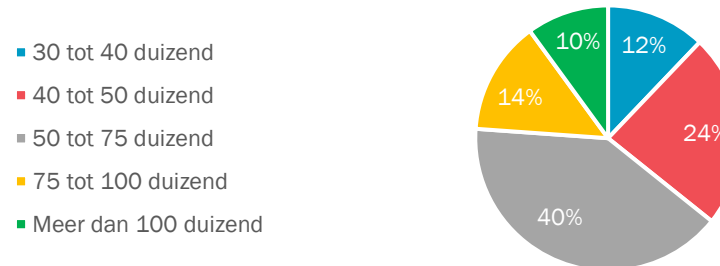

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

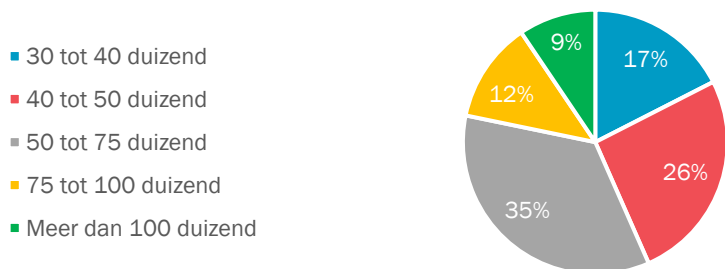
Inkomensverdeling kenniswerkers regio Leiden, 2022

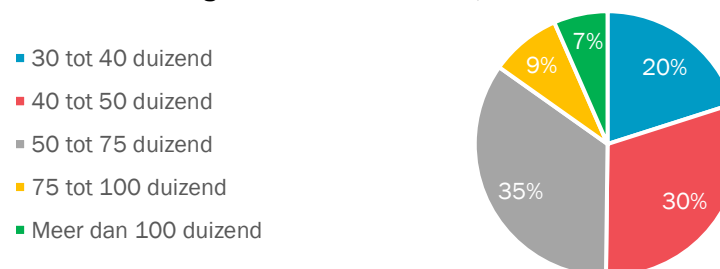
Inkomensverdeling kenniswerkers regio Utrecht, 2022

Inkomensverdeling kenniswerkers regio Groningen, 2022

Inkomensverdeling kenniswerkers Twente, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet altijd op tot exact 100%

Grootste groep kenniswerkers verdient tussen de 50 en 75 duizend

In alle vier de regio's verdient ruim een derde van de kenniswerkers een inkomen tussen de 50 en 75 duizend euro. Als we de vier regio's met elkaar vergelijken zien we dat de kenniswerkers uit regio Twente gemiddeld gezien de laagste inkomens hebben. In Twente verdient 16 procent van de kenniswerkers meer dan 75 duizend, terwijl dit aandeel in de andere regio's tussen de 21 en 24 procent ligt. De kenniswerkers uit regio Utrecht verdienen daarentegen gemiddeld gezien het meest. In regio Utrecht verdient maar 36 procent onder de 50 duizend euro terwijl dit in de andere regio's tussen de 41 en 50 procent ligt. De inkomens van regio Groningen zijn het meest vergelijkbaar met de inkomens van regio Leiden als we kijken naar de procentuele verdeling.

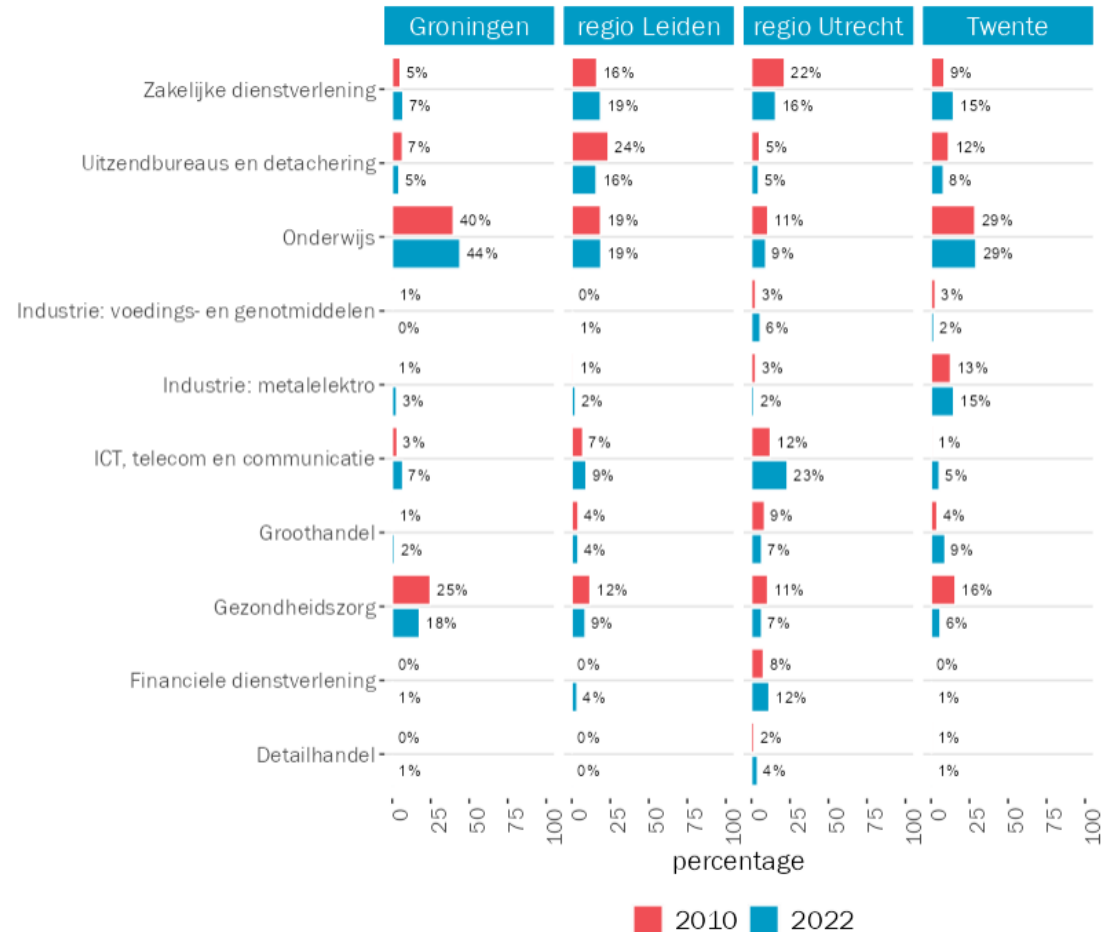
Onderwijs in alle regio's relatief groot

In alle vier de regio's is onderwijs een belangrijke werksector voor kenniswerkers, met een hoger dan landelijk gemiddeld aandeel kenniswerkers dat in deze sector werkt. Per regio valt het volgende op:

- In regio Groningen is onderwijs de grootste sector, met gezondheidszorg op de tweede plaats. De aanwezigheid van de Universiteit van Groningen en het UMCG (Universitair Medisch Centrum Groningen) dragen bij aan de prominente rol van onderwijs in deze regio.
- In regio Leiden zijn zakelijke dienstverlening en onderwijs de grootste sectoren. Vergeleken met het gemiddelde in Nederland, zijn kenniswerkers in Leiden vaker werkzaam in het onderwijs en de zorg, wat deels de invloed van het Leiden Bio Science Park weerspiegelt.
- In regio Utrecht domineert de sector ICT, telecom en communicatie, met bijna een kwart van de kenniswerkers die in deze sector werkt. Deze groeiende sector wordt aangewakkerd door digitalisering en de hoge vraag naar ICT-beroepen, wat resulteert in een krappe arbeidsmarkt op dit gebied.
- In Twente staat onderwijs ver bovenaan als grootste sector, met meerdere universiteiten en hogescholen in de regio die hieraan bijdragen.

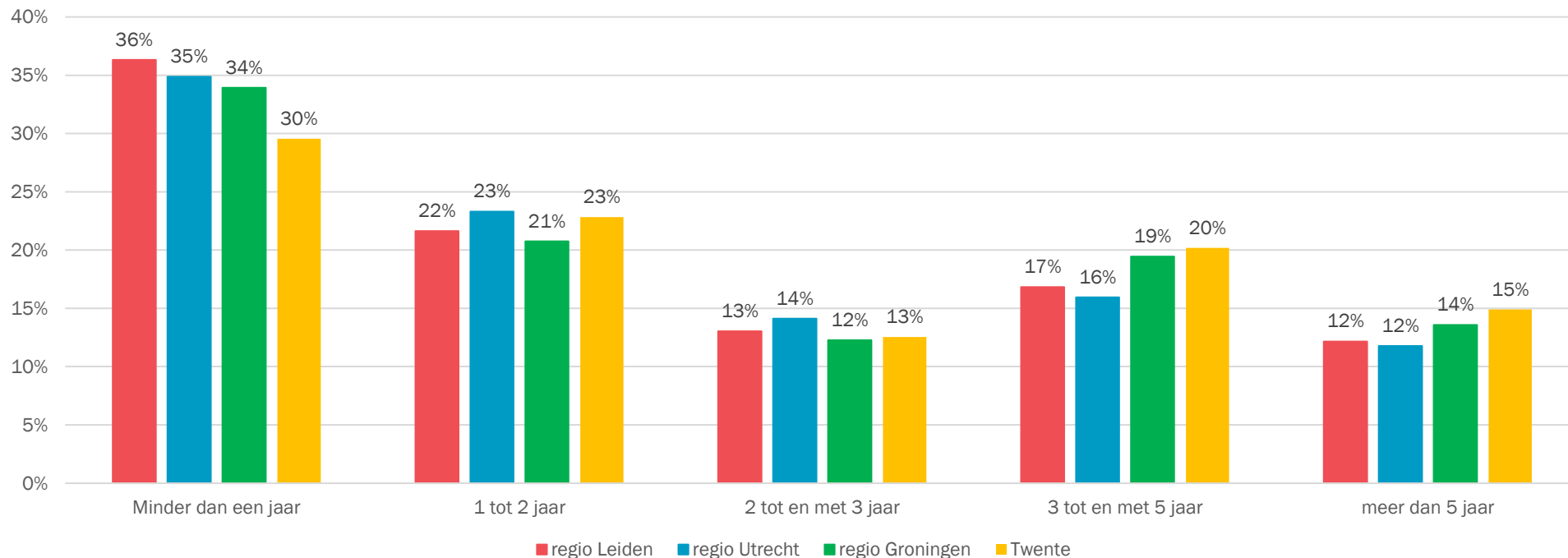
Hoewel onderwijs een belangrijke sector is in alle genoemde regio's, lijkt de Leidse regio het meest op regio Groningen, waarbij beide regio's onderwijs en gezondheidszorg als prominente werksectoren hebben.

Belangrijkste werksectoren, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Verblijfsduur internationale kenniswerkers, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet altijd op tot exact 100%

30-36 procent van de kenniswerkers werkt minder dan een jaar in Nederland

Er zijn beperkte verschillen in de verblijfsduur van kenniswerkers tussen de vier regio's. Regio Utrecht en Groningen zijn het meest vergelijkbaar met regio Leiden, voornamelijk als je kijkt naar de verblijfsduur 'minder dan een jaar'.

Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) kenniswerkers bovenstaande verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en de uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

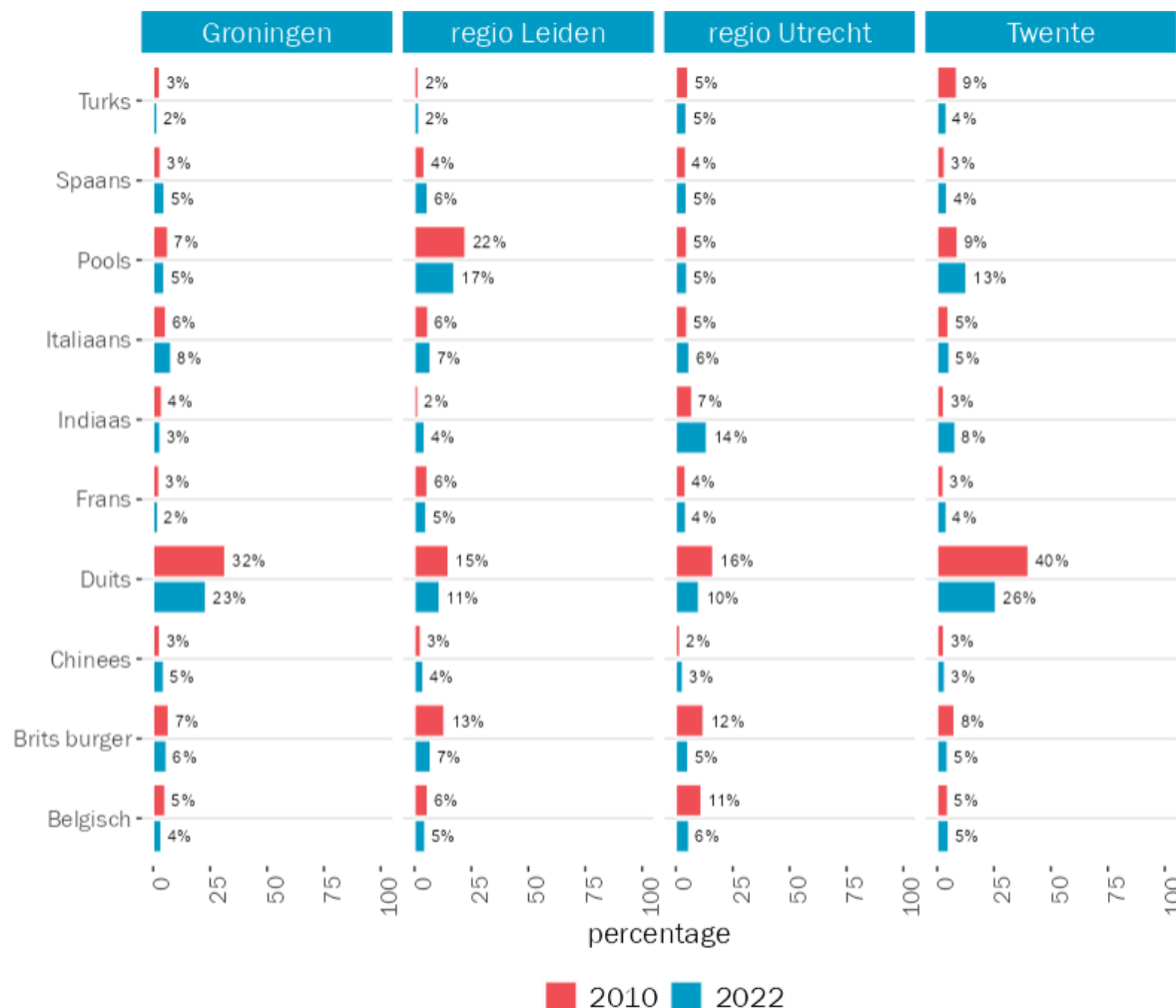
Duitsland belangrijk herkomstland in alle vier de regio's

Alle vier de regio's kennen een vrij diverse populatie aan herkomstlanden. Duitsland is in alle regio's een belangrijk herkomstland, met een aandeel variërend tussen de 10 en 26 procent op het totaal. Per regio valt op:

- In regio Groningen is het belangrijkste herkomstland Duitsland met 23 procent. Dit kan verklaard worden door de ligging van Groningen; dichtbij de grens van Duitsland.
- Datzelfde geldt voor de grensregio Twente, waar Duitsland ook het belangrijkste herkomstland is. 26 procent van de kenniswerker heeft de Duitse nationaliteit.
- In de regio Utrecht is, naast Duitsland, India (14 procent) een belangrijke herkomstland. Dit kan verklaard worden door de belangrijkste werksector in regio Utrecht, namelijk 'ICT, telecom en communicatie'. Relatief veel Indiase kennismigranten zijn werkzaam in de ICT, telecom en communicatie.

Net als in de drie benchmarkregio's, komen er veel kenniswerkers uit Duitsland. Daarnaast is Polen een belangrijk herkomstland: 17 procent van de kenniswerkers is Pools. In andere regio's is het aandeel Poolse kenniswerkers beperkt, met uitzondering van Twente (13 procent).

Top-10 nationaliteiten kenniswerkers, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

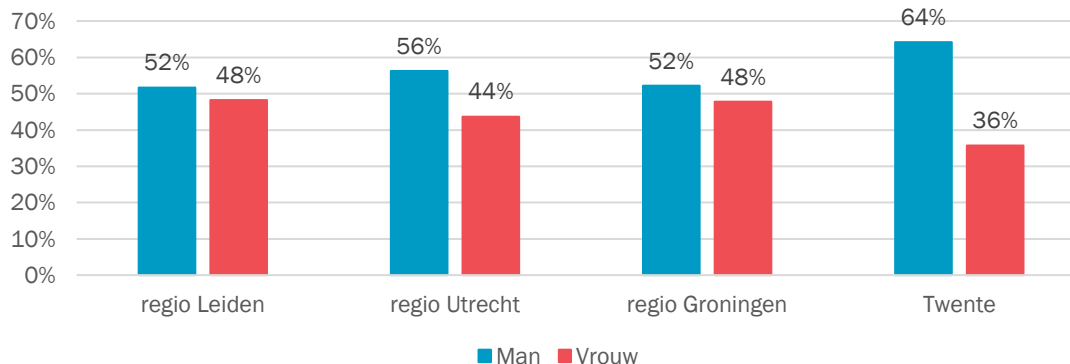
Man-vrouwverhouding Leiden vergelijkbaar met Groningen en Utrecht

In alle vier de regio's zijn er meer mannelijke dan vrouwelijke kenniswerkers. In Twente is dit aandeel het hoogst, met 64 procent man, tegenover 36 procent vrouw. Dit is zowel in 2010 als in 2022 te zien. In alle regio's neemt het aandeel vrouwen tussen 2010 en 2022 toe, variërend tussen 4 en 6 procentpunt. Uitzondering hierop vormt Twente, waar het aandeel vrouwen met 1 procentpunt toenam.

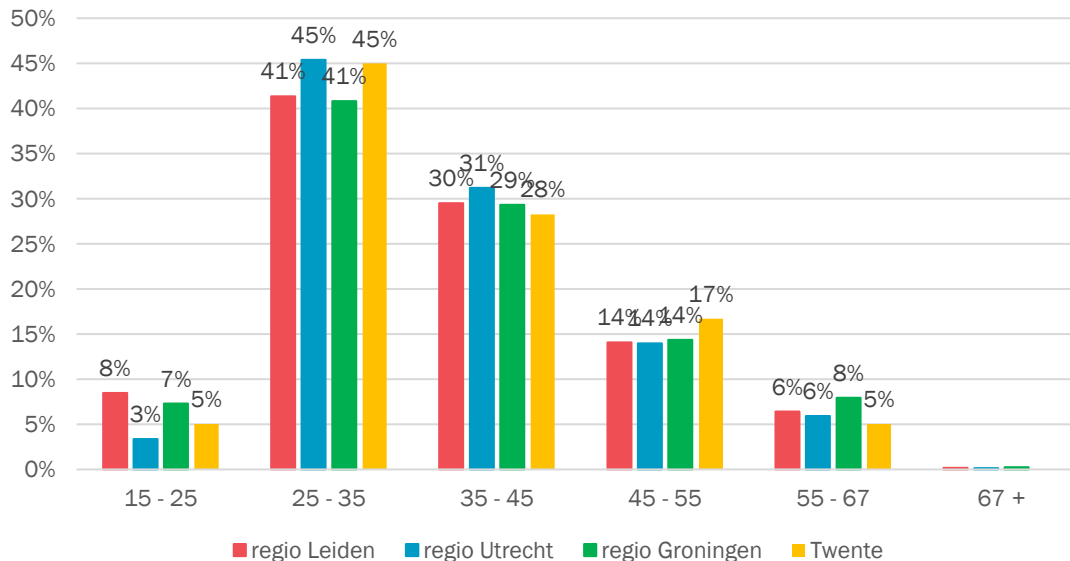
Hoge populatie jonge kenniswerkers

In alle vier de regio's is de groep die tussen de 25 en 35 jaar oud is het grootst. Ook landelijk is deze leeftijdsgroep het grootst met 45 procent. Regio Groningen is het meest vergelijkbaar met regio Leiden als we kijken naar leeftijd.

Man-vrouwverdeling kenniswerkers, 2022

Leeftijdsverdeling kenniswerkers, 2022

Aantal en ontwikkeling Leidse arbeidsmigranten meest vergelijkbaar met regio Groningen

In 2022 waren er 14.150 arbeidsmigranten actief in regio Leiden. Dat is lager dan het aantal in regio Utrecht (21.770 arbeidsmigranten), maar hoger dan in de regio Groningen (6.120 arbeidsmigranten) en Twente (11.710 arbeidsmigranten).

Tussen 2010 en 2022 is het aantal werkzame arbeidsmigranten in alle regio's toegenomen. In regio Leiden, Utrecht en Groningen is het aantal verdubbeld (of zelfs verdrievoudigd). Alleen in regio Twente is de jaarlijkse groei een stuk lager, met gemiddeld 3,4 procent per jaar. Alle vier de regio'servaarde een dip in het aantal arbeidsmigranten tijdens corona (2020). Dit gaat echter om een tijdelijke dip, want in 2021 ligt het aantal arbeidsmigranten (bijna) op hetzelfde niveau als voor corona.

De cijfers over aantallen en de jaarlijkse ontwikkeling in de regio Leiden komen het meest overeen met die van de regio Groningen.

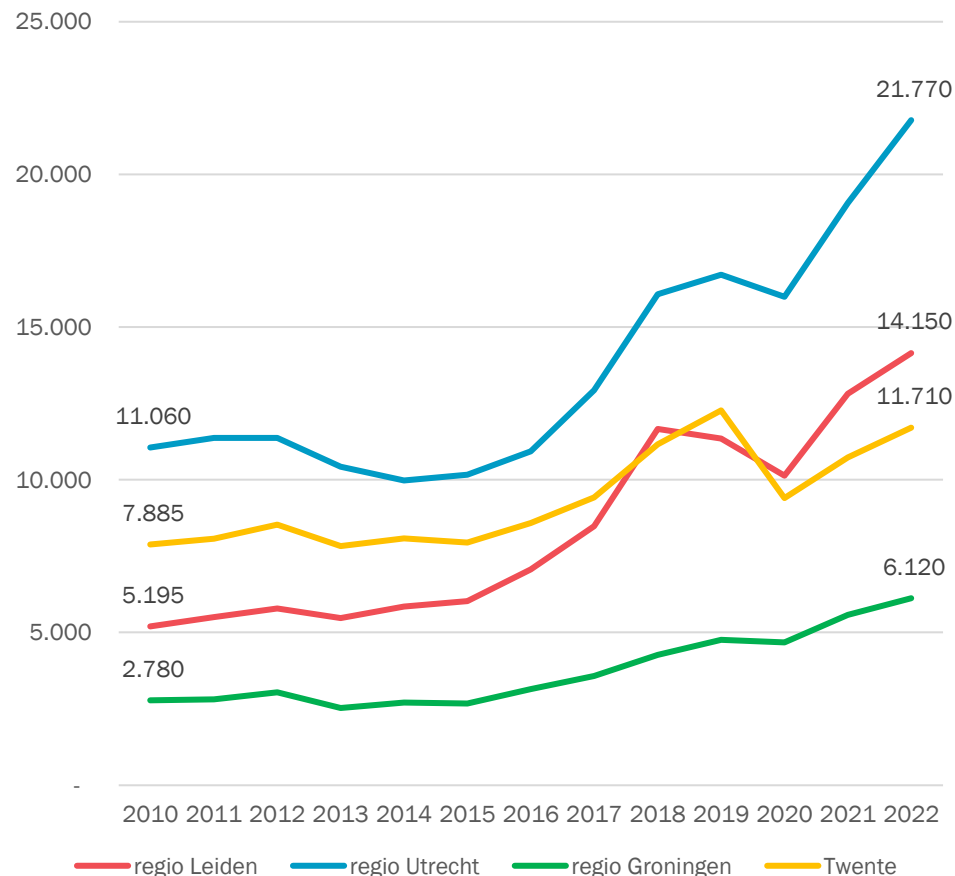
Mate van concentratie

De belangrijkste werkgemeente van elke van de vier regio's is:

- Regio Leiden: gemeente Leiden, met 12.130 arbeidsmigranten (85,7% op totaal)
- Regio Utrecht: gemeente Utrecht, met 10.650 arbeidsmigranten (48,9% op totaal)
- Regio Groningen: gemeente Groningen met 3.970 arbeidsmigranten (64,9% op totaal)
- Twente: gemeente Enschede 3.235 arbeidsmigranten (27,6% op totaal)

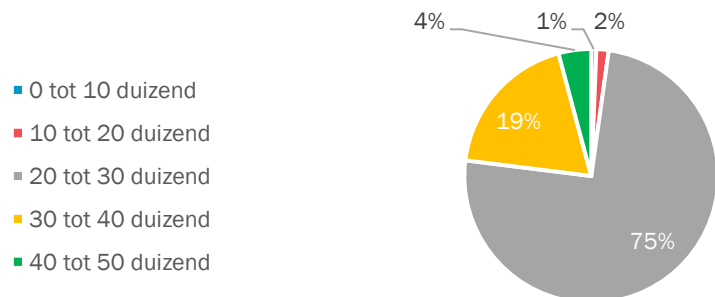
Als het gaat om de mate van concentratie is Groningen het meest vergelijkbaar met Leiden.

Ontwikkeling aantal internationale arbeidsmigranten, 2010 – 2022

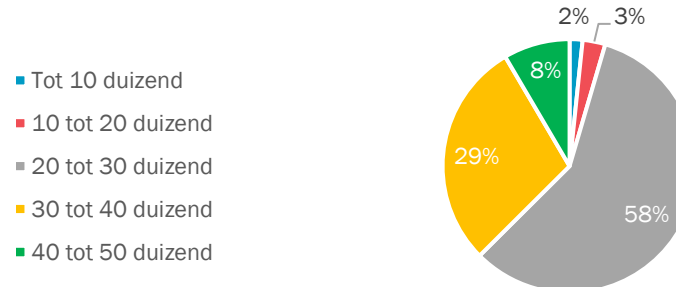

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

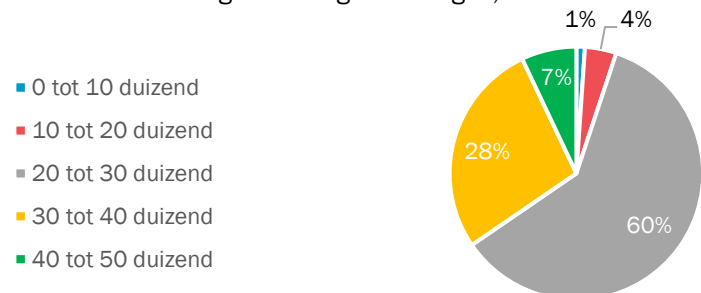
Inkomen arbeidsmigranten regio Leiden, 2022

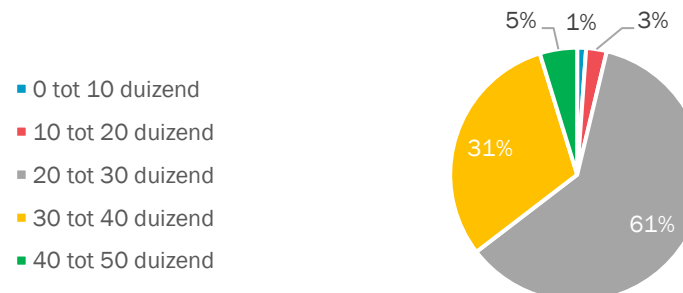
Inkomen arbeidsmigranten regio Utrecht, 2022

Inkomen arbeidsmigranten regio Groningen, 2022

Inkomen arbeidsmigranten Twente, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Vanwege afrondingsverschillen tellen de percentages niet altijd op tot exact 100%

Grootste groep arbeidsmigranten verdient tussen de 20 en 30 duizend

In alle vier de regio's verdient meer dan de helft van de arbeidsmigranten een inkomen tussen de 20 en 30 duizend euro. Als we de vier regio's met elkaar vergelijken zien we dat de arbeidsmigranten uit regio Leiden gemiddeld gezien de laagste inkomens hebben. In regio Leiden verdient maar 23 procent een inkomen hoger dan 30 duizend, terwijl dit aandeel in de andere regio's minstens 35 procent is. De inkomens van regio Leiden zijn het meest vergelijkbaar met de inkomens van Twente als we kijken naar de procentuele verdeling. Er zitten echter duidelijke verschillen tussen regio Leiden en Twente. In regio Leiden verdient bijvoorbeeld drie vierde van de arbeidsmigranten 20 tot 30 duizend euro terwijl dit in Twente maar 61 procent is.

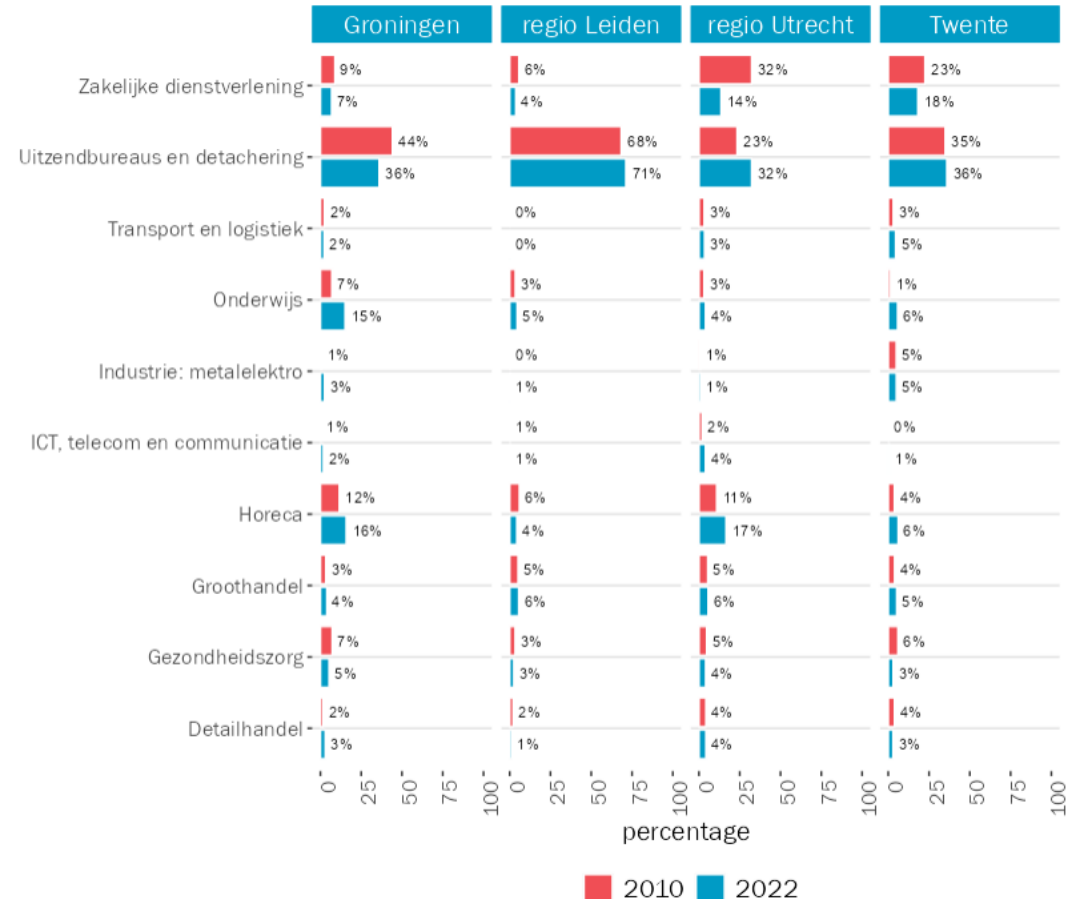
Uitzendbureaus en detachering in alle regio's het grootst

In alle vier de regio's is 'Uitzendbureaus en detachering' de belangrijkste werksector voor arbeidsmigranten. In regio Leiden is dit aandeel hoger dan het landelijk gemiddelde (het landelijke gemiddelde is 53 procent). Per regio valt het volgende op:

- In regio Groningen zijn naast uitzendbureaus en detachering ook horeca en onderwijs belangrijke werksectoren voor arbeidsmigranten. De aanwezigheid van de Universiteit van Groningen draagt bij aan de prominente rol van onderwijs in deze regio.
- In regio Leiden is de werksector 'uitzendbureaus en detachering' relatief groot. Er zijn geen merkwaardige verschillen te zien tussen de overige werksectoren.
- In regio Utrecht staat horeca op de tweede plek voor belangrijkste werksector. Dit kan mogelijk verklaard worden door de toename in horecagelegenheden in Utrecht¹
- In Twente is de sector 'zakelijke dienstverlening' relatief groot met 18 procent. Het schoonmaken van zakelijke panden valt ook in deze sector. Dit kan een mogelijke verklaring zijn voor het relatief grote aandeel arbeidsmigranten in deze sector.

Hoewel uitzendbureaus en detachering een belangrijke sector is in alle genoemde regio's is dit aandeel in regio Leiden relatief groot. Regio Leiden is daarmee moeilijk te vergelijken met de andere regio's.

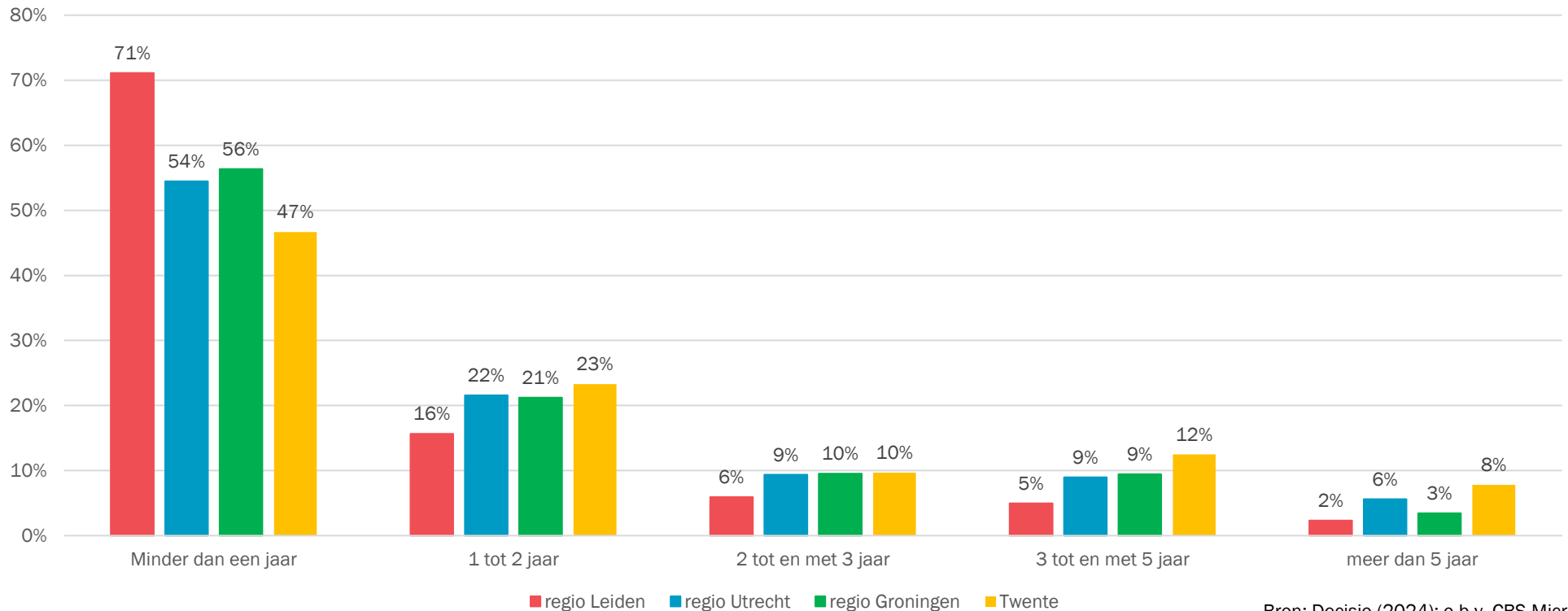
Belangrijkste werksectoren, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Bron: Indebuurt (2022)

Verblijfsduur arbeidsmigranten, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Grootste groep arbeidsmigranten werkt minder dan een jaar in Nederland

In alle vier de regio's werken de meeste arbeidsmigranten minder dan een jaar in Nederland. Dit is voornamelijk te zien in regio Leiden waar ruim 70 procent van de arbeidsmigranten minder dan een jaar werkt. In Twente verblijven arbeidsmigranten gemiddeld gezien het langst. Waar in Twente een vijfde van de arbeidsmigranten langer dan 3 jaar verblijft is dit in de andere regio's tussen de 7 en 15 procent. Regio Groningen is het meest vergelijkbaar met regio Leiden als je kijkt naar verblijfsduur. Er zitten echter duidelijke verschillen tussen deze twee regio's, voornamelijk in de verblijfsduur minder dan jaar.

Bij het kenmerk verblijfsduur gaat het om een momentopname. Dat wil zeggen dat op het moment van meten (2022) arbeidsmigranten bovenstaande verblijfsduur hebben. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Nederland blijft en de uiteindelijke verblijfsduur langer wordt.

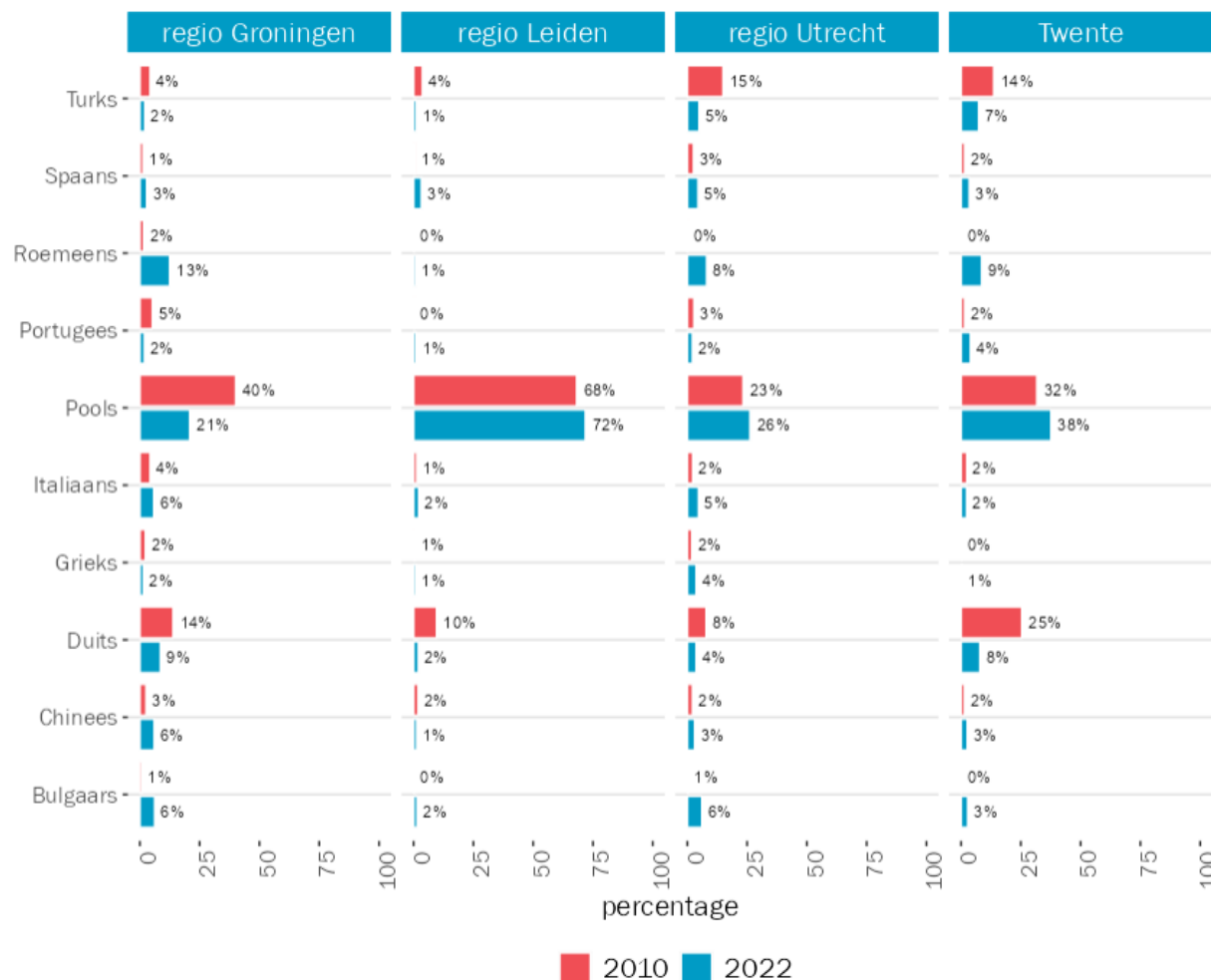
Polen belangrijkste herkomstland in alle vier de regio's

In alle vier de regio's is Polen het belangrijkste herkomstland van arbeidsmigranten. Dit is zowel in 2010 als in 2022 te zien. Daarnaast is Roemenië een belangrijk herkomstland in deze regio's. Als we kijken naar het landelijke beeld zien we dat Polen en Roemenië in Nederland ook de belangrijkste herkomstlanden zijn. Per regio valt op:

- In regio Groningen is ook Duitsland een belangrijk herkomstland. Dit kan verklaard worden door de ligging van Groningen; dichtbij de grens van Duitsland.
- Datzelfde geldt voor de grensregio Twente, waar Duitsland ook een belangrijk herkomstland is.
- In regio Utrecht zijn er naast Polen en Roemenië geen benoemingswaardige verschillen tussen de andere herkomstlanden.

Net als in de drie benchmarkregio's, komen er in regio Leiden relatief veel arbeidsmigranten uit Polen. In regio Leiden komen echter (bijna) geen arbeidsmigranten uit Roemenië, wat wel in de andere drie regio's te zien is.

Top-10 nationaliteiten arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Meer mannelijke arbeidsmigranten

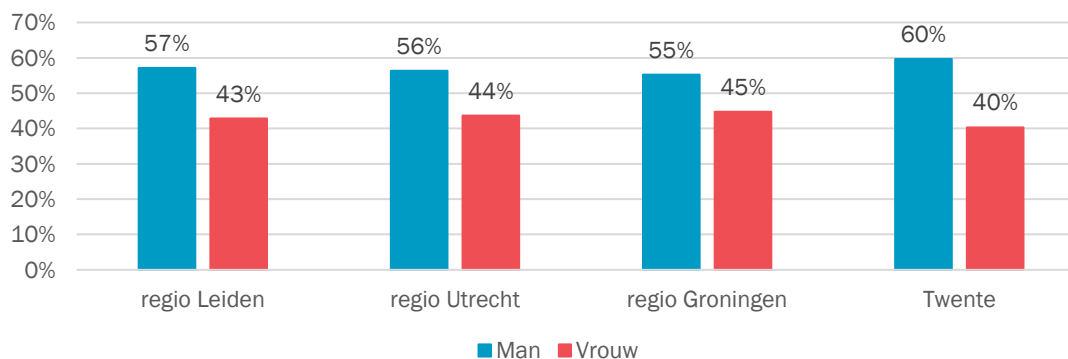
In alle vier de regio's zijn er meer mannelijke dan vrouwelijke arbeidsmigranten. In Twente is dit aandeel het hoogst, met 60 procent man, tegenover 40 procent vrouw. Dit is zowel in 2010 als in 2022 te zien.

In regio Leiden en Groningen neemt het aandeel vrouwen tussen 2010 en 2022 toe, met 7 en 2 procentpunt respectievelijk. In regio Utrecht en Twente neemt het aandeel vrouwen juist af met 2 en 4 procent respectievelijk.

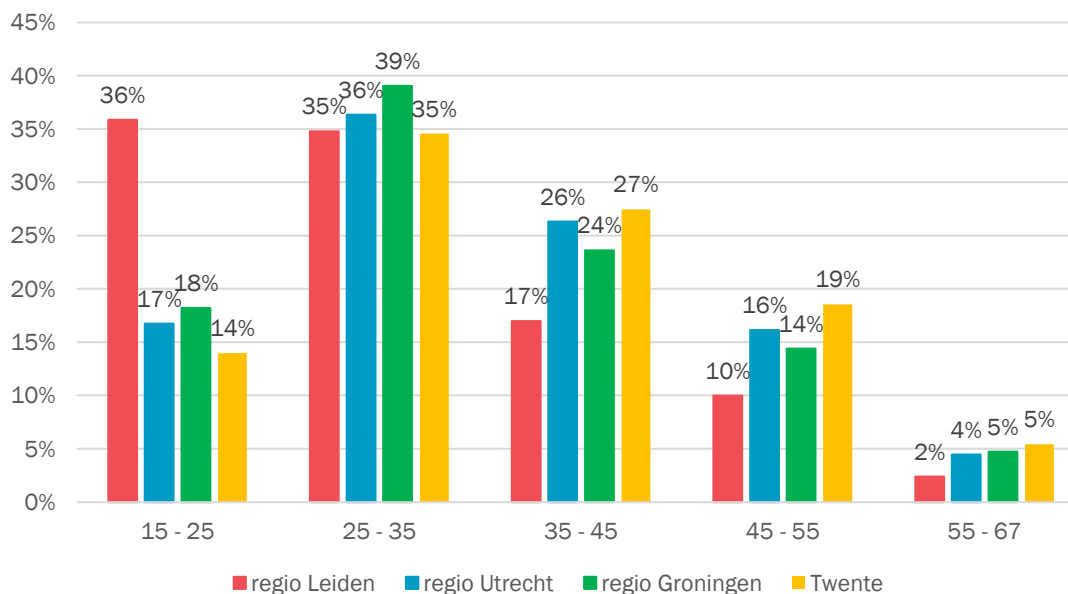
Grootste groep arbeidsmigranten is tussen de 25 en 35 jaar oud

In de meeste regio's is de groep die tussen de 25 en 35 jaar oud is het grootst. Regio Leiden is hierop een uitzondering, want hier is de groep tussen de 15 en 25 jaar het grootst. Hiermee heeft regio Leiden een hoger aandeel arbeidsmigranten tussen de 15 en 25 dan landelijk. Regio Leiden verschilt relatief veel van de drie benchmarkregio's.

Man-vrouwverdeling arbeidsmigranten, 2022

Leeftijdverdeling arbeidsmigranten, 2022

BIJLAGE TOELICHTING METHODIEK

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Methodiek

Het CBS geeft geaccrediteerde organisaties toegang tot de 'big data' bestanden achter de statistieken die het CBS publiceert (CBS Microdata). Decisio heeft toegang tot CBS Microdata en gebruikt dit om de Monitor Internationals op te stellen.

Gehanteerde definities

In deze analyse worden meerdere definities gehanteerd. Deze definities zijn:

- **Internationale werknemer:** een persoon in loondienst bij een in Nederland gevestigde organisatie waarvoor loonheffing is betaald aan de Belastingdienst. Daarnaast geldt dat deze persoon uitsluitend een buitenlandse nationaliteit heeft; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit.
- **Kenniswerker:** een internationale werknemer, waarbij een minimale looneis is gesteld (fiscaal loon: loon voor belastingen) voor twee leeftijdsgroepen en een minimaal aantal sociale verzekeringsdagen (SV-dagen). De minimale looneisen per leeftijdsgroep staan in de tabel hieronder.
- **Arbeidsmigrant:** een internationale werknemers die niet voldoet aan bovenstaande looneis voor kenniswerkers.

- **Internationale student:** een persoon die staat ingeschreven voor een studie in het (publiek gefinancierde) hoger onderwijs (HO) in Nederland. Deze persoon heeft uitsluitend een buitenlandse nationaliteit; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit.
- **Statushouder:** persoon die in Nederland verblijft op basis van een vergunning voor 'asiel'.
- **Inkomensafhankelijke partner:** personen (15 tot 67 jaar) met een niet-Nederlandse nationaliteit die niet economisch actief zijn en een internationale partner (getrouwd of ongehuwd) hebben die wel economisch actief is. Partners die zelf wel een baan hebben vallen niet onder deze groep maar onder de groep internationale werknemers.
- **Internationaal kind:** een kind van een internationale werknemer. Het kind kan een buitenlandse of de Nederlandse nationaliteit hebben.
- **Ontheemde Oekraïner:** vluchtelingen die naar Nederland gekomen zijn naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne krijgen bij binnenkomst verblijfscode 46. Meer informatie staat op de website van de [Rijksdienst voor Identiteitsgegevens](#).

Periode

De data is beschikbaar voor de periode 2010 – 2022, waardoor niet alleen de huidige situatie maar ook de ontwikkeling in beeld gebracht wordt.

Minimale looneisen kenniswerkers per leeftijdscategorie

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
< 30 jaar	€ 25.761	€ 25.985	€ 26.605	€ 27.109	€ 26.926	€ 27.860	€ 28.333	€ 28.813	€ 29.293	€ 29.929	€ 30.672	€ 31.607	€ 32.197
≥ 30 jaar	€ 35.128	€ 35.433	€ 35.867	€ 36.407	€ 36.723	€ 38.003	€ 38.648	€ 39.303	€ 39.953	€ 40.824	€ 41.840	€ 43.110	€ 43.908

Dynamische database

Decisio hanteert vanaf de aanvang van onze landelijke monitor dezelfde definities en berekeningswijzen. Vervolgens gebruiken we uiteenlopende CBS Microdata-bestanden om onze monitor/database op te bouwen met gegevens vanaf 2010 tot zo recent mogelijk. Eens per jaar (in december) actualiseren we onze database voor de meest recente inzichten. Deze actualisatie voeren we uit voor alle beschikbare gegevens voor alle jaren vanaf 2010. Dat impliceert (dus) een volledige actualisatie voor het meest recente onderzoeksjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. De reden hiervoor is het CBS over steeds actuelere, meer en betere gegevens beschikt. En, met terugwerkende kracht gaat dat ook over gegevens in het verleden. Dat betekent dat wij niet alleen een actualisatie uitvoeren voor het laatst beschikbare bronjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. Dit betekent dat de nieuwste monitorgegevens, ook voor jaren in het verleden, kunnen afwijken van de gegevens in voorgaande monitorrapportages van Decisio.

Meerdere doelgroepen in monitor: voorkomen van dubbeltellingen

Vanaf 2022 voert onze Monitor Internationals meer internationale doelgroepen dan alleen de internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten. De monitor is verbreed met landelijke gegevens over internationale studenten, statushouders en inkomensafhankelijke partners. Om eventuele dubbeltellingen in de uitkomsten te voorkomen is er door ons voor gekozen om personen toe te wijzen aan een doelgroep op basis van hun verondersteld hoofdmotief voor verblijf in Nederland.

Het kan voorkomen dat een persoon in meer dan een van deze definities valt. Bijvoorbeeld iemand die als statushouder naar Nederland is gekomen, werk vindt en daardoor ook internationale werknemer wordt. Om dubbeltellingen te voorkomen corrigeren we dit zodat alle internationals slechts binnen één groep vallen. We gaan daarbij uit van de volgende volgorde van verondersteld motief: (1) ontheemde Oekraïner (2) statushouder, (3) student, (4) kenniswerker / arbeidsmigrant / inkomensafhankelijke partner.

Meer informatie?

Gerwin van der Meulen
Partner Decisio
g.vandermeulen@decisio.nl

Suzanne Steegman
Senior adviseur Decisio
s.steegman@decisio.nl

